

Cristina Varga

Monitorizarea semiautomată a dinamicii limbii române

Glosar de neologisme
și studiu teoretic

Presa Universitară Clujeană

MONITORIZAREA SEMIAUTOMATĂ
A DINAMICII LIMBII ROMÂNE

Glosar de neologisme și studiu teoretic

Coordonator:
CRISTINA VARGA

Realizare și coordonare:

Lect. univ. dr. CRISTINA VARGA (coord.)

Contributori:

Asist. univ. dr. ANDREEA-VICTORIA GRIGORE

Corectură:

Cristina Varga, Andreea-Victoria Grigore,
Cornelia Elena Moldovean

Masteranzi

Masteratul European de Traductologie-Terminologie (METT):

Anca-Gabriela Berci
Ruxandra Berescu
Elena-Ionela Buhalo
Silvia Coste
Alexandra Gabor
Daria Iușan
Maria Moșincat
Mădălina Muntean
Diana Nechita

Izabela-Ancuța Nistea
Ioana Pașcalău
Maria Petruța
Andreea Pop
Teodora Sas
Flavia Mihaela Turdean
Mălina Zaharia
Roxana Zăgrean
Katalin Köntczey

*Publicarea acestui volum a fost finanțată
prin Fondul de Dezvoltare al Universității Babeș-Bolyai 2024.*

*The publication of this volume has been supported
by the 2024 Fund for the Development of the Babeș-Bolyai University.*

MONITORIZAREA SEMIAUTOMATĂ A DINAMICII LIMBII ROMÂNE

**Glosar de neologisme
și studiu teoretic**

Coordonator:
CRISTINA VARGA

**PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ
2024**

Referenți științifici:

Conf. univ. dr. Diana Cotrău

Lect. univ. dr. Eugenia Bojoga

ISBN 978-606-37-2412-1

© 2024 Coordonatoarea volumului. Toate drepturile rezervate. Reproducerea integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul coordonatoarei, este interzisă și se pedepsește conform legii.

Universitatea Babeș-Bolyai

Presa Universitară Clujeană

Director: Codruța Săcelean

Str. B.P. Hasdeu nr. 51

400371 Cluj-Napoca, România

Tel.: (+40)-744.687.884

E-mail: editura@ubbcluj.ro

<http://www.editura.ubbcluj.ro/>

<https://biblioteca.ubbcluj.ro/>

CUPRINS

INTRODUCERE.....	7
<i>Structura glosarului de neologisme</i>	<i>8</i>
FOREWORD.....	13
<i>Structure of the glossary of neologisms.....</i>	<i>14</i>
MONITORIZAREA SEMIAUTOMATĂ A NEOLOGIEI ÎN LIMBA ROMÂNĂ	19
<i>Obiectivele cercetării</i>	<i>21</i>
<i>Metodologia cercetării</i>	<i>23</i>
GLOSAR DE NEOLOGISME ATESTATE ÎN LIMBA ROMÂNĂ (2012-2024)	29
INDEX ALFABETIC DE TERMENI	191
BIBLIOGRAFIE	199

INTRODUCERE

Studiul neologiei în limba română se dezvoltă în permanență și este ilustrat atât printr-o activitate constantă de documentare și de sistematizare a cuvintelor nou intrate în limbă (Marcu&Maneca 1986, Marcu 2019, Bucă 2024, Pricop&Boaru 2022), cât și prin studii teoretice dedicate neologiei (Ciobanu 1996, 2003, 2004, 2006; Avram 1997).

Urmărind dinamica masei lexicale a limbii române, studiul neologiei este o activitate constantă de documentare și de sistematizare lingvistică a cuvintelor noi, utilizate de vorbitori în căutarea unei noi expresivități sau a unui mod de desemnare a unor noi experiențe ori a unor realități recente.

Prezentul volum este rezultatul utilizării unei metode semiautomate de detectare a neologismelor în textele românești publicate între 2012 și 2024. Acesta cuprinde un glosar de 277 de neologisme a căror documentare a fost realizată, de-a lungul mai multor ani, prin contribuția lingvistelor Cristina Varga, Andreea-Victoria Grigore și a unui număr de 18 masteranzi ai Masteratului European de Traductologie-Terminologie (METT), din cadrul Departamentului de Limbi moderne aplicate al Facultății de Litere a Universității Babeș Bolyai din Cluj-Napoca. Coordonarea activității de cercetare, precum și parte din documentarea și revizia materialului lingvistic cuprins în acest volum revin lect. univ. dr. Cristina Varga, care s-a implicat

în toate etapele realizării glosarului. Este vorba despre documentarea a 145 (52,34%) dintre cele 277 de neologisme prezente în această lucrare. De asemenea, metodologia cercetării implementată pentru realizarea acestui glosar a fost elaborată de lect. univ. dr. Cristina Varga în cadrul unei direcții de cercetare care s-a materializat prin publicarea mai multor studii de neologie terminologică (Varga 2010, 2021, 2022a, 2022b, 2023).

Acest volum ilustrează dinamica limbii și eventualele terminologii emergente în perioada 2012-2024, timp în care limba română a ilustrat schimbările prin care trecea societatea românească. Astfel, cele mai multe dintre neologismele studiate au fost identificate în 2019 (80), 2021 (56) și în 2024 (53). Dintre cele 37 de domenii specializate cărora le aparține lexicul recent documentat, cele mai bogate domenii sunt *sportul* și *Covid-19*. Credem că nu este întâmplător faptul că, printre evenimentele marcante care au avut loc între 2012 și 2024 și despre care s-a vorbit foarte mult, se numără pandemia de Covid-19 și Jocurile Olimpice de Vară de la Paris, din 2024.

Glosarul pe care îl prezentăm în acest volum constituie o ilustrare a unei metodologii de cercetare care ne permite să observăm și să documentăm cu rapiditate această dinamică a limbii.

Structura glosarului de neologisme

Urmând modelul deja consacrat al glosarelor terminologice REALITER, care se publică începând cu 1999, *Glosarul de*

neologisme în limba română (2012-2024) documentează neologismele detectate semiautomat într-o manieră sistematică.

Glosarul de neologisme în limba română (2012-2024) cuprinde 277 de unități lexicale noi care au fost documentate de-a lungul mai multor ani. Lexicul neologic documentat prezintă o descriere detaliată, ceea ce permite o analiză ușoară a acestora.

Fiecare neologism reprezintă o intrare în glosar și este numerotat. Având în vedere că, în cea mai mare parte, neologismele sunt termeni, pentru fiecare dintre aceștia s-a menționat domeniul căruia îi aparține. Este vorba despre un număr de 37 de domenii specializate, după cum urmează: *auto, biologie, cinematografie, comerț, construcții, cosmetică, Covid-19, artă culinară, dans, design, didactică, divertisment, economie, educație, electronică, finanțe, geografie, hobby, industrie, informatică, internet, management, marketing, medicină, modă, muzică, nutriție, pedagogie, Pilates, politică, psihologie, rețele de socializare, societate, sport, telecomunicații, teorii neștiințifice și transport*. Cei mai numeroși termeni aparțin domeniului Covid-19 și celui al sportului.

De asemenea, este menționată categoria gramaticală a neologismelor, folosindu-se următoarele abrevieri:

adj. = adjectiv

s.f. = substantiv feminin

s.f.pl. = substantiv feminin defectiv de singular

s.m. = substantiv masculin

s.n. = substantiv neutru

s.n.pl. = substantiv neutru defectiv de singular

s.p. = substantiv propriu

v. = verb

Având în vedere faptul că vocabularul nou încorporat în limba română nu este foarte bine cunoscut vorbitorilor, unitățile lexicale au fost definite și, pentru fiecare, a fost prezentat un context de utilizare în românește, astfel încât să se poată observa modul în care neologismele documentate sunt folosite în limba noastră. Sursa definiției și a contextului au fost citate complet, astfel încât validitatea acestora să poată fi verificată. S-a optat pentru surse autentice, din spațiul public online, care au fost menționate așa cum au fost identificate în momentul documentării neologismului. În ceea ce privește linkurile, acestea au fost verificate, astfel încât să fie active în momentul documentării și al revizuirii termenilor.

De asemenea, pentru a putea fixa mai precis în timp atestarea unui neologism în limba română, s-au precizat data documentării și data reviziei acestuia. Aceste date sunt importante, pentru că oferă un reper temporal al momentului în care neologismele au fost utilizate în limba română.

Acolo unde neologismele prezentau sinonimie în limba română, alături de neologism, au fost menționate, separate cu ajutorul simbolului /, toate sinonimele și variantele grafice ale acestuia identificate în textele românești. Fiecare intrare în glosar este însoțită de data documentării, data revizuirii acestuia, precum și de numele celor care au realizat aceste activități.

Următorul exemplu prezintă modul în care au fost documentate neologismele din limba română:

1. *creator de conținut*

Domeniu: internet

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Profesionist multimedia, însărcinat cu crearea videoclipurilor, a infografiilor și a podcasturilor publicate în social media.

Context: Inițial, un creator de conținut era asociat mai mult cu redactarea de texte sau scrierea de articole pentru site-uri web și reviste.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.zf.ro/un-salariu-pe-zi/un-salariu-pe-zi-un-creator-de-continut-castiga-intre-800-si-1-000-22192117>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 19.11.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 19.11.2023

Lucrarea prezintă un indice de cuvinte, ceea ce permite identificarea termenilor în lucrare, datorită numărului de ordine al acestora. De asemenea, indicele ilustrează marea varietate de neologisme care s-au fixat în limba română în diferite domenii de specialitate.

Cristina Varga

FOREWORD

The study of neologisms in the Romanian language is constantly developing and is illustrated both by a constant activity of documentation and systematization of words newly introduced into the language (Marcu&Maneca 1986, Marcu 2019, Bucă 2024, Pricop&Boaru 2022) and by theoretical studies dedicated to neologisms (Ciobanu 1996, 2003, 2004, 2006; Avram 1997).

Following the dynamics of the lexical mass of the Romanian language, the study of neologia is a constant activity of documentation and linguistic systematization of new words, used by speakers in search of a new expressiveness or a way of designating new experiences or recent realities.

The present volume is the result of using a semi-automated method to detect neologisms in Romanian texts published between 2012 and 2024. It includes a glossary of 277 neologisms, the documentation of which has been carried out over several years, through the contribution of the linguists Cristina Varga and Andreea-Victoria Grigore and of 18 master students of the Programme in Translation Studies and Terminology (METT), within the Department of Applied Modern Languages, Faculty of Letters, Babeş-Bolyai University of Cluj-Napoca. The conception and coordination of the volume is the responsibility of Cristina Varga PhD, who coordinated all

the activities of the glossary, reviewed all the linguistic material and documented 145 (52.34%) of the 277 neologisms present in this volume. Also, the research methodology implemented for the realization of this volume was elaborated by Cristina Varga as part of a research direction that materialized in the publication of several studies on terminological neology (Varga 2010, 2021, 2022a, 2022b, 2023).

This volume illustrates the dynamics of the language and possible emerging terminologies in the period 2012-2024, during which the Romanian language illustrated the changes that Romanian society was going through. Thus, most of the studied neologisms were identified in 2019 (71), 2021 (64) and 2024 (58). Among the 37 specialized domains to which the newly documented lexicon belongs, the richest domains are sports and Covid-19. We believe that it is no coincidence that among the much talked about landmark events that took place between 2012 and 2024 include the Covid-19 pandemic and the 2024 Summer Olympics in Paris.

The glossary that we present in this volume is an illustration of a research methodology that allows us to quickly observe and document these language dynamics.

Structure of the glossary of neologisms

Following the established model of the REALITER terminology glossaries, which have been published since 1999, *The Glossary of Neologisms in Romanian (2012-2024)* documents the semi-automatically detected neologisms in a systematic manner.

The Glossary of Neologisms in Romanian (2012-2024) includes 277 new lexical units that have been documented over several years. Each documented neologism has a detailed description, which allows easy analysis.

Each neologism is a glossary entry and is numbered. Since most of the documented neologisms are terms, for each of them the specialized field to which it belongs has been mentioned. There are 37 specialized fields, as follows: *automotive, biology, business, cinema, computer science, constructions, cosmetics, Covid-19, cooking, constructions, dance, design, didactics, economics, education, electronics, entertainment, fashion, finance, geography, hobby, industry, internet, management, marketing, medicine, music, non-scientific theories, nutrition, pedagogy, Pilates, politics, psychology, society, social networking, sports, telecommunications, and transportation*. The most numerous terms belong to the Covid-19 and sports fields.

The grammatical category of neologisms is also mentioned, using the following abbreviations:

adj. = adjective

s.f. = feminine noun

s.f.pl. = feminine noun pluralia tantum

s.m. = masculine noun

s.n. = neuter noun

s.n.pl. = neuter noun pluralia tantum

s.p. = proper noun

v. = verb

Given that the new vocabulary incorporated into the Romanian language is not very well known to speakers, the

lexical units have been defined and, for each one, a context of use in the Romanian language has been presented, so that it can be seen how the documented neologisms are used in the Romanian language. The source of the definition and that of the context were fully cited so that the sources of information could be verified. We opted for authentic sources, from the online public space, which were cited as they were identified at the time of documenting the neologism.

As for the validity of the links, this has been checked and revised, they are active at the time of documenting and revising the terms.

Also, in order to be able to fix more precisely in time the attestation of a neologism in the Romanian language, the date of documentation and the date of revision were both mentioned. These dates are important because they provide a time reference of when these neologisms were used in Romanian.

Where the neologisms had synonyms in Romanian, all the synonyms and graphic variants of the neologism identified in the Romanian texts were mentioned next to the neologism, separated by the symbol /.

For each neologism, the date of documentation, the date of revision and the persons who carried out these activities were mentioned.

The following example illustrates how the Romanian neologisms were documented:

1. *creator de conținut*

Domain: internet

Part of speech: s.m.

Definition: A multimedia professional in charge of creating videos, infographics and podcasts published on social media.

Context: Originally, a content creator was more associated with copywriting or writing articles for websites and magazines.

Definition source: terminologist's proposal

Context source: <https://www.zf.ro/un-salariu-pe-zi/un-salariu-pe-zi-un-creator-de-continut-castiga-intre-800-si-1-000-22192117>

Documented by: Cristina Varga

Documentation date: 19.11.2023

Reviewed by: Cristina Varga

Reviewed: 19.11.2023

The paper presents a word index, which allows the identification of terms in the paper due to their index number. The index also illustrates the wide variety of neologisms that have become fixed in the Romanian language in different specialized fields.

Cristina Varga

MONITORIZAREA SEMIAUTOMATĂ A NEOLOGIEI ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Cristina Varga

Cercetarea în domeniul neologiei, în general, și al terminologiei neologice, în special, este un domeniu de mare importanță atât din punct de vedere științific, cât și din punct de vedere tehnologic, social, cultural și economic, deoarece aceasta se ocupă cu analizarea și documentarea inventarului lexical intrat recent într-o limbă. În ultimii ani, mai multe evenimente globale majore au subliniat faptul că apariția și dezvoltarea rapidă a unor domenii este o realitate (de exemplu: pandemia Covid-19, dezvoltarea inteligenței artificiale și schimbările climatice) și că, din punct de vedere lingvistic, vorbitorii se adaptează rapid la realitățile prezentului. Astfel, documentarea, analizarea și sistematizarea neologiei, în general, și a neologiei terminologice, în special, devin un element logistic fundamental al comunicării în știință, politică, tehnică, economie, cultură etc.

Intuind importanța comunicării în domeniile specializate emergente, numeroase centre universitare din Uniunea Europeană, America Latină și Canada au dezvoltat diferite sisteme care să permită automatizarea procesului de detectare timpurie, cu ajutorul instrumentelor informatice, a prezenței în limbă a neologismelor și a terminologiei neologice. Începând cu

anul 2004, în aceste centre universitare s-au creat grupuri de monitorizare a neologiei numite generic *observatoare de neologie*, primul dintre acestea fiind OBNEO (Universitatea Pompeu Fabra, Barcelona). În prezent, acestea formează o rețea de *observatoare de neologie* (NEOROM pentru neologia în limbile romanice, NEOROC – pentru spaniola iberică, NEOXOC – pentru limba catalană, *Antenas neologicas* pentru America latină, NEOPORTERM (Lino, 2000), TERMNEO (Alves, 1996, 2012), ONP – pentru limba portugheză, ONLI (Adamo, 2010), ILIESI-CNR – pentru limba italiană, Néoveille, ONEOFRAN și Logoscope – pentru limba franceză etc.) și au o activitate care se întinde pe mai multe decenii. În momentul creării acestor observatoare de neologie, a fost înființat *Observatorul de neologie în limba română (ONEROM)*, prin intermediul căruia cercetătorii români au colaborat la monitorizarea îmbogățirii lexicului limbii române.

Dacă în prezent cea mai mare parte a observatoarelor de neologie internaționale își continuă activitatea (de exemplu, la *Commission d'enrichissement de la langue française*, Paris, a publicat, în colaborare cu specialiști internaționali, glosare terminologice pentru competițiile sportive noi de la Jocurile Olimpice din 2024), în țara noastră, cercetarea neologiei nu se realizează sistematic, iar cercetătorii nu utilizează metode automatizate de detectare a unităților lexicale noi. Aceste aspecte, precum și lipsa de repere clare în ceea ce privește modul în care se schimbă limba română a fost subliniată de Zafiu (2023), în conferința cu titlul *Ce știm astăzi despre schimbarea în limbă?*, din 22 februarie 2023.

În acest context, volumul pe care l-am realizat dorește, înainte de toate, să reconecteze cercetarea neologiei românești

la cercetarea europeană, utilizând tehnologii actuale pentru a obține rapid și eficient date lingvistice despre modul în care evoluează limba română.

Dorim prin aceasta să continuăm cercetările realizate în acest domeniu de cercetători precum: Ciobanu (1996, 2003, 2004, 2006), Avram (1997), Marcu&Maneca (1986), Marcu (2019), Bucă (2024), Pricop&Boaru (2022), ale căror lucrări reprezintă contribuții fundamentale la studiul neologiei în limba română. În afară de identificarea și documentarea lexicului neologic în limba română, prezentul volum dorește să sublinieze importanța adoptării metodelor actuale în cercetare. Astfel, glosarul neologic pe care îl propunem a fost realizat utilizând un sistem semiautomat de monitorizare a neologiei, primele rezultate ale acestor cercetări fiind disponibile în bazele de date online de terminologie neologică multilingvă create de Cristina Varga, care a și coordonat activitatea de cercetare lingvistică (<http://2019.iplv.fr/Varga/term/>, <http://2019.iplv.fr/Varga/neo/> și <http://2019.iplv.fr/Varga/covid/>).

Pentru prezentul volum, unele dintre neologismele care figurează în bazele de date terminologice multilingve online au fost revizuite și actualizate în încercarea de a crea un instrument lingvistic fiabil de informare asupra dinamicii limbii române.

Obiectivele cercetării

Publicarea prezentului volum are ca scop prezentarea datelor lingvistice obținute în urma monitorizării semiautomate a neologiei în limba română, de-a lungul mai multor ani, timp în care am putut să perfecționăm metodologia de cercetare, să optimizăm fluxul de lucru și să îmbogățim baza

lingvistică de date, considerată de referință, cu unități lexicale care să ne permită o identificare rapidă a prezenței elementelor lexicale noi în limba română.

Astfel, obiectivul nostru principal este să demonstrăm eficiența sistemului semiautomat de monitorizare a neologiei, atât în ceea ce privește vocabularul general, cât și în ceea ce privește limbajele specializate și să promovăm actualizarea metodelor de cercetare lingvistică în neologia generală și terminologică din România.

De asemenea, dorim să ilustrăm dinamica limbii române prin prezentarea unui inventar de neologisme documentate detaliat și sistematic, ceea ce va permite specialiștilor să aibă nu doar informația că o anumită unitate lexicală a fost asimilată în limba română într-o anumită formă, ci și să poată afla, cu aproximație, când a fost observat respectivul neologism, dacă prezintă sinonimie, în ce categorie gramaticală se încadrează etc.

Un alt obiectiv al volumului de față este o prezentare a neologismelor documentate într-un context autentic de utilizare în limba română. Considerăm că menționarea unor contexte de utilizare a lexicului nou va permite nu doar documentarea modului în care vorbitorii utilizează un anumit neologism în comunicarea scrisă, ci și atestarea unui anumit stadiu de asimilare a unității lexicale în limbă într-un anumit moment al evoluției acesteia.

Acest volum constituie doar o etapă a cercetării noastre, obiectivul final constituindu-l accelerarea modului de detectare și de documentare a neologiei, astfel încât aceasta să fie mult mai precisă, în viitor, iar în urma monitorizării neologismelor, să se poată realiza un inventar anual cât mai precis al acestora.

Un ultim obiectiv al volumului de față îl reprezintă demonstrarea că monitorizarea semiautomată a neologismelor în limba română reprezintă o modalitate fiabilă de cunoaștere, bazată pe date empirice, a dinamicii acesteia.

Metodologia cercetării

Pentru a putea atinge aceste obiective, a fost elaborată o metodologie de cercetare complexă, care se bazează pe lucrări de referință în cercetarea neologiei, precum: Cabré (1993), Adamo (2010), Alves (1996, 2012), Lino (1989, 1990), Candel (1999), Depecker&Rousseau (1999), Diki-Kidiri (1981), Felber (1987), Guilbert (1971, 1972, 1974), Humbley (2003, 2018), Cabré (2015), Rey (1965, 1976, 2005), Sablayrolles (2003, 2008).

De asemenea, cadrul teoretic include cercetări ale neologiei într-un context informatic integrat (Lino 1989, 1990, Depecker&Rousseau 1999, Cabré&Estopa 2009, Sablayrolles 2009, Isaac 2011, Freixa 2022), în care se pune în evidență o metodologie de lucru pe care am considerat că putem să o aplicăm în contextul cercetării neologiei în limba română, ținând cont de evoluția tehnologiei și de modelele utilizate în prezent (Cabré&Estopa 2009; Freixa 2022; Gérard *et al.* 2017; Cartier 2019).

Metodologia de cercetare urmată se constituie din două etape principale, care sunt, la rândul lor, împărțite în mai multe etape secundare. Prima etapă presupune adunarea și pregătirea materialului lingvistic în vederea cercetării acestuia. Este vorba despre etapa de:

a. Explorare, detectare și extragere a datelor lingvistice cu ajutorul mijloacelor informatice:

- identificarea resurselor textuale optime de neologie în limba română (în cercetarea noastră se acordă prioritate surselor de informare din spațiul public, mai ales a acelor aflate sub licență Creative Commons 2.0);
- inventarierea sistematică a textelor (*scrise, orale și/sau multimedia*) autentice în limba română și explorarea acestora;
- textele inventariate sunt explorate automat, astfel încât să se ignore acele elemente care nu sunt necesare analizei textuale precum: *semne de punctuație, punere în pagină, prepoziții, conjuncții, interjecții, link-uri, imagini, note explicative, tabele* etc.;
- imediat după aceasta, textele trec într-o nouă etapă de explorare, în care, din text, se ignoră recurențele, iar anumite elemente lexicale considerate de interes sunt generate sub formă de listă de unități lexicale;
- în lista creată, ordonată alfabetic, figurează acele elemente lexicale care pot constitui neologisme;
- această listă este comparată automat cu un așa-numit „dicționar de referință”, un inventar complex al elementelor lexicale atestate ca aparținând limbii române, un instrument informatic, de fapt, care permite identificarea neologismelor și a formelor flexionare ale acestora. Acest „dicționar de referință”, creat de noi de-a lungul anilor, pentru diferitele studii de terminologie și neologie în limba română, cuprinde o listă de 313.239 de unități lexicale documentate ca aparținând limbii române,

precum și forme flexionare ale acestora. Acest instrument ne permite obținerea unor rezultate preliminare ale cercetării neologice. Compararea automată a listelor de cuvinte este metoda de bază folosită și astăzi în detectarea, delimitarea și extragerea neologiei din texte. Un program automat șterge dintr-o listă dată acele elemente lexicale pe care le identifică în „dicționarul de referință”. Rezultatul acestei operațiuni realizate automat este excluderea cuvintelor atestate în limba română, dintr-o listă dată, ceea ce rămâne fiind o listă de potențiale neologisme și de neologisme terminologice (dacă textele selectate aparțin unui domeniu specializat);

- odată obținută această listă de potențiale neologisme, este rândul specialistului lingvist să analizeze rezultatele generate automat. Astfel, se trece la etapa de evaluare umană a neologiei, în care se confirmă/infirmă calitatea de *neologism* a unităților lexicale cuprinse în listă și se generează o listă finală de neologisme și/sau de termeni neologici.

b. Documentare a neologismelor din limba română:

- prima etapă de lucru presupune crearea unei fișe de documentare a neologismelor. În cercetarea neologică, recomandăm, bazându-ne pe experiența dobândită de-a lungul mai multor ani, documentarea cât mai detaliată a neologismelor. În prezentul volum, având în vedere faptul că au fost identificate numeroase neologisme terminologice, am decis să documentăm aceste neologisme având ca model fișele terminologice (Cabré 1993, 281-284) și glosarele publicate de Rețeaua

panlatină de terminologie – REALITER (*www.realiter.net*);
Fișa de documentare neologică realizată are, prin urmare,
această formă:

<nr. crt.>. *neologism*

Domeniu:

Cat. gr.: <formă lexicografică>

Definiție: <de preferință, obținută dintr-o sursă autentică și fiabilă sau din propunerea terminologului, ca structură, cât mai aproape de definițiile terminologice – ISO704>

Context: <autentic, scris în limba română de vorbitori nativi>

Sursă def.: <citarea sursei definiției – publicație sau pagină web – sau mențiunea „propunerea terminologului”>

Sursă context: <citarea sursei contextului, aceasta putând fi o publicație sau o pagină web>

Documentat de: <numele persoanei care a efectuat documentarea>

Data doc.: <data documentării>

Revizuit de: <numele persoanei care a efectuat revizia>

Data reviz.: <data reviziei>

- fiecare neologism din listă se documentează conform fișei de documentare neologică și este adăugat în glosar;
- totalitatea neologismelor documentate în această formă constituie glosarul neologic, care este în așa fel așezat în pagină, încât toate datele lingvistice ale unei unități lexicale să fie lizibile;

- ultima etapă de lucru este dedicată corecturii și revizuirii glosarului neologic prin care materialul lingvistic este reanalizat, verificându-se totodată dacă sursele de documentare ale neologismelor sunt încă active. Chiar dacă unele neologisme nu se mai utilizează, acestea au fost păstrate cu scopul de a documenta faptul că au existat, fiind folosite punctual de către vorbitorii de limba română.

Prezentarea materialului lingvistic obținut prin monitorizarea semiautomată a elementelor lexicale neologice permite obținerea de numeroase informații despre neologismele documentate. Acestea pot contribui la aprofundarea studiului dinamicii limbii române, la observarea fenomenelor lingvistice care au loc atunci când un cuvânt străin este asimilat în limba română, precum și la observarea gradului de extensie al împrumuturilor neologice în limba română.

Credem că sistemul nostru de monitorizare a neologiei va contribui la accelerarea și la detectarea sistematică și rapidă a neologismelor din limba română, permițând, în cazul în care este aplicat sistematic, obținerea de date cantitative și calitative în ceea ce privește dinamica limbii române.

De asemenea, colectarea rapidă și fiabilă de informații despre neologismele limbii române permite extinderea cercetării la virtualizarea acesteia, respectiv, la prezentarea neologismelor în baze de date online, care să poată fi consultate de către publicul larg. *Instrumentele lingvistice*, în special cele destinate formării lingvistice a generațiilor tinere de vorbitori, se pot baza pe datele lingvistice furnizate de monitorizarea semiautomată a neologiei în limba română. Astfel, urmând modelul portalului de terminologie *FranceTerme* (<https://www.>

culture.fr/franceterme) în care se prezintă și numeroși termeni neologici – aceste date lingvistice pot permite realizarea unor rubrici electronice de neologie în limba română precum: „*un cuvânt nou în fiecare zi*”, „*cutia cu idei*”, „*arhiva neologismelor*”, „*recomandări de utilizare*” și, mai ales, rubrica „*în română, în text*”, unde, pentru fiecare neologism identificat în limba română, să se menționeze cuvântul românesc. Ca în cazul celorlalte limbi în care rubrica este deja implementată (de exemplu, *FranceTerme*), scopul acesteia este acela de a sublinia cazurile în care nu este necesară utilizarea neologismelor și de a încuraja mai buna cunoaștere a limbii române.

Considerăm astfel că monitorizarea semiautomată a neologiei, care stă la baza glosarului din prezentul volum, poate contribui la dezvoltarea pe termen lung a studiului neologiei în limba română și la crearea unui centru de cercetare românească în domeniul neologiei generale și terminologice. De asemenea, pe plan internațional, această metodologie ar conecta cercetarea lingvistică românească cu cea europeană, aspect foarte important mai ales în ceea ce privește studiile contrastive în limbile romanice, de exemplu, unde materialul lingvistic din limba română nu este atât de bine documentat.

Totodată, considerăm că documentarea neologiei este utilă atât pentru cercetarea lingvistică propriu-zisă, cât și în scop profesional, având un impact pozitiv asupra muncii traducătorilor, a interpreților și, mai recent, chiar asupra asistenților conversaționali bazați pe inteligența artificială (IA).

GLOSAR DE NEOLOGISME ATESTATE

ÎN LIMBA ROMÂNĂ (2012-2024)

1. *abdomen cu picioarele întinse*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Exercițiu care constă din întinderea pe spate, cu picioarele drepte și mâinile perpendiculare deasupra capului, ca mai apoi, prin lipirea tălpilor de podea, să se ridice ușor partea superioară a corpului pentru ca mâinile să atingă degetele picioarelor, iar după aceea să se revină la poziția inițială.

Context: În acest moment poți trece la abdomene cu picioarele întinse sunt cu siguranță exerciții pentru abdomen pe care le poți face acasă.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://fgm04.com/en/blogs/news/come-aumentare-la-massa-muscolare-da-casa?srsltid=AfmBOorXeLygFoDxhmirggEQAzPdpQ0wLhXaz4L1ODwsYHr7YYYGxjni>

Documentat de: Elena-Ionela Buhalo

Data doc.: 10.05.2024

Revizuit de: Mălina Zaharia

Data reviz.: 30.10.2024

2. *abdomene inverse*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Variantă a abdomenelor care se execută prin aducerea genunchilor la piept, în timp ce partea de sus a corpului rămâne întinsă pe saltea.

Context: Abdomenele inverse sunt un exercițiu concentrat care lucrează cu precădere partea inferioară a abdomenului.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://body365.ro/exercitiu-abdomene-inverse-reverse-crunch/>

Documentat de: Ruxandra Berescu

Data doc.: 09.05.2024

Revizuit de: Daria Iușan

Data reviz.: 27.10.2024

3. *abducție a șoldului*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Mișcare de depărtare a coapsei de linia mediană a corpului.

Context: Genunchii trebuie să fie depărtați pentru a crea abducția șoldului.

Sursă def.: <https://cadredidactice.ub.ro/balinttatiana/files/2011/03/evaluarea-aparaturii-locomotor-2007.pdf>

Sursă context: <https://www.topculturism.ro/cele-mai-bune-13-exercitii-pentru-fesieri/>

Documentat de: Elena-Ionela Buhalo

Data doc.: 10.05.2024

Revizuit de: Mălina Zaharia

Data reviz.: 30.10.2024

4. *acumulator portabil*

Domeniu: electronică

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Tip de baterie portabilă care furnizează energie electrică pentru dispozitivele electronice fără fir.

Context: Acumulator portabil ce permite încărcarea completă a telefonului tău de 3-4 ori, în funcție de capacitatea bateriei acestuia.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://akyta.ro/power-bank/196-power-bank-akyta-20800-mah-24-a-2-porturi-iesire-20-a-intrare-indicator-led-negru.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 14.04.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 14.04.2019

5. *AeroPilates*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de antrenament care combină exercițiile tradiționale de Pilates la aparatul Reformer, prin adăugarea unei trambuline la un capăt al acestuia.

Context: Aparatul folosit în AeroPilates are o platformă elastică pentru sărituri.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.movementstudio.ro/blog/the-power-of-pilates/>

Documentat de: Ruxandra Berescu

Data doc.: 09.05.2024

Revizuit de: Daria Iușan

Data reviz.: 27.10.2024

6. *aftermarket*

Domeniu: marketing

Cat. gr.: adj.

Definiție: Care sunt produse de către producători independenți, certificate de organismele abilitate, dar care nu echipează mașinile pe liniile de asamblare ale producătorilor, care se potrivesc la nivel de aplicație și care respectă prevederile legislației referitoare la siguranță și mediu.

Context: Pe piața reparațiilor de mașini există foarte multe discuții și dezbateri cu privire la piesele noi, originale și cele aftermarket.

Sursă def.: ARTRI, http://www.artri.net/despre-piese-le-de-schimb-informatii-generale_83.html

Sursă context: https://adevarul.ro/locale/alba-iulia/cele-mai-comune-nedumeriri-piata-pieselor-auto-inseamna-oem-bune-piese-le-aftermarket-1_5a253b925ab6550cb8d692ca/index.html

Documentat de: Silvia Coste

Data doc.: 28.04.2019

Revizuit de: Maria Moșincat

Data reviz.: 16.05.2019

7. *al doilea val de coronavirus / al doilea val / al doilea val al pandemiei / al doilea val al pandemiei de coronavirus*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Reapariție a pandemiei de Covid-19.

Context: Al doilea val de coronavirus poate fi mai rău ca primul, susține directorul general al spitalelor din Paris, care contrazice percepția contrară a publicului în acest sens.

„În ultimele luni, a existat o percepție generală că un al doilea val nu există sau că este unul mic. Situația este invers”, a spus, vineri, Martin Hirsch, directorul general al AP-HP, pe postul RTL, potrivit Agerpres.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/zeste-posibil-ca-al-doilea-val-sa-fie-mai-rau-decat-primul-spune-directorul-general-al-spitalelor-din-paris.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

8. *aripioară*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Înotătoare aflată sub placa de surf, în partea din spate, care îl ajută pe surfer să-și mențină echilibrul.

Sursă def.: propunerea terminologului

Context: Aripioarele noastre pentru plăci de surf sunt ușor de instalat și îndepărtat, economisind mult timp și efort.

Sursă context:

<https://www.joom.com/ro/products/6620e776bf71960170c22eeb>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 08.10.2024

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 09.10.2024

9. *asistent digital / robot de chat predictiv*

Domeniu: informatică

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Program computerizat avansat care simulează o conversație cu persoanele care îl utilizează.

Context: Asistenții digitali utilizează inteligența artificială avansată (IA), procesarea limbajului natural, înțelegerea limbajului natural și machine learning pentru a învăța pe parcurs și pentru a oferi o experiență personalizată, conversațională.

Sursă def.: <https://www.oracle.com/ro/chatbots/what-is-a-digital-assistant/>

Sursă context: <https://www.oracle.com/ro/chatbots/what-is-a-digital-assistant/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 06.07.2024

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 06.07.2024

10. *athleisure*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Îmbrăcăminte creată special pentru a fi purtată în sala de fitness, dar care este purtată pe stradă.

Context: Iată câteva idei fresh care să îți inspire noile outfituri athleisure primăvara aceasta!

Sursă def.: <https://www.elle.ro/fashion/ce-este-athleisure-si-de-ce-este-mai-mult-decat-un-trend-552751/>

Sursă context: <http://blog.sportcouture.ro/athleisure-idei-fresh-pentru-primavara-aceasta/>

Documentat de: Andreea Pop

Data doc.: 23.04.2019

Revizuit de: Katalin Köntczey

Data reviz.: 08.05.2019

11. *autoizolare*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Măsură de prevenție constând în izolarea la domiciliu a persoanelor asimptomatice pentru o perioadă de 14 zile de la data întoarcerii din călătorie, respectiv, de la data ultimului contact cu o persoană simptomatică/confirmată.

Context: Persoanelor aflate în autoizolare la domiciliu li se vor pune la dispoziție informații detaliate referitoare la măsurile de igienă individuală ce trebuie respectate în caz de epidemie.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <http://www.ms.ro/2020/02/26/29277/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

12. *babificare*

Domeniu: modă

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tendința de a purta haine bătrânești, nepotrivite cu vârsta persoanelor care le îmbracă.

Context: Legat de expresia simpatică “babificare” lansată de un jurat de la *Bravo ai stil*, iată că în acest context poate fi inversat termenul, datorită exemplului, de admirat, venit

din partea unei doamne de 95 de ani - devenită model, purtând haine care nu au nicio legătură cu vârsta.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://evz.ro/de-bravo-ai-stil-are-95-de-ani-dar-pozeaza-ca-1.html>

Documentat de: Mădălina Muntean

Data doc.: 30.04.2019

Revizuit de: Maria Petruța

Data reviz.: 10.05.2019

13. *bactericid*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Substanță care distruge bacteriile.

Context: FD 312 este un bactericid, levuricid, cu acțiune virucidă limitată pentru dezinfecția suprafețelor dure (pardoseli).

Sursă def.: DEX

Sursă context: <https://www.medsana.ro/blog/gripa-sezoniera-cum-actionam-si-cum-ne-protejam/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

14. *bactericid*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: adj.

Definiție: Care distruge bacteriile.

Context: Lampa bactericidă are o putere de 38 W și este soluția perfectă pentru dezinfectarea completă a aerului și a suprafețelor din încăperi [...].

Sursă def.: DEX

Sursă context: <https://www.leroymerlin.ro/produse/com-batere-daunatori/418/lampa-bactericida-uv-cu-functie-dub-la-sterilizare/101710?srsId=AfmBOopIIA2UbywOYZu1Sk54A7eq5zl1bc2aNjwnqYXSRBgDaamixza0#description>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

15. *bana, a*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: v.

Definiție: A interzice cuiva accesul la o platformă online sau la un joc video.

Context: Poți să vezi cine te-a banat, de ce ești banat și până când ești banat.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://forum.truckersmp.com/index.php?/topic/29153-ce-sa-faci-cand-ai-fost-banat/>

Documentat de: Alexandra Gabor

Data doc.: 02.05.2019

Revizuit de: Ioana Pașcalău

Data reviz.: 28.05.2019

16. *bară de împingere*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de bară orizontală folosită pentru executarea exercițiilor de împingere și de tragere din șezut sau din poziția stând.

Context: Turnul are o bară cu arc și o bară de împingere care poate fi suspendată de sus sau de jos.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://pilatesfitstudio.ro/pilates/pilates-cu-aparate/>

Documentat de: Daria Iușan

Data doc.: 22.06.2024

Revizuit de: Ruxandra Berescu

Data reviz.: 27.10.2024

17. *bicicletă*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Exercițiu care presupune încordarea abdomenului și ridicarea alternantă a genunchiului stâng spre cotul drept, apoi a genunchiului drept spre cotul stâng.

Context: Exercițiul bicicleta se execută foarte simplu și lucrează și părțile laterale.

Sursă def.: <https://gymbeam.ro/blog/21-cele-mai-bune-exercitii-pentru-abdomen/#BICICLETA>

Sursă context: <https://www.sole.ro/articole/5-exercitii-pentru-un-abdomen-de-invidiat>

Documentat de: Mălina Zaharia

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Elena-Ionela Buhalo

Data reviz.: 29.10.2024

18. *bicicletă bionică*

Domeniu: transport

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Combinație de bicicletă, moped și dispozitiv de antrenament.

Context: E o bicicletă bionică, spun cei de la Pegas, care folosește senzori pentru a monitoriza pulsul și sănătatea generală.

Sursă def.: <https://start-up.ro/pegas-lanseaza-crowdfunding-pentru-bicicleta-bionica-xmera/>

Sursă context: <https://start-up.ro/pegas-lanseaza-crowdfunding-pentru-bicicleta-bionica-xmera/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 28.04.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 28.05.2019

19. *blanao*

Domeniu: modă

Cat. gr.: adj.

Definiție: Care este grozav, la modă.

Context: Italienii au grijă să facă și videoclipuri blanao cu context în spate.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.vice.com/ro/article/pakb9g/unde-se-baga-trap-la-fel-de-blanao-ca-n-romania>

Documentat de: Ioana Pașcalău

Data doc.: 17.04.2019

Revizuit de: Alexandra Gabor

Data reviz.: 08.05.2019

20. *blockbuster*

Domeniu: cinematografie

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Producție cinematografică foarte populară, care înregistrează un succes financiar.

Context: Ca și în alți ani, adaug și topul blockbuster-elor americane de Hollywood, multe dintre ele realizate de autori importanți, pe principiul biblic de „să-i dăm Cezarului ce-i al Cezarului” (selecția s-a făcut din 25 de titluri, dar cele văzute sunt mult mai multe):

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: https://adevarul.ro/cultura/arte/cele-10-filme-aleanului-2018-plus-10-blockbuster-uri-unul-unul-video-1_5c2006c2df52022f75d3695d/index.html?fbclid=IwAR0MMfF97Wmx60_7IFA_LsP-VGMXjX6mzqXXdj86SB5qEhijvajfajLVapo

Documentat de: Roxana Zăgorean

Data doc.: 08.05.2019

Revizuit de: Mădălina Muntean

Data reviz.: 08.05.2019

21. *blush*

Domeniu: cosmetică

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Fard care se aplică în zona obrazilor pentru a oferi feței un aspect de îmbujorare naturală.

Context: Blush-ul, această armă secretă a frumuseții, ne poate schimba radical fizionomia, dacă știm cum să-l mânuim.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.csid.ro/beauty/ingrijire-frumuseti/blush-ul-cum-alegi-nuanta-potrivita-si-cum-il-aplici-corect-9442233>

Documentat de: Silvia Coste

Data doc.: 16.04.2019

Revizuit de: Maria Moșincat

Data reviz.: 08.05.2019

22. *Body Pump*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de antrenament de forță în regim de rezistență, care folosește greutatea mică și se bazează pe efectul unui număr mare de repetări asupra musculaturii, având ca obiectiv remodelarea corporală armonioasă, prin tonifiere musculară.

Context: Body Pump este un antrenament de forță în regim de rezistență; folosește greutatea mică și se bazează pe „the Rep Effect” – adică efectul multor repetări asupra musculaturii.

Sursă def.: <https://www.slabsaugras.ro/body-pump-antrenamentul-care-te-transforma/>

Sursă context: <https://www.slabsaugras.ro/body-pump-antrenamentul-care-te-transforma/>

Documentat de: Maria Petruța

Data doc.: 16.05.2019

Revizuit de: Mădălina Muntean

Data reviz.: 16.05.2019

23. *bodyboarding*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Sport nautic, care presupune ca un surfer să alunece pe val cu ajutorul unei plăci de bodyboard și să execute diferite figuri.

Context: Legenda bodyboardingului portughez, Hugo Pinheiro, a decis să dea soarele din orașul său natal pentru frigul și apele reci ale Islandei în căutarea valului perfect.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://www.redbull.com/ro-ro/hugo-pinheiro-bodyboarding>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 09.10.2024

24. *bookaholic*

Domeniu: hobby

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Persoană care manifestă un interes deosebit față de lectură, de cărți.

Context: Așadar, dacă aveți în jurul vostru un bookaholic (adică o persoană care nu are niciodată suficiente cărți și obiecte livrești în jurul său), salvați lista și lista vă va salva la nevoie.

Sursă def.: <https://blog.carturesti.ro/cadouri-pentru-bookaholici/>

Sursă context: <https://blog.carturesti.ro/cadouri-pentru-bookaholici/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 08.12.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 08.12.2021

25. *BOSU*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de antrenament cardio, care are la bază mișcări clasice de aerobic și implică utilizarea unei semisfere din policlorură de vinil, care ajută la menținerea centrului de greutate pe o suprafață instabilă.

Context: BOSU, prin modul în care e construit, vă impune să vă mențineți centrul de greutate pe o suprafață instabilă, punând în mișcare grupe musculare diferite față de cele pe care le-am folosi pentru aceleași exerciții executate pe sol.

Sursă def.: <http://www.radiocluj.ro/2017/03/21/sport-pentru-sanatate-bosu-o-noua-senzatie-in-materie-de-sport/>

Sursă context: <http://www.radiocluj.ro/2017/03/21/sport-pentru-sanatate-bosu-o-noua-senzatie-in-materie-de-sport/>

Documentat de: Maria Petruța

Data doc.: 16.05.2019

Revizuit de: Mădălina Muntean

Data reviz.: 16.05.2019

26. *breton*

Domeniu: electronică

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Partea superioară a ecranului unui telefon, unde se află difuzorul, camera și senzorii.

Context: Rezultatul ultimelor luni de design este Find X, un smartphone cu ecran fără breton, cu o construcție premium din sticlă, deblocare prin recunoaștere facială și un sistem slider mecanic foarte interesant.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.zf.ro/business-international/cel-mai-spectaculos-smartphone-de-pana-acum-nimic-nu-va-mai-fi-la-fel-galaxy-s9-huawei-p20-si-iphone-x-par-deja-demodate-galerie-foto-17288238?fbclid=IwAR0BET9>

tXU_PcMBuhqm1Z4hF6kGAxzTUImRxUr3LPhFH8dBja4
KOleQul08

Documentat de: Flavia Mihaela Turdean

Data doc.: 16.04.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 16.04.2019

27. *bullying*

Domeniu: psihologie

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Act comportamental repetat, îndreptat spre rănirea fizică sau mentală a unei persoane.

Context: Fenomenul „bullying” crește alarmant în România. Unul din doi elevi e agresat fizic sau verbal: Cuvintele pot tăia.

Sursă def.: <http://www.suntparinte.ro/stii-ce-este-bullying-ul>

Sursă context: <https://stirileprotv.ro/stiri/social/fenomenul-bullying-crestere-alarmana-in-romania-unul-din-doi-elevi-este-agresat-fizic-sau-verbal-cuvintele-pot-taia.html>

Documentat de: Teodora Sas

Data doc.: 10.06.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 10.08.2016

28. *business coach*

Domeniu: marketing

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Persoană care are sarcina de a îndeplini un obiectiv de afaceri, formarea antreprenorilor și eficientizarea echipelor.

Context: Sau, dacă ai un loc de muncă stabil și vrei să faci o schimbare și să devii antreprenor, un business coach te poate ghida pe parcursul întregului proces.

Sursă def.: <https://www.capital.ro/cum-alegem-business-coach-consultant-afla-alegerea-pentru-tine.html>

Sursă context: <https://www.capital.ro/cum-alegem-business-coach-consultant-afla-alegerea-pentru-tine.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 16.08.2024

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 16.08.2024

29. *butoi*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tunel format de un val care se rostogolește, prin care poate trece un surfer, executând figura cu același nume.

Context: Majoritatea celor care vor urmări Jocurile nu vor fi pasionați de surfing. Vor fi fani ai surfului, cu siguranță, dar restul vor fi noi în acest sport, așa că nu contează, avem nevoie doar de valuri. De îndată ce vor vedea pe cineva intrând în butoi, se vor speria!

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://www.redbull.com/ro-ro/scena-de-surf-din-tahiti>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 23.03.2024

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 09.10.2024

30. *cadou*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Mod prin care spectatorii pot reacționa la și își pot arăta aprecierea față de conținutul TikTok.

Context: Cadourile sunt articole virtuale pe care le poți trimite pentru a-ți arăta aprecierea pentru creatorii tăi preferați pe TikTok.

Sursă def.: <https://support.tiktok.com/ro/business-and-creator/video-gifts-on-tiktok/video-gifts-on-tiktok>

Sursă context: <https://support.tiktok.com/ro/live-gifts-wallet/gifts/gifts>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 07.11.2024

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 07.11.2024

31. *cadou video*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Funcție TikTok.

Context: Activarea caracteristicii Cadouri video reprezintă un mod prin care poți colecta Diamante pentru popularitatea videoclipurilor tale de pe TikTok.

Sursă def.: <https://support.tiktok.com/ro/business-and-creator/video-gifts-on-tiktok/video-gifts-on-tiktok>

Sursă context: <https://support.tiktok.com/ro/business-and-creator/video-gifts-on-tiktok/video-gifts-on-tiktok>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 07.11.2024

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 07.11.2024

32. *capacitate de testare*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Numărul de teste care pot fi realizate într-o zi la nivel național.

Context: Cu o capacitate de testare de 1210 teste/zi, laboratoarele efectuează peste 10% din testele procesate la nivel național.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.reginamaria.ro/stiri/peste-10-din-testele-de-diagnostic-covid-19-prelucrate-romania-sunt-procesate-laboratoarele>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

33. *carantina, a*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: v.

Definiție: A pune în carantină.

Context: Premierul Ludovic Orban a declarat, vineri, că atunci când va fi necesar, se va lua decizia de a carantina orice comunitate locală unde există o răspândire amplă a noului coronavirus.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <http://www.ms.ro/2020/07/22/ministrul-sanatatii-a-aprobat-modalitatea-de-aplicare-a-unor-masuri-de-prevenire-si-limitare-a-imbolnavirilor-cu-sars-cov-2/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

34. *carantinare*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Acțiune de a pune în carantină.

Context: Reprezentantul direcției de sănătate publică (DSP) emite o decizie administrativă privind carantinarea persoanei în spațiul special desemnat de autorități în cel mult 8 ore de la informarea făcută de medicul curant.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <http://www.ms.ro/2020/07/22/ministrul-sanatatii-a-aprobat-modalitatea-de-aplicare-a-unor-masuri-de-prevenire-si-limitare-a-imbolnavirilor-cu-sars-cov-2/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

35. *carantină / izolare preventivă*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Izolare preventivă a unei persoane sau a unei colectivități care a fost în contact cu un bolnav sau care vine dintr-o regiune unde există o epidemie.

Context: La intrarea în carantină se efectuează un test pentru COVID-19 persoanelor asimptomatice venite din zonele afectate.

Persoanele aflate în izolare la domiciliu trebuie să respecte următoarele măsuri de igienă personală:

Sursă def.: DEX

Sursă context: <http://www.ms.ro/2020/02/26/29277/>
<https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/covid-19-izolarea-la-domiciliu-si-carantina>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

36. *carantină completă / carantină totală*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de carantină ce constă în izolarea preventivă completă prin întreruperea accesului la o localitate întreagă, pe o perioadă determinată de timp, sub supravegherea organelor de ordine.

Context: Anterior, China instituisese carantina completă pentru mai multe metropole (>54 milioane de persoane), prima fiind Wuhan, oraș cu 11 milioane de locuitori, în care s-a diagnosticat pentru prima dată infecția.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.srm.ro/coronavirusul-2019-ncov/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

37. *carantină instituționalizată*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de carantină ce constă în izolarea preventivă pentru persoanele asimptomatice care intră pe teritoriul României, pentru o perioadă de 14 zile, în spații special amenajate puse la dispoziție de către autoritățile locale.

Context: Se instituie măsura de carantină instituționalizată pentru persoanele asimptomatice care intră pe teritoriul României venind din zonele cu transmitere comunitară extinsă afectate de COVID-19 (zona roșie), pentru o perioadă de 14 zile, în spații special amenajate puse la dispoziție de către autoritățile locale.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.cnscbt.ro/index.php/lex/1754-ordinul-nr-414-2020-privind-instituirea-masurii-de-carantina-pentru-persoanele-afla-te-in-situatia-de-urgenta-de-sanatate-publica-internationala-determinata-de-infectia-cu-covid-19-si-stabilirea-unor-m/file>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

38. *carantină la domiciliu*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de carantină care constă în izolarea preventivă la domiciliu a unei persoane sau a unei colectivități care a fost în contact cu un bolnav sau care vine dintr-o regiune unde există o epidemie.

Context: De asemenea, 8.050 de persoane se află în carantină la domiciliu, iar în carantină instituționalizată se află 27 de persoane.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <http://www.ms.ro/2020/07/25/buletin-informativ-25-07-2020/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

39. *carenă*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Partea inferioară a unei plăci de surf.

Context: Transportați-vă caiacul, barca sau schiurile de surf cu aceste suporturi unice pentru bărci, care au fost proiectate pentru a găzdui o varietate de forme și dimensiuni de carenă și este ideal (*sic!*) pentru plăci mai mari, cum ar fi SUP-urile și plăcile de windsurf.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://shop.gtcauto.ro/produse/accesorii-portbagaj-suporturi-front-runner-pentru-caiac-barca-sup-placa-surf>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 15.10.2024

40. *casă pasivă*

Domeniu: construcții

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Gospodărie independentă energetic ce implică folosirea pasivă a energiilor ambiante și a surselor de căldură interne, care sunt suficiente pentru menținerea în

interiorul clădirii a unei temperaturi agreabile pe tot parcursul anului.

Context: Casa pasivă trebuie să îndeplinească cerințe extrem de exigente în privința consumului de energie pentru încălzire și răcire, a necesarului de energie primară sau a gradului de etanșeitate la aer a anvelopei.

Sursă def.: <https://www.dornaecohouse.ro/ro/tehnologie/conceptul-de-casa-pasiva/>

Sursă context: <https://pressone.ro/sectiuni/ce-este-si-cum-se-construieste-o-casa-pasiva/>

Documentat de: Maria Moșincat

Data doc.: 28.05.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 29.05.2019

41. *căști AirPods*

Domeniu: electronică

Cat. gr.: s.f.pl.

Definiție: Dispozitive bluetooth utilizate la ascultarea fișierelor multimedia.

Context: Este important de menționat însă că noile căști AirPods sunt livrate acum în două variante: cu și fără cutie cu încărcare wireless.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: Go4it, <https://www.go4it.ro/accesorii/apple-anunta-noile-airpods-casti-bluetooth-cu-baterie-mai-buna-si-incarcare-wireless-17947934/>

Documentat de: Silvia Coste

Data doc.: 10.05.2019

Revizuit de: Maria Moșincat

Data reviz.: 12.06.2019

42. *ceară pentru surf*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de parafină cu care surferul unge partea de sus a plăcii pentru a evita alunecarea.

Context: În 1984, într-o bucătărie din California, frații Britt și Grant Galland inventau ceara pentru surf Bubble Gum Surf Wax, iar de atunci totul a devenit istorie. Nu credem că există un surfer care să nu fi folosit (sau măcar auzit de) Bubble Gum Surf Wax.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.funride.ro/sporturi-de-apa/skimboard/surf-wax-bubble-gum-green-basecoat-all-temperature-p95234/>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 08.10.2024

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 15.10.2024

43. *ceas inteligent*

Domeniu: electronică

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de ceas prevăzut cu ecran tactil, aplicații de suport și diferite funcții asemănătoare cu cele ale unui telefon inteligent.

Context: Ceasurile inteligente sunt dispozitive care au devenit din ce în ce mai accesibile, în special din punct (*sic!*) de vedere al prețului.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://geeks.eurogsm.ro/zece-ceasuri-inteligente-pe-care/>

Documentat de: Maria Moșincat

Data doc.: 06.05.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 06.05.2019

44. *city break*

Domeniu: hobby

Cat. gr.: s.n.

Definiție: ...o scurtă călătorie într-un oraș, de obicei pentru o perioadă ce variază între 2 și 5 zile.

Context: Unul dintre principalele avantaje ale unui city break este faptul că poți lua parte la diverse activități într-un timp relativ scurt.

Sursă def.: <https://www.merahotels.ro/articole/ce-este-un-city-break-si-cum-il-organizezi>

Sursă context: <https://www.merahotels.ro/articole/ce-este-un-city-break-si-cum-il-organizezi>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 25.06.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 25.06.2016

45. *clickbait*

Domeniu: internet

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Formă de conținut utilizată cu intenția de a atrage cât mai mulți cititori.

Context: Tehnica clickbait nu este o practică tocmai nouă, ci a fost folosită de foarte mult timp, dar sub alte denumiri.

Sursă def.: <https://www.orange.ro/help/articole/tot-ce-ai-nevoie-sa-stii-despre-clickbait>

Sursă context: <https://www.orange.ro/help/articole/tot-ce-ai-nevoie-sa-stii-despre-clickbait>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 22.05.2020

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 22.05.2020

46. *clorochină*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Medicament recomandat în tratarea malariei, utilizat și în tratamentul artritei reumatoide, a anumitor (*sic!*) forme de lupus și în prevenirea erupției polimorfe la lumină.

Context: Clorochina și hidroxiclorochina pot duce la efecte secundare grave.

Sursă def.: <https://doc.ro/sanatate/covid-19-intrebari-si-raspunsuri-despre-hidroxiclorochina-si-clorochina>

Sursă context: <https://www.agerpres.ro/stiinta/2020/04/26/coronavirus-autoritatile-canadiene-avertizeaza-impotriva-tratarii-covid-19-cu-clorochina--493631>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

47. *CLT*

Domeniu: construcții

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Panou din lemn format în mod obișnuit din trei, cinci sau șapte straturi de scândură lipite cu adeziv, așezate cu fibra încrucișată între rânduri consecutive.

Context: CLT-ul este un panou destinat pereților, pardoselii sau elementelor de acoperiș din suprastructura clădirilor.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.stejarmasiv.ro/clt-sau-struc-tura-de-grinzi/>

Documentat de: Maria Moșincat

Data doc.: 28.05.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 29.05.2019

48. *cluster*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Grup de cazuri de persoane infectate cu coronavirus.

Context: Diferitele faze ale situației epidemiologice create de COVID-19, de la cazuri sporadice, introducerea de cazuri multiple de import, clustere locale și până la transmiterea susținută, fac obiectul unor scenarii descrise în documentul detaliat.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.cnsrbt.ro/index.php/evaluare-de-risc/1450-covid-19-a-cincea-evaluare-rapida-de-risc-a-ecdc-rra-02-martie-2020/file>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

49. *clutch business*

Domeniu: modă

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Geantă mică de damă care poate fi purtată în mână și care de obicei nu are mâner sau curea de umăr.

Context: Clutch business, damă: accesoriu business practic, care poate fi utilizat și ca husă de iPad.

Sursă def.: http://www.mercedes-benz.ro/content/romania/mpc/mpc_romania_website/rong/home_mpc/pas_sengercars/home/servicesandaccessories/accessories/news/offers.html

Sursă context: http://www.mercedes-benz.ro/content/romania/mpc/mpc_romania_website/rong/home_mpc/pas_sengercars/home/servicesandaccessories/accessories/news/offers.html

Documentat de: Teodora Sas

Data doc.: 10.06.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 10.08.2016

50. *coadă*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Partea din spate a plăcii de surf, a cărei formă influențează comportamentul plăcii pe valuri.

Context: Plăcile SUP de surf sunt în mod normal mai scurte, mai înguste în nas și în coadă și au mai mult rocker (o curbă pe nasul și coada plăcii) decât celelalte tipuri de plăci.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://www.skatepro.ro/a88.htm>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 15.10.2024

51. *coadă de rândunică*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Coadă cu un vârf dublu, potrivită pentru valuri mici.

Context: Un outline super agil și reactiv, cu o coadă de rândunică care face foarte ușor să inițiezi viraje și să le formezi. Placă de surf distractivă în toate împrejurimile, cu mai multă tracțiune datorită tamponelor sale unice.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.skatepro.ro/229-50275.htm>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 15.10.2024

52. *coinfecție*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Infecție sincronă cu agenți patogeni diferiți.

Context: ...coinfecție, când cele două virusuri pătrund concomitent în organism (au aceleași modalități de transmitere).

Sursă def.: <https://dictionar.romedic.ro/coinfectie>

Sursă context: <https://bioclinica.ro/analize/virusologie/antigen-virus-hepatic-delta-hdv>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

53. *combinare*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Utilizarea unui videoclip într-un alt videoclip TikTok.

Context: În aplicația TikTok, atinge butonul Distribuie de lângă videoclipul cu care ai dori să folosești combinarea.

Sursă def.: <https://support.tiktok.com/ro/using-tiktok/creating-videos/stitch#2>

Sursă context: <https://support.tiktok.com/ro/using-tiktok/creating-videos/stitch#2>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 31.07.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 31.07.2023

54. *combinatozaur*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Persoană coruptă.

Context: Combinatozaurii din Guvernul PNL nu protejează românii, ci industria păcănelor!

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.cotidianul.ro/combinatozaurii-din-guvernul-pnl-surprinsi-iar-la-pacanele/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 02.07.2020

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 02.07.2020

55. *concealer*

Domeniu: cosmetică

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Produs cosmetic utilizat pentru ascunderea cearcănelor, a acneei, a cicatricilor sau a semnelor din naștere.

Context: Concealerul se încadrează în două formule: cremă și pudră. O formulă cremoasă este și cea din batonul corector, recomandat în ascunderea coșurilor.

Sursă def.: https://www.divahair.ro/frumusete/make_up/ascunde_orice_imperfeciune_a_tenului_cu_ajutorul_concealerului!

Sursă context: https://www.divahair.ro/frumusete/make_up/ascunde_orice_imperfeciune_a_tenului_cu_ajutorul_concealerului!

Documentat de: Izabela-Ancuța Nistea

Data doc.: 10.06.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 11.06.2016

56. *contact / contactă*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Persoană sănătoasă care a intrat în contact direct cu persoane suferind de o boală contagioasă.

Context: Comitetul consideră că este încă posibil să se oprească răspândirea virusului, cu condiția ca țările să ia măsuri ferme pentru a detecta precoce boala, pentru a izola și trata cazurile, pentru a urmări contactii și pentru a promova măsuri pentru a reduce contactele sociale în mod proporțional cu riscurile.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2020/04/MEMO-4.pdf>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

57. *contact direct*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: O persoană care locuiește în aceeași gospodărie, a avut contact fizic direct, s-a aflat în aceeași încăpere cu un caz de Covid-19.

Context: Până în acest moment este stabilit ca Sars-Cov-2 este transmis de la persoană la persoană printr-un contact apropiat cu un individ infectat, simptomatic în principal prin picături respiratorii și contact direct/indirect cu secreții.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.mai.gov.ro/recomandari-emise-de-grupul-de-analiza-fata-de-urmatoarele-5-situatii-intalnite-sau-care-pot-aparea-in-urma-evolutiei-situatiei-generate-de-infectarea-cu-virusul-covid-19-coronavirus/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

58. *contact indirect*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: [...] atunci când o persoană tușește sau strănută, răspândind, prin intermediul salivei, coronavirusul pe suprafețele din apropiere, inclusiv butoane, așternuturi de pat, mijloace de transport, obiecte utilizate în comun [...].

Context: Se consideră că transmiterea se face în principal prin picături de secreții respiratorii și prin contact direct cu persoane infectate, precum și prin contact indirect cu suprafețe sau obiecte din mediul aflat în imediată apropiere.

Sursă def.: <https://www.csid.ro/health/noutati-sanatate/care-este-rata-de-mortalitate-a-coronavirusului-din-wuhan-china-18757335>

Sursă context: https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Public-health-management-people-in-contact-with-COVID19-cases_RO_0.pdf

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

59. *coronavirus*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Virus zoonotic din familia *Coronaviridae*, responsabil pentru diverse afecțiuni respiratorii la om, caracterizat prin structură ARN monocatenară și înveliș de glicoproteide cu formă amintind de coroana solară.

Context: Recomandări provizorii pentru Prevenirea și controlul infecțiilor în timpul îngrijirii medicale atunci când este suspectată o nouă infecție cu coronavirus (nCoV)

Sursă def.: DEX

Sursă context: <http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/04/Cum-se-gestioneaz%C4%83-COVID-19-1.pdf>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

60. *coronavirus al sindromului respirator din Orientul Mijlociu / MERS-CoV*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Boală infecțioasă emergentă care a fost raportată pentru prima oară în septembrie 2012, în Arabia Saudită, cauzată de MERS-CoV, care infectează inițial sistemul respirator, dar poate afecta multe organe și sisteme la cazurile severe.

Context: La om provoacă infecții respiratorii, de la răceala comună la boli mai severe, cum ar fi Sindromul respirator din Orientul Mijlociu (MERS) și Sindromul respirator acut sever (SARS). Cel mai recent coronavirus descoperit provoacă boala coronavirus COVID-19.

Sursă def.: <https://www.cnsrbt.ro/index.php/informatiile/269-mers-cov-a-20-a-evaluare-rapida-de-risc-a-ecdc-27-08-2015/file>

Sursă context: <https://www.cdt-babes.ro/articole/coronavirus-infectia-COVID-19.php>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

61. *Coronavirusul sindromului respirator acut sever 2 / SARS-CoV-2*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: SARS-CoV-2 determină o infecție respiratorie denumită COVID-19 (Coronavirus Infectious Disease - 2019), cu perioadă de incubație medie de cca 5 zile (limite 2-14 zile).

Context: SARS-CoV-2 determină o infecție respiratorie denumită COVID-19 (Coronavirus Infectious Disease - 2019), cu perioadă de incubație medie de cca 5 zile (limite 2-14 zile).

Sursă def.: <http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/05/Recomandarea-Comisiei-Microbiologie-Medicala-Diagnostic-SARS-CoV-2-Var.2.pdf>

Sursă context: <http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/05/Recomandarea-Comisiei-Microbiologie-Medicala-Diagnostic-SARS-CoV-2-Var.2.pdf>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

62. *Covid-19 / boala COVID-19*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n. / s.f.

Definiție: Boala infecțioasă cauzată de coronavirusul cel mai recent descoperit.

Context: Studiul arată că bolnavii de cancer manifestă un risc crescut de evoluție severă a bolii COVID-19, precum și

de deces, demonstrat pe mai multe aspecte și simptome ale bolii.

Sursă def.: <https://www.cdt-babes.ro/articole/coronavirus-infectia-COVID-19.php>

Sursă context: <https://doc.ro/sanatate/pacientii-oncologici-risc-crescut-de-evolutie-severa-covid-19-studiu>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

63. *covoiajare / co-voiajare*

Domeniu: transport

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Activitate desfășurată între două sau mai multe persoane, care presupune folosirea în comun a unei mașini, fără scop profesional, de un șofer și un pasager care călătoresc în aceeași direcție.

Context: Inițiatorii au găsit și un nume pentru „car sharing”, i-au spus în românește „covoiajare”.

Sursă def.: <https://stirileprotv.ro/stiri/social/modul-prin-care-uber-taxify-si-alte-retele-de-covoiajare-ar-putea-intra-in-legalitate-in-scurt-timp.html>

Sursă context: <https://stirileprotv.ro/stiri/social/modul-prin-care-uber-taxify-si-alte-retele-de-covoiajare-ar-putea-intra-in-legalitate-in-scurt-timp.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 03.10.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 03.10.2016

64. *creator de conținut*

Domeniu: internet

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Profesionist multimedia, însărcinat cu crearea videoclipurilor, a infografiilor și a podcasturilor publicate pe social media.

Context: Inițial, un creator de conținut era asociat mai mult cu redactarea de texte sau scrierea de articole pentru site-uri web și reviste.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.zf.ro/un-salariu-pe-zi/un-salariu-pe-zi-un-creator-de-continut-castiga-intre-800-si-1-000-22192117>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 19.11.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 19.11.2023

65. *cringe*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: adj.

Definiție: Care este despre o situație sau o persoană penibilă, jenantă.

Context: În viața reală ne simțim cringe când ne aducem aminte o pățanie neplăcută din liceu sau trebuie să vorbim în public și avem emoții.

Sursă def.: <https://www.bzi.ro/ce-inseamna-cringe-in-ce-situatii-este-folosita-aceasta-expresie-si-de-unde-provine-4341009>

Sursă context: <https://www.bzi.ro/ce-inseamna-cringe-in-ce-situatii-este-folosita-aceasta-expresie-si-de-unde-provine-4341009>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 31.07.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 31.07.2023

66. *criptare end-to-end*

Domeniu: informatică

Cat. gr.: s.f.

Definiție: O metodă de comunicare securizată care împiedică terții să acceseze date în timp ce sunt transferate de la un sistem sau dispozitiv la altul.

Context: WhatsApp folosește sistemul de criptare end-to-end pentru milioanele de mesaje care se trimit zilnic.

Sursă def.: <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/anuntul-facut-de-whatsapp-pentru-toti-utilizatorii-de-iphone-si-android-ce-se-intampla-cu-mesajele-lor.html>

Sursă context: <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/anuntul-facut-de-whatsapp-pentru-toti-utilizatorii-de-iphone-si-android-ce-se-intampla-cu-mesajele-lor.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 19.08.2022

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 19.08.2022

67. *cryptojacking / minare de criptomonede*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.n. / s.f.

Definiție: Utilizarea neautorizată a resurselor unui dispozitiv pentru minarea criptomonedelor.

Context: Cryptojackingul este un soi de atac cibernetic ce urmărește producerea de monede digitale din utilizarea calculatoarelor personale ale altor oameni.

Sursă def.: <https://www.enisa.europa.eu/publications/report-files/ETL-translations/ro/etl2020-cryptojacking-ebook-en-ro.pdf>

Sursă context: <https://www.libertatea.ro/stiri/un-numar-de-150-de-site-uri-din-romania-fac-cryptojacking-acestea-folosesc-un-cod-care-mineaza-monedă-virtuală-monero-2105308>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 13.02.2018

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 22.07.2018

68. *cub din spumă pentru yoga*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Accesoriu care oferă suport și stabilitate în timpul exercițiilor și este folosit pentru executarea unor poziții de yoga.

Context: Cubul din spumă pentru yoga este un accesoriu practic pentru exerciții care vă va ajuta să efectuați asane avansate.

Sursă def.: <https://gymbeam.ro/cub-din-spuma-pentru-yoga-black-gymbeam.html>

Sursă context: <https://gymbeam.ro/cub-din-spuma-pentru-yoga-black-gymbeam.html>

Documentat de: Mălina Zaharia

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Elena-Ionela Buhalo

Data reviz.: 29.10.2024

69. *curea de antrenament pentru gleznă*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Bandă detașabilă elastică utilizată în timpul antrenamentelor de Pilates, cu anumite aparate, pentru a asigura siguranța și confortul gleznei.

Context: Pereche de curele de antrenament pentru forța gleznelor: accesoriul suprem pentru a lucra aductori, abductori și fesieri.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://warrior-gear.eu/ro/magazin/cureaua-de-tragere/curele-de-antrenament-pentru-forta-gleznelor/>

Documentat de: Ruxandra Berescu

Data doc.: 09.05.2024

Revizuit de: Daria Iușan

Data reviz.: 27.10.2024

70. *da seen, a*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: v.

Definiție: A citi mesajele primite pe rețele de socializare fără a răspunde.

Context: Lăsând bruma de autoironie deoparte, cred că motivele întemeiate pentru care poți da seen sunt suficient de multe încât să le poți clasifica în câteva categorii.

Sursă def.: https://www.bzi.ro/ce-inseamna-seen-iata-explicatia-celebrului-cuvant-de-pe-retelele-sociale-3965418#goog_rewarded

Sursă context: <https://iuliandeaconu.ro/de-ce-dau-seen/>

Documentat de: Alexandra Gabor

Data doc.: 08.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 10.10.2020

71. *dăncilism*

Domeniu: politic

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Gafă comisă de primul-ministru al României, Viorica Dăncilă.

Context: Așa că, dac-a mâncat-o limba, și-a adăugat încă un dăncilism în colecție, vai nouă!

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.argesexpres.ro/index.php/editorial/23246-editorial-la-tinta-dancilisme>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 26.07.2018

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 26.07.2018

72. *deepfake*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Conținut falsificat cu ajutorul inteligenței artificiale.

Context: Analistul în securitate argumentează că deepfake este o combinație între termenii „deep learning”, o caracteristică a inteligenței artificiale, și „fake” (fals) [...]

Sursă def.: <https://romania.europalibera.org/a/ce-e-fenomenul-deepfake-si-cum-ar-putea-afecta-romania/30199564.html>

Sursă context: <https://romania.europalibera.org/a/ce-e-fenomenul-deepfake-si-cum-ar-putea-afecta-romania/30199564.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 05.10.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 05.10.2019

73. *denim panties*

Domeniu: modă

Cat. gr.: s.n.pl.

Definiție: Chilot din blugi.

Context: Denim panties se aliniază sau întrec cu succes trendul celor mai ciudați blugi.

Sursă def.: <https://a1.ro/lifestyle/beauty/blugi-panties-noua-modă-de-blugi-2019-ai-iesi-asa-pe-strada-foto-id855767.html>

Sursă context: <https://a1.ro/lifestyle/beauty/blugi-panties-noua-modă-de-blugi-2019-ai-iesi-asa-pe-strada-foto-id855767.html>

Documentat de: Flavia Mihaela Turdean

Data doc.: 22.05.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 22.05.2019

74. *dependență de cumpărături / oniomanie*

Domeniu: psihologie

Cat. gr.: s.f.

Definiție: ...o dependență comportamentală care implică cumpărarea compulsivă ca o modalitate de a te simți bine și de a evita sentimentele negative, cum ar fi anxietatea și depresia.

Context: Aflați mai multe despre simptome, cauze și modalități de a face față dacă aveți o dependență de cumpărături.

Sursă def.: https://www.dcmedical.ro/dependenta-de-cumparaturi-ce-sa-faci-shopaholic_649242.html

Sursă context: <https://www.tcts.ro/dependenta-de-cumparaturi/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 27.03.2024

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 27.03.2024

75. *diamant*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de recompensă TikTok.

Context: În calitate de creator, un mod de a colecta Diamante este prin primirea de cadouri de la spectatori pentru videoclipurile tale postate sau videoclipurile tale LIVE.

Sursă def.: <https://support.tiktok.com/ro/business-and-creator/video-gifts-on-tiktok/diamonds>

Sursă context: <https://support.tiktok.com/ro/business-and-creator/video-gifts-on-tiktok/diamonds>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 31.07.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 31.07.2023

76. *dietă MIND*

Domeniu: nutriție

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Combinație între dieta mediteraneeană și dieta DASH, care are ca scop menținerea sănătății creierului.

Context: Dieta MIND încurajează consumul de legume și cereale, care trebuie să constituie până la 90% din totalul meselor și gustărilor dintr-o zi.

Sursă def.: <https://doc.ro/controlul-greutatii/dieta-mind-noul-trend-in-slabirea-sanatoasa>

Sursă context: <https://doc.ro/controlul-greutatii/dieta-mind-noul-trend-in-slabirea-sanatoasa>

Documentat de: Anca-Gabriela Berci

Data doc.: 28.04.2019

Revizuit de: Maria Petruța

Data reviz.: 28.05.2019

77. *dietă Paleo / dietă paleolitică*

Domeniu: nutriție

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de dietă care se concentrează pe un consum crescut de carne slabă, pește, crustacee, fructe, legume, ouă, nuci și semințe, excluzând cerealele, leguminoasele, lactatele, alimentele procesate, zaharurile rafinate și sarea adăugată.

Context: Singura atenționare pentru persoanele care urmează dieta paleo este că unele legume sunt bogate în amidon (de exemplu, cartofii) și unele fructe sunt mai bogate în zahăr (de exemplu, bananele).

Sursă def.: <https://comenzi.farmaciatei.ro/info-tei/informatii-utile/dieta-paleo>

Sursă context: <https://comenzi.farmaciatei.ro/info-tei/informatii-utile/dieta-paleo>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 21.09.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 23.09.2019

78. *dietă peagan*

Domeniu: nutriție

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Combinație între dieta oamenilor străvechi, din paleolitic, și regimul vegetarian.

Context: Dacă anul 2018 a fost anul veganismului, experții susțin că 2019 va fi anul dietei pegan.

Sursă def.: <https://www.digi24.ro/magazin/stil-de-viata/viata-sanatoasa/o-noua-moda-alimentara-ce-inseamna-regimul-pegan-898760>

Sursă context: <https://www.digi24.ro/magazin/stil-de-viata/viata-sanatoasa/o-noua-moda-alimentara-ce-inseamna-regimul-pegan-898760>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 25.03.2018

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 25.03.2018

79. *dietă raw vegan*

Domeniu: nutriție

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Alimentație bogată în fructe, legume, nuci, semințe, boabe încolțite și leguminoase și în care se evită cât mai mult alimentele procesate.

Context: Dieta raw vegană poate îmbunătăți starea de sănătate a inimii datorită concentrării sale asupra fructelor și legumelor...

Sursă def.: https://www.sfatulmedicului.ro/Diete/riscurile-si-beneficiile-dietei-raw-vegane_17405#Generalitati

Sursă context https://www.sfatulmedicului.ro/Diete/riscurile-si-beneficiile-dietei-raw-vegane_17405#Generalitati

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 07.01.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 07.01.2019

80. *disc de alunecare*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de accesoriu de sport, sub formă de disc, care permite alunecarea picioarelor pentru efectuarea anumitor exerciții.

Context: Discurile de alunecare sunt accesorii fitness inovatoare, potrivite pentru antrenarea și tonifierea întregului corp.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: https://gymbeam.ro/discuri-de-alunecare-core-sliders-gymbeam.html?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=SRCH%20-%20PROD%20-%20GymBeam%20%23DSA%20Feed&utm_id=1047566345&gad_source=1&gclid=Cj0KCQiA57G5BhDUARIsACgCYnzkq-U_Rgrvyoh_34u31cl2HkCOP0li0J4T-3nhWkQaGepAKk_SkywaAi_UeALw_wcB

Documentat de: Daria Iușan

Data doc.: 21.06.2024

Revizuit de: Ruxandra Berescu

Data reviz.: 27.10.2024

81. *distanțare fizică / distanțare de siguranță / distanțare socială*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Măsură de prevenție medicală constând în impunerea unui interval spațial între două sau mai multe persoane pentru a evita contaminarea cu un agent patogen.

Context: Instalarea unor panouri de informare cu privire la regulile de igienă și distanțare fizică plasarea unor indicatoare de restricționare a aglomerării, stabilirea unor fluxuri de vizitare unidirecționale pentru facilitarea menținerii distanțării fizice;

Instruirile, activitățile de informare, ședințele se vor limita la cele strict necesare, cu programare, distanțare de siguranță între participanți sau în sistem de videoconferință.

Implementarea măsurilor de distanțare socială (ex. suspendarea adunărilor la scară largă și închiderea școlilor și a locurilor de muncă) pentru întreruperea lanțurilor de transmitere.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <http://www.ms.ro/2020/06/16/nelu-tataru-ministrul-sanatatii-a-semnat-ordinul-comun-pentru-aprobarea-regulamentelor-privind-stabilirea-masurilor-specifice-de-prevenire-a-raspandirii-virusului-sars-cov-2-pentru-activitatile-in-ce/>

<http://www.asphd.ro/old/Ghid%20de%20prevenire%20si%20limitare%20a%20infectiei%20cu%20coronavirus%20-%20DSP%20Hunedoara.pdf>

<http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/03/Nota-fundamentare-HG-aprobare-norme-metodologice-pt-stabilire-cheltuieli-carantina-%C8%99i-FRB.pdf>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

82. *docudramă*

Domeniu: cinematografie

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Gen cinematografic / televiziv bazat pe date și fapte reale, în care scenele sunt ecranizate ca într-un film artistic.

Context: Canalul History își prezintă noua producție, serialul docudramă „Barbarians Rising” / „Ascensiunea barbarilor”, ca pe o producție extraordinară care, în mod nemaivăzut, privește istoria veche dintr-un alt punct de vedere, cel al barbarilor.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.b-critic.ro/idei/ascensiunea-barbarilor-sau-cum-arata-filmul-dacii-cand-dacii-lipsesc-din-film/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 25.09.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 25.09.2016

83. *donut*

Domeniu: culinar

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de gogoasă, rotundă și găurită în mijloc, glazurată.

Context: Cum se fac donuts pufoase și aromate, simple sau umplute cu gem sau cremă și acoperite cu glazură de ciocolată sau fondant și decorate cu bomboanele colorate?

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://savoriurbane.com/donuts-reteta-de-gogosi-americane-glazurate-sau-doughnuts-de-casa/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 30.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 30.05.2019

84. *donuterie*

Domeniu: comerț

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Magazin specializat în vânzarea de donuturi.

Context: Donuteria e un loc pentru prieteni și nebuniile lor, e dulcele de lângă cafea, partea bună a unui început, mijloc și final de zi, motiv de postare, Insta, snap și selfie.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://donuterie.ro/despre-noi.php>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 10.06.2015

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 14.04.2019

85. *drafta, a*

Domeniu: sport

Cat. gr.: v.

Definiție: A transfera.

Context: După Zoltan Mesko, cel care a ajuns până în Super Bowl, cu New England Patriots, în 2012, România va avea un nou jucător în elita fotbalului american. Este vorba despre Hroniss Grasu (23 de ani), care a fost draftat de Chicago Bears.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.libertatea.ro/sport/un-sportiv-cu-parinti-nascuti-romania-fost-draftat-de-chicago-bears-si-va-juca-nfl-video-1369841>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 15.05.2015

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 15.05.2015

86. *dragnofobie*

Domeniu: politic

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Teama față de Liviu Dragnea și de acțiunile sale.

Context: Referendumul s-a transformat într-un mare sondaj național care a arătat că în România Dragnofobia bate homofobia.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: https://www.comisarul.ro/articol/moroiul-dragnea-amanunte-incendiere-despre-ce-se-i_968225.html

Documentat de: Mădălina Muntean

Data doc.: 10.05.2019

Revizuit de: Maria Petruța

Data reviz.: 10.05.2019

87. *duet*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Funcție TikTok a rețelei de socializare.

Context: Poți dezactiva funcția Duet pentru toate videoclipurile tale sau doar pentru anumite videoclipuri.

Sursă def.: <https://support.tiktok.com/ro/using-tiktok/creating-videos/duets>

Sursă context: <https://support.tiktok.com/ro/using-tiktok/creating-videos/duets>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 31.07.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 31.07.2023

88. *duet*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Două videoclipuri redare simultan într-un ecran divizat.

Context: Setările de confidențialitate ale respectivei persoane vor stabili cine poate viziona, comenta sau descărca Duetul și cine poate interacționa cu acesta.

Sursă def.: <https://support.tiktok.com/ro/using-tiktok/creating-videos/duets>

Sursă context: <https://support.tiktok.com/ro/using-tiktok/creating-videos/duets>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 31.07.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 31.07.2023

89. *echipament de protecție personală / EPP / echipament individual de protecție / echipament personal de protecție*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Totalitate a obiectelor de îmbrăcăminte, de încălțăminte și accesorii cu care este dotat personalul medical cu scopul de a se proteja împotriva contagiunii.

Context: Personalul trebuie să poarte echipament de protecție personală adecvat când face screeningul pacienților la triaj.

Având în vedere deficitul global de echipament individual de protecție, următoarele strategii pot facilita utilizarea optimă a PPE.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.cnscbt.ro/index.php/informatii-pentru-personalul-medico-sanitar/1647-recomandari-pentru-personalul-medical-1/file>

https://www.dsptimis.ro/data_files/content/prima-pagina/files/ordinul-nr-753-2020-pentru-modificarea-ordinului-ministrului-sanatatii-nr-555-2020-privind-aprobarea-planului-de-masuri-pentru-pregatirea-spitalelor-in-contextul-epidemiei-de-coronavirus-covid-19-a-li.pdf

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

90. *echipament de protecție respiratorie / mască respiratorie / măști FFP2 / măști de protecție tip FFP2 / măști de tip FFP2*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n. / s.f. / s.f. / s.f. / s.f.

Definiție: Instrument utilizat pentru prevenirea transmiterii infecțiilor, care protejează împotriva virusurilor, acoperă eficient nasul și gura având o bridă cu care se fixează după urechi.

Context: Este obligatorie deplasarea în afara domiciliului cu echipament de protecție respiratorie și păstrarea distanței sociale de 2 metri, cu excepția membrilor aceleiași familii.

Protecția respiratorie protejează de inhalarea de picături și particule. Deoarece diferite tipuri de măști se potrivesc diferit în funcție de utilizatori, masca respiratorie necesită un test de ajustare.

La produsul măști FFP2 se acceptă și măști fără supapă de exhalare, dar cu îndeplinirea condițiilor tehnice.

Sursă def.: <https://www.medlife.ro/articole-medicale/mastile-de-protectie#Ce%20este%20o%20masca%20de%20protectie>

Sursă context: <http://praga.mae.ro/node/1310>

<https://www.cnsb.ro/index.php/info-medical/1899-ghid-privind-purtarea-si-indepartarea-echipamentului-individual-de-protectie-in-mediul-sanitar-pentru-ingrijirea-pacientilor-cu-covid-19/file>

<http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/05/clarificare-1.pdf>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

91. *ecran pentru față*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Echipament de protecție utilizat pentru prevenirea transmiterii infecțiilor, care protejează împotriva virusurilor, constând dintr-un ecran de plastic transparent ce acoperă complet fața și care se fixează pe frunte cu ajutorul unei bride elastice.

Context: Dacă utilizați echipament de unică folosință (de ex. măști, ochelari, ecrane pentru față), aruncați-l la gunoi într-un coș cu capac și spălați-vă bine pe mâini.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <http://emedic.ro/institutul-national-de-sanatate-publica-emite-recomandari-de-pregatire-adekvata-a-spitalelor-in-vederea-gestionarii-cazurilor-de-covid-19>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

92. *educație de la egal la egal / învățare colegială*

Domeniu: educație

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Procesul educativ în care cei implicați cooperează, se acceptă și se raportează unul la celălalt de pe o poziție de egalitate, asigurându-și trasee și forme de lucru în tandem.

Context: Din punct de vedere procesual, într-o modalitate difuză și nereflectată, educația de la egal la egal se face de când lumea.

Sursă def.: https://oradenet.ro/blog/educatia-de-la-egal-la-egal-sau-peer-education/#_edn1

Sursă context: <https://www.constantincucos.ro/2009/06/407>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 21.06.2013

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 21.06.2013

93. *emoji / emoticon*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Ideograme utilizate în comunicarea online pentru a exprima stări de spirit.

Context: Într-un mesaj, indiferent că este pe sms sau pe messenger, puteți folosi emoji ca să comunicați mai repede.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://stirileprotv.ro/ilikeit/smart-things/ilikeit-cum-au-aparut-celebrele-emoticoane-din-mesajele->

de-pe-telefon-aplicatia-cu-care-va-puteti-crea-propriul-emoji.html

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 17.11.2015

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 17.11.2015

94. *EP*

Domeniu: muzică

Cat. gr.: s.n.

Definiție: O colecție de patru până la șase piese.

Context: Un concept inedit ce s-a întâmplat pe parcursul a șase luni, începând cu single-ul „Rochia ta” și până în prezent, Liviu a lansat de pe EP câte o piesă în fiecare zi de joi a fiecărei luni.

Sursă def.: <https://emastered.com/ro/blog/ep-vs-lp>

Sursă context: <https://www.protv.ro/muzica/liviu-teodor-scu-lanseaza-piesa-zde-ce-fumezi-in-casa-de-pe-ep-ul-zlista-de-pacate.html>

Documentat de: Diana Nechita

Data doc.: 08.04.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 22.03.2023

95. *espresso corretto*

Domeniu: culinar

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de cafea italienească, având în compoziție și lichior.

Context: Vă punem la dispoziție o listă cu rețete de preparare a cafelelor, rețete ușor de aplicat, dar și rețete complexe pentru cunoscători: Espresso corretto servit cu coniac sau lichior: 7g cafea, 30 ml lichid în ceașcă; se adaugă

peste cafea o linguriță de coniac sau Grappa (țuică de struguri), etc.

Sursă def.: Coman Lupu, *Las lenguas románicas y la neología*, Editura Universității din București, 2010.

Sursă context: <http://www.the-store.ro/Cafea/Retete%20Cafea.html>

Documentat de: Teodora Sas

Data doc.: 10.06.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 11.06.2016

96. *Euromaidan*

Domeniu: social

Cat. gr.: s.n.

Definiție: O manifestație pașnică împotriva suspendării acordului de asociere cu UE, care s-a transformat într-un protest de masă.

Context: În același timp, în restul țării Euromaidanele erau anihilate de forțele de ordine, Președintele Ianukovici părea câștigător, chiar dacă opinia publică critica dur reprimarea violentă a protestelor.

Sursă def.: <https://stirileprotv.ro/special/euromaidan-revolutia-care-si-a-luat-numele-de-la-un-hashtag-ucraina-a-fost-in-strada-3-luni.html>

Sursă context: <https://stirileprotv.ro/special/euromaidan-revolutia-care-si-a-luat-numele-de-la-un-hashtag-ucraina-a-fost-in-strada-3-luni.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 23.02.2014

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 23.02.2014

97. *face bingeing, a*

Domeniu: hobby

Cat. gr.: v.

Definiție: A viziona mai multe episoade ale unui anumit film.

Context: În România, ai aflat de *bingeing*, cel mai probabil, prin noua campanie de comunicare Vodafone.

Sursă def.: <https://adevarul.ro/stil-de-viata/tehnologie/scurt-ghid-pentru-internet-ce-sunt-cloud-emoji-1716409.html>

Sursă context: <https://adevarul.ro/stil-de-viata/tehnologie/scurt-ghid-pentru-internet-ce-sunt-cloud-emoji-1716409.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 17.04.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 17.10.2016

98. *face un duet, a*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: v.

Definiție: Acțiune de a crea un duet.

Context: Alege cine poate face Duet cu videoclipurile tale din setările de confidențialitate ale contului tău

Sursă def.: <https://support.tiktok.com/ro/using-tiktok/creating-videos/duets>

Sursă context: <https://support.tiktok.com/ro/using-tiktok/creating-videos/duets>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 31.07.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 31.07.2023

99. *fermă de minare*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.f.

Definiție: O fermă de minare reprezintă un centru de date care conține echipamente dedicate de minare a criptomonedelor.

Context: Ferma de minare reprezintă un hardware care ajută la crearea criptomonedei prin folosirea puterii de calcul a sistemelor PC.

Sursă def.: <https://www.sri.ro/assets/files/publicatii/buletin-cyber-sem-2-site.pdf>

Sursă context: <https://hotnews.ro/fiul-procurorului-general-al-rusiei-igor-ceaika-intentioneaza-sa-lanseze-in-transnistria-ferme-de-minare-pentru-monedes-virtuale-407530>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 22.09.2017

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 22.07.2018

100. *flossing*

Domeniu: dans

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Mișcare de dans care constă în mișcarea bazinului și agitarea brațelor de la stânga la dreapta și invers.

Context: Adolescentul de 16 ani, care a popularizat dansul „flossing”, a devenit cunoscut în 2016, după ce a dansat împreună cu Katy Perry în cadrul emisiunii „Saturday Night Live”.

Sursă def.: <https://www.digi24.ro/magazin/timp-liber/divertisment/flossing-noul-dans-care-ii-innebuneste-pe-tineri-910006>

Sursă context: <https://www.libertatea.ro/entertainment/adolescentul-care-viralizat-dansul-flossing-da-judecata-creatorii-jocului-fortnite-2492356>

Documentat de: Andreea Pop

Data doc.: 29.05.2019

Revizuit de: Katalin Köntczey

Data reviz.: 29.05.2019

101. *flow*

Domeniu: muzică

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Ritm și rimă în muzica rap.

Context: Se lasă ghidat în viață de flow, un concept abstract care l-a ajutat să creeze niște piese cât se poate de ofensatoare, în care glorifică plăcerile enunțate mai sus.

Sursă def.: <https://infrasunete.eu/ce-e-ala-flow-hip-hop/>

Sursă context: <https://www.vice.com/ro/article/inspiratie-perversa-pentru-flow-de-la-axon-turmentatu/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 18.07.2013

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 18.07.2013

102. *folie de protecție antimicrobiană / folie apărătoare*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Instrument de protecție compus dintr-un strat de PVC transparent care conține agenți antimicrobieni, acoperit cu un adeziv acrilic sensibil la presiune, destinat

pentru protecția efectivă și de lungă durată a suprafețelor în zonele care necesită un grad ridicat de igienă.

Context: Cea mai nouă metodă de protejare a angajaților și clienților de acțiunea agenților microbieni este acoperirea suprafețelor cu o frecvență mare de contact cu o folie de protecție antimicrobiană.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.monitorulsv.ro/Local/2020-05-05/Viziere-fixe-si-rabatabile-paravane-de-protectie-si-folii-antimicrobiene-utile-la-birou-pe-strada-si-in-transportul-public-produse-de-o-firma-suceveana>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

103. *fracktivist*

Domeniu: industrie

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Activist care este împotriva fracturării hidraulice, fracking.

Context: În timpul acesta, mulți dintre proprietarii de pământ newyorkezi în numele cărora și pentru care fracktiști militează cu o înverșunare demnă de o cauză mai bună o duc greu cu banii.

Sursă def.: <https://www.contributors.ro/fracktivi%C8%99tii-o-schi%C8%9Ba-de-portret/>

Sursă context: <https://www.contributors.ro/fracktivi%C8%99tii-o-schi%C8%9Ba-de-portret/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 06.05.2014

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 06.05.2014

104. *gamificare*

Domeniu: didactică

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Transpunerea unui context obișnuit de învățare într-o situație asemănătoare unui joc.

Context: De atunci, încercăm să introducem în școala noastră cât mai multă gamificare și învățare bazată pe joc.

Sursă def.: <https://www.elearning.ro/integrarea-in-educatie-a-strategiilor-de-gamification-si-game-based-learning-intre-trend-si-exigenta/>

Sursă context: <https://www.elearning.ro/despre-gamificare/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 29.08.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 29.08.2016

105. *ganteră*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Echipament din fontă sau acoperit cu cauciuc, pentru formarea forței musculare.

Context: Ganterele pot antrena un singur mușchi; dacă creșteți greutatea poate fi folosit și ca antrenament pentru exerciții compuse musculare.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://ro.peiranpower.com/news/dumb-bell-definition-62807657.html>

Documentat de: Elena-Ionela Buhalo

Data doc.: 10.05.2024

Revizuit de: Mălina Zaharia

Data reviz.: 30.10.2024

106. *ganteră din neopren*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Varianta modernă a vechilor gantere din fier, confecționate dintr-un miez de fontă sau alt metal, acoperit cu un strat de neopren – un material durabil și flexibil.

Context: Ganterele din neopren reprezintă un instrument versatil și eficient pentru antrenamentele fitness.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://dhsfitness.ro/gantere-neopren/>

Documentat de: Elena-Ionela Buhalo

Data doc.: 10.05.2024

Revizuit de: Mălina Zaharia

Data reviz.: 30.10.2024

107. *geantă crossbody*

Domeniu: modă

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de geantă de mână care se poartă de la un umăr la șoldul opus.

Context: Gețile crossbody sunt un accesoriu versatil, care se potrivește cu o varietate de ținute și ocazii.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.zalando.ro/femei-accesorii/?q=genti+crossbody>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 22.08.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 22.08.2019

108. geantă de Pilates

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Obiect de material textil, de formă dreptunghiulară, cu despărțituri în interior și care servește pentru transportarea accesoriilor necesare antrenamentului de Pilates.

Context: O alegere bună va fi o geantă de Pilates fabricată din material sintetic – durabil și ușor de întreținut.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://4fstore.ro/oferi/pilates.html>

Documentat de: Daria Iușan

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Ruxandra Berescu

Data reviz.: 27.10.2024

109. gelaterie

Domeniu: comerț

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Local public dedicat vânzării și, uneori, producției de înghețată.

Context: Treptat, meniul gelateriei s-a îmbogățit cu alte câteva zeci de sortimente.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://adevarul.ro/stiri-locale/cluj-napoca/tanara-care-face-inghetata-ca-in-italia-cu-arome-2078075.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 15.04.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 21.02.2021

110. *genuflexiune completă*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Îndoire completă a genunchilor în cadrul efectuării unor exerciții de Pilates.

Context: Accidentările la genunchi, precum entorsele, se întâmplă mai ales atunci când te ridici exploziv în momentul efectuării unei genuflexiuni complete.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.steroizi.ro/metode-de-antrenament/genuflexiuni-complete-picioare-mari-si-definite/>

Documentat de: Ruxandra Berescu

Data doc.: 09.05.2024

Revizuit de: Daria Iușan

Data reviz.: 27.10.2024

111. *genuflexiune cu bara*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de genuflexiuni care se efectuează cu ajutorul unei bare așezate pe umeri.

Context: În timp, cu exercițiu, mobilitate (gleznă/șold) și stabilitate (mijloc) mai bună vei ajunge să cobori suficient de adânc și să faci genuflexiuni cu bara complete.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://femeiafit.ro/genuflexiuni-cu-bara/>

Documentat de: Ruxandra Berescu

Data doc.: 09.05.2024

Revizuit de: Daria Iușan

Data reviz.: 27.10.2024

112. *geocell / energocell*

Domeniu: construcții

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Agregat din spumă de sticlă expandată utilizat la izolarea termică a construcțiilor sau la fundații.

Context: Cunoscut și sub numele de Geocell, sau Energocell, acest agregat a câștigat teren în fața altor izolații pentru clădiri atât datorită performanțelor deosebite, despre care vom vorbi mai jos, dar și datorită faptului că este prietenos cu mediul și economic pe termen lung.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://casebune.ro/ce-este-izolatie-din-spuma-de-sticla-geocell/>

Documentat de: Maria Moșincat

Data doc.: 05.06.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 05.06.2019

113. *gest barieră / gest-barieră*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Măsură de prevenție și de protejare împotriva extinderii epidemiei, care constă în împiedicarea contactului direct între oameni.

Context: Pe tot parcursul derulării activităților cu copiii se vor respecta, pe cât posibil, regulile generale ale unei conduite sănătoase, așa numitele „gesturi – barieră” menite să prevină infecția cu noul coronavirus:

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: https://www.edu.ro/sites/default/files/Ghid_deschidere_20gradinite_2020.pdf

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

114. *ghosting*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Încheierea unei relații romantice brusc, prin întreruperea comunicării.

Context: Aparent, ghosting-ul e una dintre cele mai proaste metode de a încheia o relație și poate genera confruntări serioase.

Sursă def.: <https://www.digi24.ro/opinii/despre-ghosting-un-nou-trend-online-al-relatiilor-moderne-546843>

Sursă context: <https://www.digi24.ro/opinii/despre-ghosting-un-nou-trend-online-al-relatiilor-moderne-546843>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 11.11.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 11.11.2016

115. *giveaway*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Concurs prin care urmăritorii de pe rețelele de socializare pot câștiga un premiu, în schimbul unor acțiuni.

Context: Participarea oricărei persoane interesate la giveaway-ul organizatorului reprezintă acceptarea expresă și necondiționată a prevederilor prezentului regulament.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://jazzinthepark.ro/regulament-give-away-jazz-in-the-park/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 25.12.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 25.12.2023

116. *gogoasă*

Domeniu: social

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Manevră în timpul conducerii unui vehicul care presupune rotirea unui set de roți într-o mișcare continuă, lăsând urme de cauciuc în formă de cerc pe carosabil.

Context: Are alunecări periculoase, gogoși (termen ce caracterizează mișcarea mașinii, în care mașina se rotește în jurul axei sale - n.red.) excelente și chiar niște acțiuni pe trei roți.

Sursă def.: https://actualdecluj.ro/video-spectaculos-simone-tempestini-drifturi-in-fabrica-ford-de-la-craiova-videoclipul-regizat-de-un-clujean-ajunge-viral-si-in-top-gear/?fbclid=IwAR03PpytAR1goh9Q-itCXAIN-fMiR_S27_xxlGqHVAV966pvmi_0i_NduuQ

Sursă context: https://actualdecluj.ro/video-spectaculos-simone-tempestini-drifturi-in-fabrica-ford-de-la-craiova-videoclipul-regizat-de-un-clujean-ajunge-viral-si-in-top-gear/?fbclid=IwAR03PpytAR1goh9Q-itCXAIN-fMiR_S27_xxlGqHVAV966pvmi_0i_NduuQ

Documentat de: Flavia Mihaela Turdean

Data doc.: 16.04.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 16.04.2019

117. gogoasă americană (donut)

Domeniu: culinar

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de gogoasă, rotundă și găurită în mijloc, glazurată.

Context: Cea mai recomandată formă pentru acest aluat moale este de gogoasă americană, adică rotundă cu gaură la mijloc.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://retetelemihaelei.com/gogosi-pufoase-si-moi-din-aluat-asemanator-cu-cel-de-cozonac/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 17.07.2017

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 17.07.2017

118. golden call

Domeniu: social

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Modalitate prin care compania aeriană Emirates le transmite candidaților că au reușit interviul de angajare pe postul de însoțitor de bord.

Context: DOAR Emirates are acest Golden Call! Ei l-au inventat și doar pentru această companie se folosește denumirea de Golden Call, fiindcă în Dubai, totul este strălucitor, aurit, și valoros.

Sursă def.: <https://www.cumajungistewardesa.ro/golden-call-ce-inseamna-si-ce-companii-il-folosesc/>

Sursă context: <http://www.cumajungistewardesa.ro/ce-urmeaza-dupa-sustinerea-interviului-final-ca-stewardesa/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 10.04.2017

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 10.04.2017

119. *goldist*

Domeniu: industrie

Cat. gr.: adj.

Definiție: Care susține proiectul minier propus de Roșia Montană Gold Corporation S.A. în zona Roșia Montană.

Context: Primarii goldiști din comune, primarul goldist din Alba Iulia, prefectul goldist, deputații goldiști din PDL, PNL și PSD, toți ca unul, sunt, de acum, inamicii dumneavoastră.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: Formula AS 6 XII 13

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 20.10.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 20.10.2016

120. *goofy*

Domeniu: sport

Cat. gr.: adj.

Definiție: Despre un surfer care are piciorul drept înainte, spre deosebire de un surfer cu piciorul stâng înainte.

Sursă def.: propunerea terminologului

Context: Termenul goofy definește folosirea unui longboard, skateboard, snowboard, surf etc. cu piciorul drept în față.

Sursă context: <https://unleash.ro/blog/goofy-vs-regular>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 16.10.2024

121. hatchback

Domeniu: auto

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de autovehicul caracterizat prin portbagajul care se deschide în sus și prin bancheta din spate rabatabilă.

Context: Mașinile Renault hatchback au un design compact care îți permite să te strecorei ușor prin trafic și să parchezi în locuri înguste în care alte autoturisme nu ar încăpea.

Sursă def.: <https://www.serus-renault.ro/masina-hatchback-care-sunt-avantajele-acestui-tip-de-caroserie>

Sursă context: <https://www.serus-renault.ro/masina-hatchback-care-sunt-avantajele-acestui-tip-de-caroserie>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 10.08.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 10.08.2021

122. headliner

Domeniu: muzică

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Interpret sau grup de muzică reprezentând capul de afiș al unui spectacol.

Context: În fiecare seară, pe scena mare va evolua un headliner care va încheia programul.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://ziarultimisoara.ro/cultura/14033-timisoara-se-pregateste-de-sarbatoare-zilele-culturale-maghiare-la-editia-a-ix-a>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 15.09.2024

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 15.09.2024

123. hidroxiclorochină

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Hidroxiclorochina este un analog al clorochinei care are mai puține interacțiuni medicament-medicament.

Context: Hidroxiclorochina are o activitate antivirală mai puternică decât clorochina.

Sursă def.: https://www.cnscbt.ro/index.php/legislatie_cov/1617-protocolul-de-tratament-covid-19/file

Sursă context: <http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/04/Protocol-privind-%C3%AEngrijirile-medicale-acordate-pacientului-cu-patologie-oftalmologic%C4%83-%C3%AEn-contextul-PANDEMIEI-CU-CORONAVIRUS.pdf>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

124. HIIT

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de antrenament cardio care se bazează pe serii de exerciții foarte intense, efectuate în seturi scurte de câteva zeci de secunde, cu pauze între ele.

Context: Ca să-ți faci o idee, conform unui studiu recent, dacă faci 20 de minute de HIIT de trei ori pe săptămână, te

poți aștepta la o scădere de 2% a volumului de grăsime din corp.

Sursă def.: <https://upfit.one/ghid-fit-totul-despre-high-intensity-interval-training>

Sursă context: <https://upfit.one/ghid-fit-totul-despre-high-intensity-interval-training>

Documentat de: Maria Moșincat

Data doc.: 24.04.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 06.05.2019

125. imunitate colectivă / de grup / de turmă

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Rezistență a unei populații față de acțiunea microbilor patogeni sau a produșilor toxici ai acestora după ce a fost infectată cu unul dintre aceștia sau vaccinată împotriva acestuia, pentru a stopa circulația sa.

Context: Imunitatea colectivă este realizată atunci când o parte suficient de mare a populației a fost infectată cu un virus sau o bacterie – sau a fost vaccinată împotriva acestora – pentru a stopa circulația lor.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.forbes.ro/cnn-imunitatea-colectiva-nu-poate-fi-atinsa-arata-un-studiu-facut-spania-173256>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

126. *inel pentru Pilates*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Echipament de Pilates care constă dintr-un cerc flexibil cu două mânere căptușite.

Context: Inel pentru Pilates destinat tonifierii mușchilor superiori și inferiori ai corpului.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.fitlife.ro/inel-pentru-pilates-dayu-fitness/?srsltid=AfmBOoq-Sr6HoJ1r8MNAuDGkk1J9s3D0RtDO4oN9X5-CkMv5-c7DkwIR>

Documentat de: Ruxandra Berescu

Data doc.: 09.05.2024

Revizuit de: Daria Iușan

Data reviz.: 27.10.2024

127. *infodemie*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: o supraabundență de informații – unele corecte, altele nu – care îngreunează accesul oamenilor la surse de încredere atunci când au mai multă nevoie de ele

Context: Pentru a combate fenomenul, OMS lucrează cu guvernele statelor și mai ales cu giganții internetului, pentru că rețelele sociale sunt cele prin care s-a ajuns la infodemie.

Sursă def.: <https://www.rfi.ro/social-118440-profziv-dr-alina-bargaoanu-despre-infodemia-cauzata-de-noul-coronavirus>

Sursă context: <https://cursdegovernare.ro/oms-avertizeaza-asupra-infodemiei-informatiile-false-despre-coronavirus-care-au-generat-panica.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

128. *inhalosedare*

Domeniu: medicină

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Sedare conștientă a pacientului în scop de relaxare, pe durata intervențiilor stomatologice.

Context: Inhalosedarea se adresează atât copiilor anxioși, care au trecut prin experiențe neplăcute, dar (*sic!*) și acelor care vor să reducă vizitele la stomatolog, căci sub sedare conștientă se pot face mai multe tratamente pe parcursul aceleiași ședințe, aprecierea duratei tratamentului fiind alterată.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: https://sfatulparintilor.ro/familie-parinti/sanatate-fizica-si-mentala/inhalosedarea-cea-mai-sigura-metoda-de-relaxare-pentru-copii/?fbclid=IwAR0MJQBQ_tzjyAGDdz-8WPKMWHpFDnmK29-hyPk5cSWxPiUQ5MxO5NuPOU

Documentat de: Roxana Zăgrean

Data doc.: 28.05.2019

Revizuit de: Mădălina Muntean

Data reviz.: 29.05.2019

129. *instagramabil*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: adj.

Definiție: Care este potrivit pentru a fi publicat pe rețeaua socială Instagram pentru a obține mai multe aprecieri, mai multe vizualizări, mai mulți urmăritori.

Context: Află în continuare unde găsești cea mai bună, dar și cea mai instagramabilă clătită din București, cea mai amar-aromată cafea sau cele mai bune și mai proaspete croissante franțuzești, în ordine aleatorie.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://noizz.ro/going-out/cel-mai-instagramabil-brunch-din-bucuresti/lpxz3z5>

Documentat de: Silvia Coste

Data doc.: 06.05.2019

Revizuit de: Maria Moșincat

Data reviz.: 08.05.2019

130. *instameet*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de întâlnire în spațiul real, la care participă mai mulți influenceri Instagram.

Context: Cel mai important instameet din România, la care participă 100 de instagrammeri, are loc pentru a arăta că atunci când vine vorba de creativitate nu există limite.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://virginradio.ro/doi-bucuresteni-organizeaza-cel-mai-mare-instameet-din-romania/>

Documentat de: Maria Petruța

Data doc.: 23.04.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 17.08.2020

131. *intelență artificială generativă*

Domeniu: informatică

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de inteligență artificială care învață din artefactele existente pentru a genera noi artefacte realiste care reflectă caracteristicile datelor de instruire.

Context: Inteligența artificială generativă creează cel mai adesea conținut ca răspuns la solicitări în limbaj natural — nu sunt necesare cunoștințe de programare.

Sursă def.: <https://blog.acer.com/ro/discussion/1898/ce-este-inteligenta-artificiala-generativa-si-cum-schimba-aceasta-asistentii-vocali>

Sursă context: <https://blog.acer.com/ro/discussion/1898/ce-este-inteligenta-artificiala-generativa-si-cum-schimba-aceasta-asistentii-vocali>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 23.04.2024

132. *izolare completă*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de izolare a unei persoane sau a unei colectivități care a fost în contact cu un bolnav, ce constă în întreruperea oricărui contact cu alte persoane.

Context: Facem apel la rudele persoanelor depistate pozitiv să respecte regulile de carantină și izolare și să nu încerce să viziteze pacienții internați, pentru că aceștia stau în izolare completă până când sunt declarați vindecați.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <http://www.ms.ro/2020/03/05/buletin-informativ-05-03-2020-ora-1000/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

133. izolare la domiciliu

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Izolare preventivă a unei persoane sau a unei colectivități care a fost în contact cu un bolnav sau care vine dintr-o regiune unde există o epidemie.

Context: La intrarea în carantină se efectuează un test pentru COVID-19 persoanelor asimptomatice venite din zonele afectate.

Persoanele aflate în izolare la domiciliu trebuie să respecte următoarele măsuri de igienă personală:

Sursă def.: DEX, <https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/covid-19-izolarea-la-domiciliu-si-carantina>

Sursă context: <http://www.ms.ro/2020/02/26/29277/>
<https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/covid-19-izolarea-la-domiciliu-si-carantina>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

134. izoletă

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de sistem de evacuare a persoanelor contaminate cu agenți biologici, care previne răspândirea agenților patogeni și asigură protecția personalului medical.

Context: Cum ISU Neamț nu are izoletă funcțională, ambii bărbați au purtat echipamente de protecție, la fel ca personalul de pe salvare.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.libertatea.ro/stiri/video-probleme-grave-in-sistemul-medical-romanesc-doi-bolnavi-de-coronavirus-au-fost-urcati-in-ambulanta-fara-sa-fie-pusi-in-izoleta-2916009>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

135. *job shadowing*

Domeniu: social

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Metodă de formare la locul de muncă ce constă în a petrece timp alături de un profesionist pentru a descoperi ceea ce presupune meseria acestuia.

Context: De obicei, poți urma un program de job shadowing în cadrul studiilor superioare pe care le practici, însă poți face acest lucru de unul singur atunci când îți dorești să schimbi cariera sau domeniul de interes.

Sursă def.: <https://www.bestjobs.eu/casual/2022/04/18/ce-inseamna-job-shadowing-si-cui-ii-foloseste-aceasta-practica/>

Sursă context: <https://www.bestjobs.eu/casual/2022/04/18/ce-inseamna-job-shadowing-si-cui-ii-foloseste-aceasta-practica/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 18.04.2022

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 18.04.2022

136. *jumpsuit*

Domeniu: modă

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Obiect de vestimentație alcătuit dintr-o singură piesă (pantaloni cu platcă și bretele) care se poartă peste cămașă, bluză etc.

Context: Jumpsuit-ul army a fost purtat și de Antonia la festivitatea de deschidere a noului an școlar

Sursă def.: DEX

Sursă context: <https://www.viva.ro/flash-news/antonia-si-alina-eremia-doua-vedete-in-aceeasi-salopeta-cine-o-poarta-mai-bine-2407136>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 08.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 08.05.2019

137. *kiter*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Persoană care face kitesurfing.

Context: Pe o placă mică (asemănătoare unui snowboard), kiterul este tras pe apă cu ajutorul unui zmeu.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://crovillas.com/ro/ghid-de-calatorie/surfing-croatia>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 16.10.2024

138. *kitesurfing*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Sport nautic, în care surferul stă în picioare pe o placă de surf în timp ce este tras de un zmeu sau de o velă.

Context: Echipamentul de kitesurfing complet este compus din: placă, zmeu, combinezon din neopren și încălțăminte pentru kitesurfing, ochelari de soare, precum și din alte accesorii pentru depozitarea și transportarea elementelor principale.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://sfaturi.decathlon.ro/surf-in-romania-unde-il-poti-practica-si-de-ce-echipament-ai-nevoie>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 21.10.2024

139. *kovesism*

Domeniu: politic

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Fenomen politic care se referă la acțiunile realizate de către sau în favoarea Laurei Codruța Kövesi.

Context: Când Laura Codruța Kövesi va cuprinde de jur împrejurul său toate infracțiunile de corupție și va rămâne insensibilă la kovesism (de care mă tem ca de moarte), atunci vom avea cu adevărat anticorupție fără amestec politic.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.cotidianul.ro/de-la-basism-spre-kovesism/?fbclid=IwAR1Dz4LfVzzFmu8U9Fxp-7YBkkYXc2CBASf-uzMORl0ipwziePN2E6Vab0k>

Documentat de: Roxana Zăgrean

Data doc.: 15.05.2019

Revizuit de: Mădălina Muntean

Data reviz.: 29.05.2019

140. *machiaj dewy*

Domeniu: cosmetică

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Machiaj luminos, ce oferă strălucire feței.

Context: În machiajul dewy, dar și în alte tipuri de machiaj, sprâncenele mult prea intense vor arăta vulgar.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.ticataca.ro/cum-sa-obtii-un-look-dewy-in-7-pasi-simpli/>

Documentat de: Ioana Pașcalău

Data doc.: 17.04.2019

Revizuit de: Alexandra Gabor

Data reviz.: 08.05.2019

141. *mamă kyoiku*

Domeniu: pedagogie

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Mamă dedicată creșterii copiilor.

Context: Îndeletnicirea de mamă kyoiku era cu normă întreagă.

Sursă def.: https://www.feminism-romania.ro/images/PDF/article/150/REVISTA_PRESEI_30_august_-_5_septembrie.pdf

Sursă context: Tanith Carey, *Riscurile parentingului competitiv: cum să-ți ajuți copilul să-și realizeze potențialul fără a-l suprasolicita*, Editura Polirom, 2015, <https://books.google.ro/books?id=py2TDwAAQBAJ>

Documentat de: Andreea Pop

Data doc.: 15.05.2019

Revizuit de: Katalin Köntczey

Data reviz.: 15.05.2019

142. *manspreading*

Domeniu: social

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Poziție așezată, specifică de obicei bărbaților, în care picioarele sunt depărtate excesiv.

Context: Doar că, revenind la subiectul dezbătut, manspreading-ul îi are inevitabil în vizor pe bărbați.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://www.cosmopolitan.ro/tu-cu-tine/manspreading-sau-cum-am-micsorat-femeile>

Documentat de: Silvia Coste

Data doc.: 29.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 21.04.2020

143. *maskă peel off*

Domeniu: cosmetică

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de mască de curățare a feței împotriva acneei și a punctelor negre.

Context: Am făcut o selecție cu cele mai bune măști peel off, măști la care poți apela cu încredere atunci când dorești

o curățare puternică a tenului, detoxifiere și eliminarea celulelor moarte sau a excesului de sebum.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.elle.ro/beauty/top-10-cele-mai-bune-masti-peel-off-de-care-tenul-tau-chiar-are-nevoie-653076/>

Documentat de: Anca-Gabriela Berci

Data doc.: 08.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 21.04.2020

144. *mâncare neagră*

Domeniu: nutriție

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Hrană în compoziția căreia se adaugă cărbune activ.

Context: Mâncarea neagră este noul trend în gastronomie și cucerește tot mai mulți pofticioși.

Sursă def.: <https://noizz.ro/connected/mancarea-neagra-este-ultima-fita-in-gastronomie/5kc5q8x>

Sursă context: <https://noizz.ro/connected/mancarea-neagra-este-ultima-fita-in-gastronomie/5kc5q8x>

Documentat de: Anca-Gabriela Berci

Data doc.: 28.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 21.04.2020

145. *mâncat pe tastatură*

Domeniu: nutriție

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Comportament alimentar care constă în a mânca la birou sau a mânca în timp ce se lucrează.

Context: Contează foarte mult să scăpăm de mâncatul pe tastatură, să ne putem concentra asupra propriei farfurii și să mâncăm prânzul pe îndelete.

Sursă def.: <https://www.forbes.ro/studiu-european-angajatii-romani-sufera-de-sindromul-mancatului-pe-tastatura-127846>

Sursă context: <https://www.revistabiz.ro/laura-davidescu-avem-din-ce-in-ce-mai-multi-adulti-sedentari-obezi-cu-probleme-cardiovasculare/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 25.03.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 25.03.2023

146. *MERS CoV*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de coronavirus, zoonotic, responsabil în 2012 de o afecțiune respiratorie acută denumită MERS.

Context: Începând din aprilie 2012 au fost comunicate îmbolnăviri și infecții asimptomatice determinate de un coronavirus nou identificat, MERS-CoV.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://cnsrbt.ro/index.php/ghiduri-si-protocoale/ghiduri/215-ghid-privind-masuri-de-prevenire-si-control-mers-cov-in-spitale/file>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

147. metoda RIE

Domeniu: educație

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tehnică de creștere a copiilor, care presupune tratarea copilului ca pe un egal și încurajarea acestuia prin diferite procese cognitive, cu scopul de a deveni o persoană autentică și implicată.

Context: Se numește RIE, care este abrevierea de la Resources for Infant Educators și, practic, are la bază respectul pentru bebeluș și demonstrarea acestui respect în fiecare interacțiune cu el.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: https://marriedtoaprogrammer.ro/ce-si-cum-facem-educatie-acasa-metoda-rie-si-nu-numai-partea-1/?fbclid=IwAR0fOsO5rkmJaY8urgltSba4_tv4I0e-OAj8EMGI4mzxWJTPr6JUXM2mHWg

Documentat de: Roxana Zăgrean

Data doc.: 28.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 21.04.2020

148. microblading

Domeniu: cosmetică

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Procedeu de pigmentare a sprâncenelor prin machiaj semipermanent.

Context: În timpul procedurii de microblading, firele sunt trasate cu microlama în sensul creșterii naturale a firelor de păr din sprânceană.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: https://relife.ro/frumusete/ce-este-microbladingul?fbclid=IwAR3pRcgAsJvE5TKoeghLdAnAB66giIj2gklucwLz-amY1bRu11I_ZsQXfdo

Documentat de: Roxana Zăgrean

Data doc.: 08.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 21.04.2020

149. *milkshake*

Domeniu: culinar

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Băutură cu un aport nutritiv de calitate superioară.

Context: Milkshake-ul se prepară în două minute: trebuie doar să mixezi laptele, fructele tăiate bucăți și zahărul într-un blender.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <http://www.eva.ro/sanatate/medicina-general/milkshake-ul-un-deliciu-la-orice-ora-a-zilei-articol-46961.html>

Documentat de: Izabela-Ancuța Nistea

Data doc.: 10.06.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 21.04.2020

150. *minare de criptomonede / minarea criptomonedelor*

Domeniu: financiar

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Acțiune de validare a tranzacțiilor cu criptomonede într-o rețea blockchain și adăugarea lor într-un registru distribuit.

Context: Un aspect extrem de important este și acela că minarea de criptomonedă previne cheltuirea dublă a monedei digitale într-o rețea distribuită.

Sursă def.: <https://www.criptomonedes.net/blog/minare-criptomonedes-ghid-informativ/>

Sursă context: <https://www.criptomonedes.net/blog/minare-criptomonedes-ghid-informativ/>

Documentat de: Flavia Mihaela Turdean

Data doc.: 29.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 16.12.2021

151. *minge de Pilates*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Obiect sferic, de dimensiuni mari, elastic, care, fiind umplut cu aer, este folosit pentru a practica exerciții de Pilates.

Context: O minge Pilates soft ball foarte eficientă și ușoară, pentru exerciții de tonifiere, recuperare medicală și reabilitare.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://artsporttotal.ro/aerobic-fitness/811-minge-pilates-26-cm.html>

Documentat de: Ruxandra Berescu

Data doc.: 09.05.2024

Revizuit de: Daria Iușan

Data reviz.: 27.10.2024

152. *minge terapeutică tip arici*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Minge realizată din cauciuc cu țepi folosită pentru masaj, reflexoterapie, terapie manuală și exerciții de relaxare.

Context: Mingea terapeutică de tip arici garantează un masaj benefic și eficient și ameliorează tensiunea, stimulând circulația sângelui.

Sursă def.: <https://ekineto.ro/produs/minge-terapeutica-tip-arici/>

Sursă context: <https://ekineto.ro/produs/minge-terapeutica-tip-arici/>

Documentat de: Mălina Zaharia

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Elena-Ionela Buhalo

Data reviz.: 29.10.2024

153. *misecuvinism*

Domeniu: social

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Sentimentul că o persoană merită mai mult decât alții, că i se cuvine mai mult decât li se cuvine altora.

Context: Reacțiile violente la ceea ce percep ca fiind un tratament sub standardul care li se cuvine [...] toate sunt reacții determinate de misecuvinismul exagerat și creează probleme grave în relațiile narcisicului cu oamenii din jur.

Sursă def.: <https://psihoteca.ro/sentimentul-exagerat-de-entitlement-sau-misecuvinismul/>

Sursă context: <https://psihoteca.ro/sentimentul-exagerat-de-entitlement-sau-misecuvinismul/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 21.10.2018

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 21.10.2018

154. *moleculă-momeală*

Domeniu: medicină

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Moleculă care atrage proteinele care hrănesc nucleul celulelor canceroase.

Context: Mai exact, au creat așa-numite molecule-momeală, care atrag proteinele ce hrănesc celulele canceroase.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/sanatare/strategie-noua-impotriva-cancerului-tratamentul-cu-moleculele-momeala-1115757>

Documentat de: Silvia Coste

Data doc.: 21.04.2019

Revizuit de: Maria Moșincat

Data reviz.: 08.05.2019

155. *monedă / monedă tiktok*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Monedele sunt articole virtuale care pot fi achiziționate de utilizatorii Platformei

Context: Monedele pot fi utilizate numai pe Platformă pentru a activa sau accesa alte articole sau servicii virtuale care pot fi puse la dispoziție periodic pe Platformă.

Sursă def.: <https://www.tiktok.com/legal/page/global/coin-policy-eea/ro>

Sursă context: <https://www.tiktok.com/legal/page/global/coin-policy-eea/ro>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 31.07.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 31.07.2023

156. *nas*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Partea din față a plăcii de surf.

Context: Partea din față a plăcii de surf se numește nas, iar partea din spate este denumită coadă.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://ro.tristarhistory.org/surfing>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 21.10.2024

157. *pacient zero*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Prima persoană infectată cu un agent patogen, considerată ca sursă a unei epidemii.

Context: Italianul considerat pacientul zero al României în materie de coronavirus a fost externat.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://observatornews.ro/event/pacient-zero-externat-coronavirus-349184.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

158. *pad pentru surf*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Spumă din material poliuretanice, care se lipește pe partea din spate a plăcii de surf și pe care surferul stă cu picioarele pentru a avea o aderență mai bună.

Context: Pad pentru surf: modulabil și ergonomic. Adaptabilitate la bolta plantară și kick tail.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: https://www.decathlon.ro/p/pad-pentru-placa-de-surf-900-x-3-parti-alb/_/R-p-309025

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 22.10.2024

159. *panna cotta*

Domeniu: culinar

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Desert rece italian care are ca ingredient principal smântâna.

Context: Panna cotta (sau panacota) este probabil cea mai cunoscută budincă rece italiană.

Sursă def.: <https://www.auchan.ro/inspiratie-si-savoare/rețete-cu-imagini/panna-cotta-rețeta-originala-a-unuia-dintre-cele-mai-iubite-deserturi-italienesti>

Sursă context: <http://www.cevabun.ro/panna-cotta/>

Documentat de: Teodora Sas

Data doc.: 10.06.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 21.10.2024

160. *parenting lejer*

Domeniu: educație

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Metodă de educare a copiilor care se bazează pe teoria că cei mici învață din experiență și că eșecul poate să fie benefic.

Context: Volumul de față însă nu pune la zid nici parentingul lejer (free-range) și nici pe cel competitiv.

Sursă def.: <https://www.mami.ro/care-este-stilul-tau-de-parenting/>

Sursă context: Tanith Carey, *Riscurile parentingului competitiv: cum să-ți ajuți copilul să-și realizeze potențialul fără a-l suprasolicita*, Editura Polirom, 2015, <https://books.google.ro/books?id=py2TDwAAQBAJ>

Documentat de: Andreea Pop

Data doc.: 23.04.2019

Revizuit de: Katalin Köntczey

Data reviz.: 08.05.2019

161. *pastelage*

Domeniu: modă

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tehnică de vopsire care constă în crearea unei combinații de tonuri pastelate și culori vii, păstrând culoarea naturală la rădăcină și avansând treptat spre nuanțe mai deschise la vârfuri.

Context: Totuși, cum tendințele evoluează spre abordări mai excentrice și mai colorate, pastelage pare să fie trendul care ia locul clasicului balayage!

Sursă def.: <https://www.glamour.ro/beauty/pastelage-trendul-care-ia-locul-balayage-ului-13458696/>

Sursă context: <https://www.glamour.ro/beauty/pastelage-trendul-care-ia-locul-balayage-ului-13458696/>

Documentat de: Flavia Mihaela Turdean

Data doc.: 22.05.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 22.05.2019

162. *pastilat*

Domeniu: social

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Drogat care folosește în special pastile.

Context: Despre Clubul Midi se știe clar că este cuibușorul de nebunii al pastilaților și, totuși, niciun ofițer DIICOT nu a fost văzut prin preajmă, să opereze vreo arestare.

Sursă def.: <https://dictionar-urban.ro/termen/pastilat>

Sursă context: <https://ziardecluj.ro/sa-spunem-stirea-pana-la-capat-traficantii-de-extasy-se-duceau-sa-vanda-marfa-la-evenimentul-organizat-de-midi/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 08.03.2015

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 08.03.2015

163. *pașaport imunologic / pașaport imunitar / pașaport de imunitate*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Document ce atestă existența anticorpilor ce protejează persoanele ce au trecut deja prin boală de o nouă infectare, permițându-le reintegrarea în siguranță în comunitate și revenirea la serviciu.

Context: Dar eficacitatea unei imunizări grație anticorpilor nu este stabilită în acest stadiu, iar datele științifice disponibile nu permit justificarea acordării „unui pașaport imunitar” sau a unui „certificat de absență a riscului”, avertizează OMS.

Ce imunitate dobândesc pacienții care au trecut prin boală și mai ales ce rost are un astfel de pașaport imunitar, sunt întrebări la care se caută răspunsuri în această perioadă.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://www.alphega-farmacie.ro/noutati-medicale/pasaport-de-imunitate-covid-19-1004/>

<https://www.agerpres.ro/mondorama/2020/04/25/corona-virus-nu-exista-probe-ca-persoanele-infectate-au-capatat-imunitate-impotriva-covid-19-avertizeaza-oms--493419>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

164. *părinte „plug de zăpadă”*

Domeniu: educație

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Tip de părinte prea implicat în viața copilului, care nu doar încearcă să controleze mediul și experiențele de viață ale copilului, ci înlătură toate obstacolele din calea lui.

Context: Carolyn O’Laughlin, director la Sarah Lawrence College, a scris despre faptul că părinții „plug de zăpadă” au pătruns și în campusurile facultăților, în parte prin intermediul unor tehnologii precum Skype.

Sursă def.: Richard Rende, Jen Prosek, *Calea învingătorului. Cum să crești șansele copilului tău de a reuși în lumea de mâine,*

Editura Trei, 2016, <https://books.google.ro/books?id=IT2TDwAAQBAJ>

Sursă context: Richard Rende, Jen Prosek, *Calea învingătorului. Cum să crești șansele copilului tău de a reuși în lumea de mâine*, Editura Trei, 2016, <https://books.google.ro/books?id=IT2TDwAAQBAJ>

Documentat de: Andreea Pop

Data doc.: 08.05.2019

Revizuit de: Katalin Köntczey

Data reviz.: 08.05.2019

165. *părinte-elicopter*

Domeniu: educație

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Părinte care supraveghează și protejează excesiv copilul, anulându-i orice încercare de a se exprima liber și de a fi independent.

Context: Într-adevăr, cu mult timp înainte ca sintagmele „părinte-elicopter”, „părinte competitiv” sau „părinte exigent” să fie utilizate în Occident, a existat kyoiku mama.

Sursă def.: Goanta Doina, *Cum ajung părinții să crească niște mici „tirani”. Greșeala de parenting care poate ruina viitorul copilului*, <http://www.mamapentrudoi.ro/index.php/2017/11/07/cum-ajung-parintii-sa-creasca-niste-mici-tirani-greșeala-de-parenting-care-poate-ruina-viitorul-copilului/>

Sursă context: Tanith Carey, *Riscurile parentingului competitiv: cum să-ți ajuți copilul să-și realizeze potențialul fără a-l suprasolicita*, Editura Polirom, 2015, <https://books.google.ro/books?id=py2TDwAAQBAJ>

Documentat de: Andreea Pop

Data doc.: 08.05.2019

Revizuit de: Katalin Köntczey

Data reviz.: 08.05.2019

166. părinte-tigru

Domeniu: educație

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Părinte care folosește un stil strict de educare, des întâlnit în Asia, în care copilul trebuie să respecte reguli rigide, să exceleze în ceea ce face și să se autodepășească.

Context: Stilul de creștere al copiilor în familiile de origine asiatică este mult mai complex și mai nuanțat decât caricatura „părintelui tigru”.

Sursă def.: <https://www.mami.ro/care-este-stilul-tau-de-parenting/>

Sursă context: <https://www.descopera.ro/dnews/11286463-care-este-cel-mai-bun-stil-de-a-creste-un-copil-mitul-parintelui-tigru-este-desfiintat-de-un-nou-studiu>

Documentat de: Andreea Pop

Data doc.: 08.05.2019

Revizuit de: Katalin Köntczey

Data reviz.: 08.05.2019

167. pernă cilindrică

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de pernă de yoga și de Pilates cu formă cilindrică.

Context: Perna cilindrică este recomandată în proceduri precum: gimnastica medicală, reabilitare, masaj etc.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://ortopedix.ro/perne-ortopedice/1906-perna-forma-cilindrica-lungime-63-cm-st352.html?srsId=>

AfmBOoow4sYaH0LqZq8i7yrtjR7aFQVM8t3DJUxMqghG
BiPAwYxFoyeO

Documentat de: Daria Iușan

Data doc.: 22.06.2024

Revizuit de: Ruxandra Berescu

Data reviz.: 27.10.2024

168. PETază

Domeniu: biologie

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Enzimă capabilă să distrugă plasticul.

Context: Obiectivul echipei americano-britanice era acela de a înțelege funcționarea unei enzime, denumită PETază, descoperindu-i structura.

Sursă def.: <https://www.agerpres.ro/planeta/2018/04/17/oamenii-de-stiinta-au-creat-din-intamplare-o-enzima-care-devoreaza-plasticul--92016>

Sursă context: <https://www.agerpres.ro/planeta/2018/04/17/oamenii-de-stiinta-au-creat-din-intamplare-o-enzima-care-devoreaza-plasticul--92016>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 17.04.2018

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 17.04.2018

169. *physalis*

Domeniu: biologie

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Plantă erbacee perenă, provenită din America de Sud, unele specii au fructele comestibile, putând fi consumate ca atare sau în salate de fructe, dulcețuri și marmelade.

Context: Fructele physalis, numite și felinare chinezești, fac puțin picantă această prăjitură cu mere.

Sursă def.: <https://jurnalulbucurestiiului.ro/physalis-un-fruct-leguma-medicament/>

Sursă context: <https://www.erd.ro/prajitura-cu-physalis-si-mere>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 18.04.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 18.04.2019

170. *pieptăn pentru ceară*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Pieptăn cu ajutorul căruia se îndepărtează excesul de ceară de pe o placă de surf.

Context: Produs conceput pentru depozitarea a două cutii de ceară, de formă rotundă sau dreptunghiulară. Se vinde cu un pieptăn pentru ceară.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://ultra-slim.ro/produs/cutie-de-depozitare-ceara-pieptene/>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 15.10.2024

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 22.10.2024

171. *piesă vestimentară statement*

Domeniu: modă

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Piesă care compune întreaga ținută sau, mare parte din ea, și captează privirile.

Context: Așadar, află în continuare care sunt câteva piese vestimentare statement care îți vor da libertatea să improvizezi [...]

Sursă def.: <https://www.andreearaicu.ro/moda/piese-vestimentare-statement-ss2019/>

Sursă context: <https://curierulnational.ro/iata-cele-4-piese-vestimentare-statement-care-nu-trebuie-sa-lipseasca-din-garderoba-ta/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 01.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 01.05.2019

172. *Pilates clinic*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de Pilates practicat ca o formă de kinetoterapie cu scopul ameliorării durerii mușchilor și recăpătarea flexibilității.

Context: O ședință tipică de pilates clinic durează în jur de 50-60 de minute, în funcție de nivelul și scopul clasei.

Sursă def.: <https://alchimeia.ro/pilates-clinic/>

Sursă context: <https://alchimeia.ro/pilates-clinic/>

Documentat de: Mălina Zaharia

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Elena-Ionela Buhalo

Data reviz.: 29.10.2024

173. *Pilates cu platformă de sărituri*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Antrenament de Pilates care constă în utilizarea unei platforme de sărituri, montată pe aparatul Reformer.

Context: Platforma de sărituri Align-Pilates este fermă și oferă stabilitate pentru exerciții pliometrice și este unul dintre cele mai populare accesorii pentru Reformer.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.efitsolution.ro/platforma-sarituri-pentru-reformerele-seria-c-f-h>

Documentat de: Daria Iușan

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Ruxandra Berescu

Data reviz.: 27.10.2024

174. *Pilates la perete*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Antrenament de Pilates care constă în folosirea unui perete pentru executarea exercițiilor.

Context: Descoperă beneficiile și tehnicile de Pilates la perete pentru un antrenament eficient și tonifiere corporală de înaltă calitate.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://one-gym.ro/exercitii-de-pilates-la-perete/>

Documentat de: Daria Iușan

Data doc.: 17.06.2024

Revizuit de: Ruxandra Berescu

Data reviz.: 27.10.2024

175. *Pilates la saltea*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de exerciții pentru care se folosesc saltelele.

Context: Practicarea Mat Pilates ajută la construirea unui corp puternic, echilibrat și crește flexibilitatea.

Sursă def.: <https://www.decathlon.ro/toate-sporturile/pilates/saltele-pilates-old>

Sursă context: <https://pilatesfitstudio.ro/pilates/pilates-la-saltea/>

Documentat de: Ruxandra Berescu

Data doc.: 09.05.2024

Revizuit de: Daria Iușan

Data reviz.: 27.10.2024

176. *Pilates prenatal*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de Pilates practicat de către femeile însărcinate în vederea pregătirii pentru travaliu și naștere.

Context: Beneficiile sesiunilor de pilates prenatal sunt întărirea și creșterea flexibilității mușchilor abdominali, pelvieni și ai spatelui – grupele musculare cele mai solicitate în timpul travaliului și nașterii; revigorarea corpului și a minții, relaxarea.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://centrulcamelot.ro/pilates-prenatal/>

Documentat de: Mălina Zaharia

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Elena-Ionela Buhalo

Data reviz.: 29.10.2024

177. *pișcotar*

Domeniu: social

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Persoană care nu ratează food-bar-ul la evenimente mondene, ba chiar și-a făcut o meserie din a veni la conferințe de presă, vernisaje, lansări, pentru a se ghiftui la bufet.

Context: În cele din urmă, ca pentru orice pișcotar, totul a decurs conform planului: mâncare este, băutură este, femei este (*sic!*), lucru care dă un plus de prestanță atunci când bagi briose-n traista de rafie „să duci și acasă la o bunică bolnavă”.

Sursă def.: <https://dictionar-urban.ro/termen/pișcotar>

Sursă context: <https://m.academiacatavencu.info/cultura/ce-se-poarta-anul-asta-haine-20362>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 22.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 22.05.2019

178. *placă de salt*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Platformă fermă și stabilă pentru exerciții pliometrice.

Context: Este posibil să adăugați Jump Board mai târziu fără a necesita modificări. Această placă de salt este compatibilă cu toate reformatoarele Align-Pilates din seria M*, cu excepția M1.

Sursă def.: <https://www.efitsolution.ro/accesorii-reformer/protectie-pentru-platforma-pentru-reformer-a2-a2r-align-pilates-2-culori.html>

Sursă context: <https://www.efitsolution.ro/accesorii-reformer/protectie-pentru-platforma-pentru-reformer-a2-a2r-align-pilates-2-culori.html>

Documentat de: Elena-Ionela Buhalo

Data doc.: 10.05.2024

Revizuit de: Mălina Zaharia

Data reviz.: 30.10.2024

179. *placă de skimboard*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Placă de surf, realizată, de obicei, din lemn sau fibră de sticlă, cu o lungime între 1 m și 1,30 m și o lățime de aproximativ 0,5 m, a cărei formă plată este ideală pentru alunecarea în acvaplanare, fiind concepută pentru practicarea skimboardingului sau a surfului pe plajă.

Context: O placă de skimboard este ca o placă de surf mică, fără aripioare și lesh.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.skatepro.ro/c136.htm>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 23.10.2024

180. *plank*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Exercițiu izometric bazat pe menținerea unei poziții stabile, corpul fiind poziționat paralel cu solul, cu antebrațele pe sol și cu picioarele întinse.

Context: În special, plank-ul este potrivit atât pentru începători, cât și pentru sportivii avansați, încadrându-se perfect în planul de antrenament al aproape oricărei persoane.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://gymbeam.ro/blog/cele-mai-distractione-variante-de-planking/>

Documentat de: Daria Iușan

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Ruxandra Berescu

Data reviz.: 27.10.2024

181. plank cu ridicare de picior

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Exercițiu bazat pe menținerea unei poziții stabile, corpul fiind poziționat paralel cu solul, cu palmele pe sol și picioarele vor fi ridicate alternativ.

Context: Pentru o variantă mai provocatoare a exercițiului plank, încearcă plank-ul cu ridicare de picior.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://flashme.ro/exercitii-pentru-abdomen/>

Documentat de: Daria Iușan

Data doc.: 21.06.2024

Revizuit de: Ruxandra Berescu

Data reviz.: 27.10.2024

182. plank din genunchi

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Exercițiu bazat pe menținerea unei poziții stabile, corpul fiind poziționat paralel cu solul, cu antebrațele și genunchii pe sol.

Context: Poți face plank din genunchi și sprijin în față pe coate. Spatele drept și abdomenul încordat și menții poziția pentru un anumit interval de timp;

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://evolvum.ro/6-patratele-in-24-de-zile/>

Documentat de: Daria Iușan

Data doc.: 09.05.2024

Revizuit de: Ruxandra Berescu

Data reviz.: 27.10.2024

183. planșă cu ridicare de picior

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Exercițiu care constă din întinderea pe podea în poziția de planșă de bază, urmată de expirare și ridicarea piciorului la câțiva centimetri deasupra saltelei și de inspirare, în timp ce se revine la poziția inițială, după care se continuă cu celălalt picior.

Context: Greșeli frecvente în executarea planșei cu ridicare de picior sunt: arcuirea spatelui, șoldurile înclinate la sol, ridicarea excesivă a bazinului, mișcare necontrolată.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: https://gymbeam.ro/blog/cele-mai-distractive-variante-de-planking/#Exercitiul_de_baza_si_variatiile_sale

Documentat de: Elena-Ionela Buhalo

Data doc.: 12.06.2024

Revizuit de: Mălina Zaharia

Data reviz.: 30.10.2024

184. planșă laterală

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Exercițiu care presupune punerea în poziția de flotare, coborârea greutății pe un antebraț, poziționându-se

în linie dreaptă, pe partea laterală respectivă și rămânerea în această poziție cât mai mult posibil.

Context: Planșa laterală – pune-te în poziția de flotare, coboară greutatea pe un antebraț, poziționându-te în linie dreaptă, pe partea laterală respectivă, și rămâi în această poziție cât mai mult posibil.

Sursă def.: https://sport-mag.ro/despre-fitness/tipuri-de-exercitiu-plank-cum-il-executi-corect-si-cat-de-repede-iti-tonifiaza-abdomenul/?srsltid=AfmBOoo_Rz2l5uDQININlP6OS-qb-lwBDTmDczMI23Iem1RiF0CFYh-2

Sursă context: https://sport-mag.ro/despre-fitness/tipuri-de-exercitiu-plank-cum-il-executi-corect-si-cat-de-repede-iti-tonifiaza-abdomenul/?srsltid=AfmBOoolhuk95jRaWnmm7O8mcwUSgH7Z-jYdIKCTuaR3PhnBgGxN_5Pz

Documentat de: Mălina Zaharia

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Elena-Ionela Buhalo

Data reviz.: 29.10.2024

185. *platist*

Domeniu: teorii neștiințifice

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Adept al teoriei Pământului plat.

Context: Pentru că mulți platiști (vezi introducerea) spun că Soarele ar orbita pe deasupra ecuatorului (cu unele oscilații) fără a ajunge niciodată sub disc.

Sursă def.: <https://www.digi24.ro/stiri/externe/teoria-pamantului-plat-conspiratia-care-are-membri-pe-intreg-globul-1219670>

Sursă context: <https://geografilia.blogspot.com/2019/08/100-de-argumente-ca-pamantul-este.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.08.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 23.11.2019

186. *podcast*

Domeniu: divertisment

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Emisiune radio transmisă pe internet care are o anumită temă, precum și mai multe episoade care sunt preînregistrate.

Context: Podcastul este astăzi mai prezent ca niciodată în viețile noastre deoarece aduce în casele fiecăruia dintre noi un mix interesant de invitați și subiecte care ating o listă variată de domenii.

Sursă def.: <https://www.libertatea.ro/lifestyle/ce-este-un-podcast-cum-iti-faci-unul-4854973>

Sursă context: <https://www.libertatea.ro/lifestyle/ce-este-un-podcast-cum-iti-faci-unul-4854973>

Documentat de: Diana Nechita

Data doc.: 08.04.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 08.05.2024

187. *pod gluteal*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Postură care constă din ridicarea posteriorului de la sol, din poziția culcat.

Context: Podul gluteal se numără printre cele mai cunoscute exerciții de greutate corporală pentru fese.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://gymbeam.ro/blog/asta-vi-se-intampla-daca-faceti-podul-in-mod-regulat/>

Documentat de: Ruxandra Berescu

Data doc.: 09.05.2024

Revizuit de: Daria Iușan

Data reviz.: 27.10.2024

188. *post intermitent*

Domeniu: nutriție

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Perioadă de abstenență voluntară de la alimente și băuturi, cu scopul scăderii în greutate și al îmbunătățirii stării generale de sănătate.

Context: Se pare că aproape orice regim de post intermitent poate avea ca rezultat pierderea în greutate dacă este ținut corect.

Sursă def.: <https://totuldespreslabit.ro/postul-intermitent/>

Sursă context: <https://totuldespreslabit.ro/postul-intermitent/>

Documentat de: Maria Moșincat

Data doc.: 06.05.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 06.05.2019

189. *postac*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Înși plătiți să influențeze opinia publică, aflați în slujba unor partide politice sau a unor entități comerciale ori măcar înregimentați politic.

Context: La fel, postac – foarte adesea folosit ca insultă și ca acuzație reciprocă în conversațiile online – presupune că

individul care postează și-a transformat activitatea într-o profesie de propagandist neoficial [...]

Sursă def.: <https://dilemaveche.ro/sectiune/editoriale-si-opinii/tilc-show/postac-comentac-laudac-599782.html>

Sursă context: <https://dilemaveche.ro/sectiune/editoriale-si-opinii/tilc-show/postac-comentac-laudac-599782.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 06.06.2012

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 06.06.2012

190. poziție de lebedă

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Exercițiu care constă în întinderea trunchiului cu fața spre sol, sprijinirea trunchiului pe palme, ridicarea picioarelor și balansarea pe abdomen.

Context: Aceasta este poziția de lebedă și îți întinde ischiocibial și flexorii șoldului.

Sursă def.: <https://www.tummee.com/ro/yoga-poses/sitting-swan-pose>

Sursă context: <https://www.tummee.com/ro/yoga-poses/sitting-swan-pose>

Documentat de: Mălina Zaharia

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Elena-Ionela Buhalo

Data reviz.: 29.10.2024

191. poziție decubit dorsal

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Poziție orizontală a corpului, cu fața orientată în sus, cu membrele inferioare întinse și picioarele menținute în unghi drept.

Context: Poziția decubit dorsal este o poziție comună în îngrijirea medicală. Este una dintre cele mai frecvente și naturale poziții de odihnă și are mai multe utilizări și implicații în context medical.

Sursă def.: https://www.spitalulurgentagalati.ro/concursuri/Tehnici_brancardieri_abc5.pdf

Sursă context: <https://paginadenursing.ro/project/pozitii-ale-pacientului-in-pat/>

Documentat de: Elena-Ionela Buhalo

Data doc.: 10.05.2024

Revizuit de: Mălina Zaharia

Data reviz.: 30.10.2024

192. *provocare*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Videoclip care încurajează utilizatorii rețelilor de socializare să realizeze acțiunea/activitatea pe care o prezintă.

Context: Cazul elevei din Călărași care s-ar fi sinucis influențată fiind de o provocare pe TikTok ar trebui să fie un mare semnal de alarmă în primul rând pentru părinți: rețelele sociale funcționează la fel ca orice alt drog, iar dependența copiilor este doar la un click distanță.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://adevarul.ro/stiri-interne/sanatate/care-sunt-cele-mai-noi-provocari-tiktok-printre-2395699.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 19.10.2024

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 19.10.2024

193. provocare

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Campanie online care invită utilizatorii să posteze înregistrări video în care reproduc o anumită acțiune.

Context: O provocare pe TikTok a determinat zeci de adolescente să se automutileze.

Sursă def.: <https://observatornews.ro/extern/provocarea-de-pe-tiktok-care-a-determinat-zeci-de-adolescente-sa-se-automutileze-aveau-zeci-de-taieturi-pe-tot-corpul-599154.html>

Sursă context: <https://observatornews.ro/extern/provocarea-de-pe-tiktok-care-a-determinat-zeci-de-adolescente-sa-se-automutileze-aveau-zeci-de-taieturi-pe-tot-corpul-599154.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 31.07.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 31.07.2023

194. punte

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Partea superioară a unei plăci de surf.

Context: Această placă de surf are o punte XPE absorbantă, moale, dar și robustă, partea de dedesubt este în PP neted și un strat de spumă rigidă EPS, toate fac din această placă

de surf o alegere excelentă atât pentru pasionații de surf, cât și pentru surferii avansați.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.vidaxl.ro/e/vidaxl-placa-de-surf-94-cm-albastra/8718475996149.html>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 23.10.2024

195. *rată de testare / medie de testare*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Reprezintă numărul de teste covid realizate la 1000 de locuitori.

Context: Prin contrast, rata de testare în România sau Cehia a rămas stabilă, dar aici există o creștere a ratei de pozitivitate a testelor, notează ECDC.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.libertatea.ro/stiri/romania-in-topul-statelor-ue-cu-cele-mai-multe-cazuri-covid-noi-in-functie-de-populatie-3054165>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

196. *Reformer*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Aparat pentru Pilates prevăzut cu o platformă, arcuri și curele de rezistență.

Context: Probabil că nu există aparat Pilates mai celebru decât Reformer.

Sursă def.: <https://kineticimpact.ro/servicii/pilates-reformer/>

Sursă context: <https://www.attitudepilates.ro/exercises>

Documentat de: Mălina Zaharia

Data doc.: 13.05.2024

Revizuit de: Elena-Ionela Buhalo

Data reviz.: 29.10.2024

197. *regular*

Domeniu: sport

Cat. gr.: adj.

Definiție: Despre un surfer care are piciorul stâng înainte, spre deosebire de un surfer cu piciorul drept înainte.

Context: Această imagine a ieșit puternic în evidență datorită faptului că, în acea perioadă, competițiile de surf impuneau folosirea piciorului stâng în față (regular) [...].

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://unleash.ro/blog/goofy-vs-regular>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 23.10.2024

198. *Remdesivir*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Remdesivir este un inhibitor de polimerază ARN viral (medicament care afectează producerea de material genetic viral, împiedicând multiplicarea virusului) asupra căruia se efectuează studii în vederea utilizării sale ca tratament al infecției de COVID-19.

Context: Un medicament antiviral, Remdesivir, a arătat activitate in vitro și se află în prezent în studii clinice.

Sursă def.: propunerea terminologului

https://www.anm.ro/_/COMUNICATE%20DE%20PRESA/Comunicat%20EMA%20remdesivir_apr2020.pdf

Sursă context: <http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/04/Protocol-privind-%C3%AEngrijirile-medicale-acordate-pacientului-cu-patologie-oftalmologic%C4%83-%C3%AEn-contextul-PANDEMIEI-CU-CORONAVIRUS.pdf>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

199. restaurant Drive-Thru

Domeniu: culinar

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Clienții pot comanda și ridica produsele fără a coborî din mașină.

Context: Lanțul de restaurante fast-food KFC a deschis un restaurant Drive-Thru la Bistrița, în urma unor investiții de 800.000 de euro.

Sursă def.: <https://modernbuyer.ro/burger-king-a-deschis-primul-restaurant-drive-thru-din-romania/>

Sursă context: <https://www.trendshrb.ro/stiri/kfc-deschis-un-restaurant-cu-drive-thru-la-bistrita/>

Documentat de: Diana Nechita

Data doc.: 29.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 11.10.2024

200. *rinocorecție*

Domeniu: medicină

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Procedură nechirurgicală care constă în remodelarea nasului cu ajutorul substanțelor injectabile de umplere a țesuturilor moi și de a netezi și estompa trăsăturile ascuțite ale nasului sau depresiunile acestuia.

Context: Din poze pare că nasul e operat și i-a reușit rinocorecția.

Sursă def.: <https://www.swiss-estetix.ro/rinocorectie-cu-acid-hialuronic/>

Sursă context: <https://www.libertatea.ro/entertainment/operatie-estetica-trecuta-sub-tacere-pentru-cea-mai-frumoasa-romanca-din-italia-catrinel-menghia-si-taiat-nasul-1712864>

Documentat de: Flavia Mihaela Turdean

Data doc.: 05.06.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.11.2024

201. *robot de chat*

Domeniu: informatică

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Program pe calculator care simulează și procesează conversația umană scrisă sau vorbită, permițând oamenilor să interacționeze cu dispozitivele digitale, la fel ca în cazul comunicării cu o persoană reală.

Context: Atunci când comandați telefonic cafeaua sau băutura preferată, interacționați cu un robot de chat.

Sursă def.: <https://www.oracle.com/ro/chatbots/what-is-a-digital-assistant/>

Sursă context: <https://www.oracle.com/ro/chatbots/what-is-a-digital-assistant/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 05.06.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.11.2024

202. *rochie slip*

Domeniu: modă

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Rochie confecționată dintr-un material subțire precum mătasea, fără mâneci și cu bretele subțiri.

Context: Alege o rochie slip dacă ai o siluetă perfectă, un croi drept dacă ai un stil clasic sau poartă rochii în culori puternice pentru o apariție memorabilă!

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://www.elle.ro/fashion/top-10-rochii-perfecte-pentru-nuntile-sezonului-659412/>

Documentat de: Andreea Pop

Data doc.: 29.05.2019

Revizuit de: Katalin Köntczey

Data reviz.: 29.05.2019

203. *rocker*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Curbură longitudinală a plăcii de surf, văzută din profil.

Context: Plăcile SUP de surf sunt în mod normal mai scurte, mai înguste în nas și în coadă și au mai mult rocker (o curbă pe nasul și coada plăcii) decât celelalte tipuri de plăci.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.skatepro.ro/a88.htm>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 23.10.2024

204. *saltea pentru Pilates*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Obiect făcut din microfibră sau alte materiale moi pe care se poate sta și care se folosește pentru antrenamentele de Pilates.

Context: Cumpără de la Decathlon o saltea pentru Pilates aderentă, confortabilă și rezistentă la abraziune.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.decathlon.ro/toate-sporturile/pilates/saltele-pilates-old>

Documentat de: Ruxandra Berescu

Data doc.: 09.05.2024

Revizuit de: Daria Iușan

Data reviz.: 27.10.2024

205. *scaun Pilates*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: O cutie din lemn cu un scaun căptușit deasupra, o pedală atașată de o parte a cutiei prin arcuri și două mânere detașabile de fiecare parte a cutiei.

Context: Scaunul Pilates permite mai multă creativitate decât unele dintre celelalte aparate. Poate fi folosit din

poziții atât în fața pedalei, cât și din poziții așezate cu pedala în spate.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://pilatesfitstudio.ro/pilates/pilates-cu-aparate/>

Documentat de: Elena-Ionela Buhalo

Data doc.: 10.05.2024

Revizuit de: Mălina Zaharia

Data reviz.: 30.10.2024

206. *scrub*

Domeniu: cosmetică

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Preparatul utilizat pentru exfolierea mecanică a pielii.

Context: Țineți minte că orice scrub pentru corp se aplică pe pielea umedă, doar după ce ați făcut duș, și niciodată înainte de a vă curăța pielea.

Sursă def.: <https://www.catena.ro/beneficiile-utilizarii-de-scruburi-pentru-corp-si-fata>

Sursă context: <https://www.catena.ro/beneficiile-utilizarii-de-scruburi-pentru-corp-si-fata>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 11.10.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 11.10.2024

207. *semifreddo*

Domeniu: culinar

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Desert semi-înghețat, care se face din smântână, ouă și zahăr.

Context: [...] un desert ce-mi făcea cu ochiul de ceva vreme, dar pe care nu apucasem încă să-l încerc: semifreddo de zmeură.

Sursă def.: <https://zeninbucatarie.ro/semifreddo-cu-ciocolata-amaruie/>

Sursă context: <http://gurmandino.ro/2010/10/01/semifreddo-de-zmeura/#ixzz46kBPpmfV>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 16.09.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 11.10.2024

208. *shapefile*

Domeniu: marketing

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Format de date vectoriale geospațiale popular și versatil utilizat pe scară largă în aplicațiile GIS (sisteme de informații geografice).

Context: În rezumat, formatul Shapefile este un format de date vectoriale geospațiale popular și versatil care acceptă date spațiale și attribute.

Sursă def.: <https://products.aspose.com/gis/ro/net/gis-formats/shapefile/>

Sursă context: <https://products.aspose.com/gis/ro/net/gis-formats/shapefile/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 15.09.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 15.09.2016

209. *shortist / listă scurtă*

Domeniu: social

Cat. gr.: s.n. / s.f.

Definiție: În cadrul unei competiții, lista de finaliști.

Context: Cei patru fotografi români, care au ajuns pe shortlist-ul concursului Sony World Photography Awards 2016, cel mai mare din lume, sunt următorii:

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.money.ro/grey-se-alatura-agentiilor-romanesti-de-pe-shortlist-ul-golden-drum/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 29.02.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 29.02.2016

210. *sibcoin*

Domeniu: economie

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Monedă locală utilizată doar în județul Sibiu, în cadrul unei rețele locale sau regionale de organizații, pe durata anului 2019, când județul deține statutul de Regiune Gastronomică Europeană.

Context: Sibiul va deveni prima regiune din România care va pune în circulație o monedă locală, sibcoin, în pregătirea programului Sibiu-Regiune Gastronomică Europeană, statut pe care îl va deține județul Sibiu în anul 2019.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://evz.ro/sibcoin-prima-monedea-locala-romania.html>

Documentat de: Maria Petruța

Data doc.: 24.04.2019

Revizuit de: Mădălina Muntean

Data reviz.: 15.05.2019

211. *Sindrom de detresă respiratorie acută / SDRA*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Formă de insuficiență respiratorie acută.

Context: Sindromul de detresă respiratorie acută (ARDS) este un sindrom comun la pacientul critic, este subdiagnosticat, iar la momentul în care diagnosticul este pus se inițiază o strategie de ventilație protectivă care, de altfel, este singura terapie specifică dovedită a fi benefică. SDRA apare, de obicei, la persoanele care sunt foarte bolnave, care suferă de alte afecțiuni severe sau care au leziuni majore.

Sursă def.: <https://doc.ro/sanatate/sindromul-de-detresa-respiratorie-acuta-sdra-cauze-simptome-tratament>

Sursă context: <https://www.atitimisoara.ro/content/ghiduri/2011/Recomandari-ATI-med-urgenta/03%20ARDS.pdf>
http://www.sfatulmedicului.ro/Bolile-aparatului-respirator/sindromul-de-detresa-respiratorie-acuta-sdra_9973

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

212. *sindrom prințesă*

Domeniu: psihologie

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Fenomen de supraprotecție prin care un copil aflat mereu în centrul atenției se transformă într-un tânăr care nu știe să se apere singur, să negocieze ieșirea dintr-un conflict sau să privească la rece anumite situații.

Context: Este doar una dintre manifestările care provoacă „Sindromul prințesa”, numit astfel de sociologii asiatici, după ce în China și Hong Kong copilul, de obicei unic, a început să devină pentru părinți „buricul pământului”.

Sursă def.: <https://stirileprotv.ro/stiri/social/sindromul-printesei-fenomen-ingrijorator-care-afecteaza-tot-mai-multi-copii.html>

Sursă context: <https://stirileprotv.ro/stiri/social/sindromul-printesei-fenomen-ingrijorator-care-afecteaza-tot-mai-multi-copii.html>

Documentat de: Mădălina Muntean

Data doc.: 30.05.2019

Revizuit de: Maria Petruța

Data reviz.: 30.05.2019

213. *Sindrom respirator acut sever / SARS*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Boală infecțioasă care se asociază cu febra ridicată, dispnee, răgușeală, tuse, dureri în gât și alterarea gravă a stării generale, este provocată de un virus din familia Coronavirusuri, care este foarte virulent, astfel că boala are un prognostic fatal pentru mulți dintre pacienți.

Context: În general, coronavirusurile cauzează răceli ușoare oamenilor, dar epidemia de sindrom respirator acut sever (SARS) din China din anii 2002-2003 și epidemia de sindrom respirator din Orientul Mijlociu (MERS) din 2012 au arătat că acestea pot provoca și boli severe.

Sursă def.: <https://www.romedic.ro/sindromul-respirator-acut-sever-sras-pneumonia-atipica>

Sursă context: <https://uefiscdi.gov.ro/news-ce-sunt-corona-virusurile>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

214. *skater*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Sportiv care practică skateboard.

Context: Skater-ul Marius Constantin povestește că pasiunea lui i-a adus numai satisfacții și l-a ținut departe de tentațiile din adolescență.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://www.digi24.ro/magazin/timp-liber/divertisment/povestea-celui-mai-popular-skater-din-romania-714839>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 16.09.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 16.09.2019

215. *smombie*

Domeniu: social

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Dependent de telefonul mobil.

Context: Smombie a început să fie folosit în presă asemenea unui semnal de alarmă, etichetând negativ o bună parte a populației [...]

Sursă def.: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/social/fenomenul-smombie-ia-amploare-cei-mai-afectati-sunt-tinerii-cu-varste-cuprinse-intre-18-si-43-de-ani-1118913>

Sursă context: <https://filologisme.ro/sunt-sau-nu-smombie/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 06.11.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 06.11.2019

216. *smoothie*

Domeniu: culinar

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Băutură cu textură cremoasă alcătuită din fructe sau legume în combinație cu apă, lapte sau iaurt.

Context: Efectele mahmurelii pot fi îndepărtate foarte ușor cu un smoothie bogat în antioxidanți și nutrienți.

Sursă def.: <https://editiadedimineata.ro/ce-este-un-smoothie-si-de-ce-nu-ar-trebuie-sa-lipseasca-din-meniul-nostru-zilnic-5-combinatii-delicioase/>

Sursă context: <https://adevarul.ro/stiri-locale/oradea/ce-este-smoothie-bautura-miraculoasa-care-ucide-1637190.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 13.07.2015

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 30.06.2018

217. *speed dating*

Domeniu: social

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Format de eveniment care este conceput pentru a ajuta persoanele singure să se întâlnească și să interacționeze între ele.

Context: Bonton a vrut să vadă ce înseamnă să participi la speed dating, așa că a făcut un experiment.

Sursă def.: <https://femzone.ro/speed-dating-ce-este-cum-functioneaza/>

Sursă context: <https://www.digi24.ro/magazin/timp-liber/divertisment/bonton-speed-dating-dragoste-sau-dezamagire-in-10-minute-201075>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 16.02.2014

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 16.02.2014

218. *spinning / ciclism de interior*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Antrenamentul pe o bicicletă într-un spațiu închis.

Context: Astfel, se poate spune că spinning-ul este una dintre cele mai populare varietăți de ciclism de interior – mai avem școala Schwinn sau Tomahawk.

Sursă def.: <https://sportano.ro/blog/ciclism-de-interior-totul-despre-antrenamentul-cu-bicicleta-de-spinning-efecte-beneficii-si-contraindicatii/>

Sursă context: <https://sportano.ro/blog/ciclism-de-interior-totul-despre-antrenamentul-cu-bicicleta-de-spinning-efecte-beneficii-si-contraindicatii/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 05.09.2022

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 05.09.2022

219. *spoiler*

Domeniu: cinematografie

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Informație care divulgă acțiunea dintr-un film sau dintr-o carte.

Context: Fanii serialului au interpretat acest tatuaj ca fiind un spoiler pentru noul sezon.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.profm.ro/stiri/news/film/spoiler-game-of-thrones-sophie-turner-a-dat-primul-indiciu-despre-ce-se-va-intampla-in-ultimul-sezon-68203>

Documentat de: Maria Moșincat

Data doc.: 15.05.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 15.05.2019

220. *sprâncene împletite*

Domeniu: cosmetică

Cat. gr.: s.f.pl.

Definiție: Tehnică de machiaj care dă sprâncenelor aspectul de păr împletit.

Context: Acum se poartă sprâncenele împletite!

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://paginadelifestyle.ro/sprancenele-impletite-cel-mai-nou-trend-in-materie-de-beauty-foto-video/?fbclid=IwAR3oSfdXGiizKTRGViMleXAv6T7ye-r3VqiFLAysl7JK6F9U3q1HBgon1NQ>

Documentat de: Roxana Zăgrean

Data doc.: 28.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 11.10.2024

221. *sprâncene-pană*

Domeniu: cosmetică

Cat. gr.: s.f.pl.

Definiție: Aranjarea sprâncenelor în formă de pană.

Context: Sprâncenele-pană presupun separarea în două a sprâncenei, pe orizontală, și, cu ajutorul unui produs de styling, așezarea firelor de păr într-o formă asemănătoare unei pene.

Sursă def.: <https://www.unica.ro/frumusete/sprancenele-pana-cel-mai-nou-trend-de-beauty-lansat-in-joaca-de-o-bloggerita-finlandeza-198102>

Sursă context: <https://www.unica.ro/frumusete/sprancenele-pana-cel-mai-nou-trend-de-beauty-lansat-in-joaca-de-o-bloggerita-finlandeza-198102>

Documentat de: Anca-Gabriela Berci

Data doc.: 28.05.2019

Revizuit de: Maria Petruța

Data reviz.: 28.05.2019

222. *squishy*

Domeniu: divertisment

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Jucărie făcută dintr-o spumă cauciucată care se strânge ușor în mână, iar apoi revine la forma inițială.

Context: Se numește squishy și deși efectele ei sunt antistres, specialiștii de la Agenția de Protecție a Mediului din Statele Unite le transmit părinților că jucăria nu e tocmai inofensivă!

Sursă def.: <https://www.mediafax.ro/life-inedit/o-noua-jucarie-la-modă-in-romania-squishy-ce-este-de-unde-a-apatut-si-cat-de-periculoasa-este-17003525>

Sursă context: <https://www.stirilekanald.ro/uitati-de-kendame-si-fidget-spinnere-noua-modă-in-materie-de-jucarii-este-squishy-atentie-insa-specialistii-sustin-ca-poate-fi-periculoasa-17922481?fbclid=IwAR1ljK0fKpw->

DS_1aeRz_KRqNTmnapfYnX507sqyVOGOZww5USMjN
yRbbZM

Documentat de: Flavia Mihaela Turdean

Data doc.: 06.05.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 06.05.2019

223. *stalkări, a*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: v.

Definiție: A urmări pe cineva obsesiv în mediul online mai ales pe rețelele de socializare.

Context: Pentru băiatul cu păr lung care bea Dorna la 2 litri în trenul IR1746, lasă un com că aş vrea să te stalkeresc puțin.

Sursă def.: <https://www.antena3.ro/actualitate/educatie/pe-cuvant-cu-ana-iorga-cum-folosim-cuvantul-a-stalkeri-544921.html>

Sursă context: <https://ziardecluj.ro/matrimoniale-pentru-studentii-clujeni-ti-s-a-pus-pata-pe-un-student-sau-o-studenta-din-cluj-ubb-crushers-te-ajuta-sa-ii-gasesti/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 17.03.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.05.2021

224. *stare de alertă / stare de urgență coronavirus / stare de urgență*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Măsură de ținere sub control a unei epidemii sau pandemii care constă în interdicția circulației în interiorul

localităților, măsuri de distanțare socială și interdicția de a se reuni în grupuri numeroase.

Context: Prelungirea stării de alertă intră în vigoare de sâmbătă, 14 noiembrie, și măsurile adoptate sunt valabile timp de 30 de zile.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/document-starea-de-alerta-prelungita-masuri-si-restrictii-valabile-din-14-noiembrie-1400786>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

225. *sticker decorativ / sticker de perete / autocolant de perete*

Domeniu: design

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Autocolante ce se lipesc pe pereți sau alte suprafețe netede pentru decorare sau în scopuri informative.

Context: În 2005 a fost lansată ideea de sticker decorativ sau sticker de perete, iar celebritatea au cunoscut-o abia în 2007 în Franța.

Sursă def.: <https://www.decostick.ro/info/ce-este-un-sticker-decorativ>

Sursă context: <https://www.decostick.ro/info/ce-este-un-sticker-decorativ>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 11.08.2018

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 11.10.2024

226. *stil boho chic*

Domeniu: modă

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Stil vestimentar sau stil de amenajare a locuinței, inspirat din perioada anilor 1960-1970, nonconformist, care îmbină eleganța, confortul și se caracterizează, de asemenea, prin utilizarea unei multitudini de culori calde.

Context: Stilul boho chic necesită un simț al modei foarte dezvoltat pentru că trebuie să știi cum să asortezi piesele vestimentare.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://yve.ro/articole-modă/cum-sa-te-imbraci-boho-chic/>;

<https://edifica.ro/despre-casa/design-interior/stilul-boho-chic/>

Documentat de: Maria Petruța

Data doc.: 18.04.2019

Revizuit de: Mădălina Muntean

Data reviz.: 15.05.2019

227. *stres profesional cronic / burnout*

Domeniu: psihologie

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Stare de tensiune extremă și specifică, ce apare datorită (*sic!*) stresului ocupațional de durată, cu manifestări negative în plan psihologic, psihofiziologic și comportamental.

Context: Un studiu făcut de cercetătorii de top din multinaționale arată că 90% din managerii de top suferă de stres profesional cronic.

Sursă def.: https://www.dcnews.ro/burnout-sindromul-care-distruge-din-interior-consecin-e-devastatoare_501773.html

Sursă context: https://www.dcnews.ro/burnout-sindromul-care-distruge-din-interior-consecin-e-devastatoare_501773.html

Documentat de: Maria Moșincat

Data doc.: 17.04.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 06.05.2019

228. *sugar baby*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Femeie oferă primește o compensație în schimbul companiei, al afecțiunii și al atenției.

Context: O femeie devine Sugar Baby pentru că dorește să trăiască o viață luxoasă, elegantă și lipsită de griji, să fie răsfățată cu cele mai rafinate obiecte, evenimente etc de către un Sugar Daddy.

Sursă def.: <https://www.paginadepsihologie.ro/despre-optiuni-personale-curaj-si-regrete-cu-o-sugar-baby-2/?srsId=AfmBOoq1Tz3GCKUrg-v-p0SB2Svq4nQ6Y3VqW3yqJdtuPa6EooqeRstO>

Sursă context: <https://www.paginadepsihologie.ro/despre-optiuni-personale-curaj-si-regrete-cu-o-sugar-baby-2/?srsId=AfmBOoq1Tz3GCKUrg-v-p0SB2Svq4nQ6Y3VqW3yqJdtuPa6EooqeRstO>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 13.03.2017

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 22.07.2017

229. *sugar daddy*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Bărbat matur și experimentat, în control deplin asupra vieții și economiei lui, de vârstă mijlocie sau chiar mai matur.

Context: O femeie devine Sugar Baby pentru că dorește să trăiască o viață luxoasă, elegantă și lipsită de griji, să fie răsfățată cu cele mai rafinate obiecte, evenimente etc de către un Sugar Daddy.

Sursă def.: <https://www.paginadepsihologie.ro/despre-optiuni-personale-curaj-si-regrete-cu-o-sugar-baby-2/?srsltid=AfmBOoq1Tz3GCkUrg-v-p0SB2Svg4nQ6Y3VqW3yqJdtuPa6EooqeRstO>

Sursă context: <https://www.paginadepsihologie.ro/despre-optiuni-personale-curaj-si-regrete-cu-o-sugar-baby-2/?srsltid=AfmBOoq1Tz3GCkUrg-v-p0SB2Svg4nQ6Y3VqW3yqJdtuPa6EooqeRstO>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 13.02.2017

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 22.07.2017

230. *sugar dating*

Domeniu: social

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Relație dintre un bărbat mai în vârstă cu bani și o fată frumoasă care să-i țină companie.

Context: Povestește că a aflat despre sugar dating în străinătate, în timpul unei vacanțe în Amsterdam.

Sursă def.: <https://www.libertatea.ro/stiri/sugar-dating-romania-1707679>

Sursă context: <https://www.libertatea.ro/stiri/sugar-dating-romania-1707679>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 10.01.2017

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 10.01.2017

231. *superfals / super fake*

Domeniu: comerț

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Fals aproape perfect, de înaltă calitate, copiat din articole premium.

Context: Superfalsurile sunt rezultatul sofisticării din ce în ce mai mari a metodelor de producție în țări precum China.

Sursă def.: <https://luxuraelite.ro/ce-este-un-super-fake/>

Sursă context: <https://luxuraelite.ro/ce-este-un-super-fake/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 22.03.2022

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 22.03.2022

232. *swag*

Domeniu: modă

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Atitudine neconvențională, [a unor persoane care] poartă haine lejere, dar la modă și iubesc muzica, distracția și sporturile extreme.

Context: Unele dintre cele mai grăitoare exemple de adepți ai stilului swag sunt rapperii și hip-hoperii.

Sursă def.: https://www.divahair.ro/moda/ce_inseamna_stilul_swag

Sursă context: https://www.divahair.ro/moda/ce_inseamna_stilul_swag

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 08.02.2015

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 08.02.2015

233. *șosetă pilates cu aderență antiderapantă*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Articol de îmbrăcăminte cu talpă cauciucată, care previne mișcărilor nedorite și oferă stabilitate în timpul activităților fizice.

Context: Modelul unic al șosetelor pilates cu aderență antiderapantă de pe partea inferioară oferă o tracțiune suplimentară, asigurând siguranța în timpul exercițiilor fizice.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://ortorex.ro/p/non-slip-grip-pilates-socks/>

Documentat de: Elena-Ionela Buhalo

Data doc.: 11.05.2024

Revizuit de: Mălina Zaharia

Data reviz.: 30.10.2024

234. *teambuilding*

Domeniu: management

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Organizarea unor activități menite să unească echipa, să eficientizeze colaborarea dintre angajați și să îmbunătățească felul în care aceștia lucrează împreună.

Context: În general, teambuildingul se organizează la nivelul unei echipe sau al unui departament și are rolul de a da ocazia angajaților să se conecteze dincolo de spațiul obișnuit de muncă.

Sursă def.: <https://www.edenred.ro/ro/blog/employee-well-being/teambuilding-tot-ce-trebuie-sa-stii-despre-acesta-si-cum-il-organizezi>

Sursă context: <https://www.edenred.ro/ro/blog/employee-well-being/teambuilding-tot-ce-trebuie-sa-stii-despre-acesta-si-cum-il-organizezi>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 13.08.2024

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 13.08.2024

235. *tehnică tie dye / tie dye*

Domeniu: modă

Cat. gr.: s.f. / s.n.

Definiție: Tehnică de vopsire a materialelor textile prin care materialul este legat în anumite părți și apoi scufundat în vopsea, iar nodurile create prin legarea materialului împiedică vopseaua să pătrundă pe toată suprafața materialului, creându-se astfel modele unice.

Context: Un trend la care aproape nimeni nu se aștepta să se întoarcă (eu una pot spune că speram de câțiva ani buni la revenirea sa) este cu siguranță tie dye-ul.

Sursă def.: <https://www.colorit.ro/blog/vopsirea-materialelor-texile-tehnica-tie-dye/>

Sursă context: <https://www.alistmagazine.ro/tendintele-sezonului-intoarcerea-tie-dye-ului/>

Documentat de: Silvia Coste

Data doc.: 06.05.2019

Revizuit de: Maria Moșincat

Data reviz.: 12.06.2019

236. *tehnică rt-pcr / tehnologie RT-PCR / metodă Real Time PCR (RT-PCR)*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tehnică de amplificare a materialului genetic viral din probele recoltate din exsudat nazofaringian și faringian pentru diagnosticarea bolii COVID-19.

Context: În contextul epidemiologic cauzat de noul coronavirus (COVID-19) devenit ulterior SARS-CoV-2, Spitalul de Boli Infecțioase și Psihiatrie Baia Mare efectuează testări de laborator prin tehnica RT-PCR pentru următoarele categorii de persoane:

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <http://sbidvp.ro/oferta-testare-rt-pcr-pentru-identificare-sars-cov-2/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

237. *tehnologie 5G*

Domeniu: internet

Cat. gr.: s.f.

Definiție: A cincea generație de conectivitate a internetului mobil, care promite viteze mult mai mari de încărcare și

descărcare, acoperire mult mai largă și conexiuni mai stabile.

Context: De asemenea, tehnologia 5G va aduce beneficii pentru zonele rurale care, până acum, au avut conexiune lentă la internet prin cablu, prea costisitoare pentru a fi modernizată. Prin tehnologia 5G, comunitățile rurale se vor putea conecta la internet mobil și vor putea face download la viteze cu mult peste ceea ce este disponibil în prezent în aproape toate locuințele, fără să mai aștepte instalarea cablurilor de fibră costisitoare.

Sursă def.: <https://www.businessmagazin.ro/actualitate/ce-este-5g-si-cum-functioneaza-aceasta-tehnologie-de-ce-avem-nevoie-de-ea-cu-ce-este-diferita-fata-de-4g-si-cand-va-ajunge-in-toata-lumea-17383021>

Sursă context: <https://www.lg.com/ro/lg-magazine/what-is-new/ce-este-tehnologia-5g-planurile-lg-pentru-telefoania-mobila?fbclid=IwAR2vJeKsqtDm412ouXFBVbx67C4KW6LJm0I6IN8xPLVGEaq1xsQGSOCCsww>

Documentat de: Roxana Zăgrean

Data doc.: 29.05.2019

Revizuit de: Mădălina Muntean

Data reviz.: 29.05.2019

238. *tehnologie VAR*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Cea mai recentă modalitate de îmbunătățire a deciziilor luate de arbitri pe terenul de fotbal.

Context: Tehnologia VAR este pregătită să fie utilizată la Cupa Mondială 2018 din Rusia, după ce administratorii regulilor jocului și-au dat acordul cu prilejul reuniunii de sâmbătă de la Zurich.

Sursă def.: <https://www.antena3.ro/continut-platit/tehnologiile-inovative-ce-vor-fi-folosite-de-uefa-la-campionatul-european-de-fotbal-2024-707203.html>

Sursă context: <https://www.digisport.ro/fotbal/premier-league/englezii-aproape-de-implementarea-var-cand-va-fi-luata-decizia-402976>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 05.03.2018

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 17.04.2024

239. telefon pliabil

Domeniu: telecomunicații

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de telefon mobil cu ecran flexibil.

Context: În lume se vând anual aproximativ 15 milioane de telefoane pliabile din toate mărcile...

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://hotnews.ro/video-huawei-a-lansat-un-telefon-care-se-pliaza-in-trei-parti-si-costa-de-la-2-800-de-dolari-1787799>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 08.11.2018

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 10.09.2024

240. test de tip RT-PCR / test RT-PCR / test Real Time PCR test rt-pcr / test pcr / test de diagnostic RT-PCR

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Testul diagnostic al SARS-CoV-2 este un test de tip RT-PCR (reacția de polimerizare în lanț), la care se adaugă revers transcriptaza și identificarea în timp real (cu ajutorul unor markeri fluorescenți). Astfel, din proba biologică obținută de la pacient se obține o probă purificată, care conține tot materialul genetic al virusului.

Deci metoda de prelucrare a testelor COVID-19 este realtime PCR din materialul biologic recoltat prin exsudat nazofaringian sau exsudatului orofaringian.

Această metodă detectează virusul în timpul unei infecții curente.

Context: Pentru cazare, studentele și studenții trebuie să facă dovada efectuării unui test de tip RT-PCR SARS-CoV 2, făcut cu maximum trei zile înainte de ziua cazării.

Sensibilitatea este ridicată în rândul pacienților cu test RT-PCR pozitiv.

De asemenea, testele pozitive care indică prezența IgM ar trebui confirmate cu teste RT-PCR; un test IgM pozitiv poate apare și la persoane vindecate, ceea ce limitează foarte mult utilitatea acestei metode pentru diagnosticul infecției și limitarea transmiterii.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: [http: //litere.usv.ro/cazare.html](http://litere.usv.ro/cazare.html)

[http: //www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/04/Ghid-de-management-infec%C8%9Bia-cu-COVID-19-%C3%AEn-sec%C8%9Biile-ATI-1.pdf](http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/04/Ghid-de-management-infec%C8%9Bia-cu-COVID-19-%C3%AEn-sec%C8%9Biile-ATI-1.pdf)

<https://personalgenetics.ro/articol-pacienti/testul-de-diagnostic-rt-pcr-si-analizele-serologice-pentru-infectia-covid-19/>

[http: //www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/05/Recomandarea-Comisiei-Microbiologie-Medicala-Diagnostic-SARS-CoV-2-Var.2.pdf](http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/05/Recomandarea-Comisiei-Microbiologie-Medicala-Diagnostic-SARS-CoV-2-Var.2.pdf)

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

241. *testare RT-PCR*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Acțiunea de a testa folosind tehnica RT-PCR și rezultatul ei.

Context: Activități de verificare a laboratoarelor de analize medicale implicate în activitatea de testare RT - PCR pentru identificarea virusului SARS - COV – 2.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: [http: //www.ms.ro/download/rezultate_controale/2020/Informare-ministru-covid16.06.2020.pdf](http://www.ms.ro/download/rezultate_controale/2020/Informare-ministru-covid16.06.2020.pdf)

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

242. *test-drive*

Domeniu: auto

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Este o modalitate de a verifica performanța și compatibilitatea unei mașini înainte de a o cumpăra.

Context: De regulă, poate face un test drive oricine, atât timp cât deține un permis de conducere auto valabil și are o minimă vechime în conducerea autovehiculelor.

Sursă def.: <https://carsandcare.ro/blog/test-drive-ce-inseamna-in-ce-consta-alte-detalii-de-care-ai-nevoie-14>

Sursă context: <https://carsandcare.ro/blog/test-drive-ce-inseamna-in-ce-consta-alte-detalii-de-care-ai-nevoie-14>

Documentat de: Diana Nechita

Data doc.: 11.10.2024

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 11.10.2024

243. *TikTok / Tik Tok*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.p.

Definiție: Aplicație pentru partajarea de videoclipuri scurte.

Context: Acest Ghid este conceput pentru a oferi o prezentare generală a TikTok și a numeroaselor instrumente și controale pe care le-am integrat în produs pentru a ne menține comunitatea în siguranță.

Sursă def.: <https://www.tiktok.com/safety/ro-ro/new-user-guide>

Sursă context: <https://www.tiktok.com/safety/ro-ro/new-user-guide>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 31.07.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 31.07.2023

244. *tiktok / tiktokuri*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Videoclip TikTok.

Context: Cu alte cuvinte, cu excepția cazului în care creatorii TikTok își postează deja videoclipurile TikTok în poveștile lor TikTok, nu este o modalitate de a partaja TikTok-uri pe alte pagini Facebook sau Instagram din afara Reels.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/o-noua-functie-a-tiktok-le-va-permite-creatorilor-sa-partajeze-povestile-de-pe-tiktok-pe-facebook-si-instagram.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 31.07.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 31.07.2023

245. *tiktokăreală*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Activitate pe rețeaua de socializare TikTok.

Context: Lăsați vorbăria și tiktokăreală!

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.radiotop.ro/tableta-zilei/lasati-vorbarea-si-tiktokareala-o-minte-limpede-printre-atitea-minti-infierbintate.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 31.07.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 31.07.2023

246. *tiktoker / tiktokeriță*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.m. / s.f.

Definiție: Utilizator al aplicației TikTok.

Context: Potrivit Influencer Marketing Hub, citat de Aquene, TikTokerii petrec minimum 850 de minute pe lună în aplicație, ...

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.protv.ro/articol/72661-care-sunt-secretele-tiktok-erilor-de-succes-precum-andra-gogan>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 31.07.2023

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 31.07.2023

247. *toe tap*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Exercițiu care presupune ridicarea genunchilor din poziție culcată și atingerea alternativă cu călcâiul a saltelei.

Context: Greșeli des întâlnite în realizarea exercițiului toe tap sunt o gamă restrânsă de mișcări, activarea insuficientă a mușchilor abdominali și partea inferioară a spatelui îndoită.

Sursă def.: <https://gymbeam.ro/blog/21-cele-mai-bune-exercitii-pentru-abdomen/>

Sursă context: https://gymbeam.ro/blog/ce-exercitii-pentru-abdomenul-inferior-sunt-intr-adevar-cele-mai-bune/#1_Bateti_calcaiul_de_sol

Documentat de: Mălina Zaharia

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Elena-Ionela Buhalo

Data reviz.: 29.10.2024

248. *tornadic*

Domeniu: geografic

Cat. gr.: adj.

Definiție: Cu aspect de tornadă.

Context: Potrivit meteorologilor, este pentru prima dată când, în România, este emisă o avertizare cod roșu de vânt tornadic.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.activenews.ro/vremea/In-premiera-nationala-ANM-anunta-avertizare-cod-ro-su-pentru-vant-tornadic-pest-doua-judete-din-Romania-155803>

Documentat de: Alexandra Gabor

Data doc.: 15.05.2019

Revizuit de: Ioana Pașcalău

Data reviz.: 28.05.2019

249. *trailer*

Domeniu: cinematografie

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Prezentarea pe scurt a unui film.

Context: A apărut trailerul oficial al filmului românesc „Secretul fericirii”, ce reprezintă debutul regizoral al actorului Vlad Zamfirescu [...]

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.ziarulmetropolis.ro/a-aparut-trailerul-filmului-secretul-fericirii-in-regia-lui-vlad-zamfirescu/>

Documentat de: Anca-Gabriela Berci

Data doc.: 08.05.2019

Revizuit de: Maria Petruța

Data reviz.: 08.05.2019

250. *tratament cu plasmă / terapie cu plasmă*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n. / s.f.

Definiție: Metodă de tratament considerată în terapia COVID-19 ca o ultimă soluție, constă în injectarea serului bolnavilor care au făcut o formă a bolii și conține anticorpii pentru această boală.

Context: În acest moment sunt 3 aparate pentru tratarea cu plasmă a pacienților cu coronavirus donate Ministerului Sănătății în București, Timișoara și Iași.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <http://www.ms.ro/2020/04/28/colectarea-plasmei-pentru-tratarea-pacientilor-infectati-cu-noul-coronavirus/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

251. *trendsetter*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Persoana care creează un nou trend sau este prima care adoptă un stil, accesoriu sau element vestimentar.

Context: Chiar și cineva cu bani puțini poate deveni trendsetter dacă este creativ.

Sursă def.: <https://www.stilmasculin.ro/trendsetter-stil-si-creativitate/>

Sursă context: <https://www.stilmasculin.ro/trendsetter-stil-si-creativitate/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 08.05.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 08.05.2019

252. *trola, a*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: v.

Definiție: Activitatea unui trol.

Context: Pe TV, campania include două spoturi care „trolează” cele două clișee din publicitate, amintind de importanța gustului pentru oricine, oricând.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.revistabiz.ro/ardealul-troleaza-cliseele-din-publicitate/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 05.11.2020

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 05.11.2020

253. *trotinetist*

Domeniu: transport

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Persoană care se deplasează cu trotineta electrică.

Context: În absența pistelor pentru biciclete și a reglementărilor, trotinetiștii merg pe trotuar, iar pietonii reclamă că au viteză mare și sunt neatenți.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://vwforum.ro/topic/136307-trotinetistii-ce-facem-cu-ei/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.08.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 11.10.2024

254. TRX

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de antrenament realizat în suspensie cu ajutorul a două corzi.

Context: Unul dintre cele mai celebre (*sic!*) beneficii ale antrenamentului TRX este simplitatea.

Sursă def.: <https://dimifitness.ro/trx/>

Sursă context: <https://www.agerpres.ro/ots/2021/11/04/cinci-beneficii-ale-antrenamentului-trx--645398>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 11.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 11.04.2021

255. *turn Pilates*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Echipament format dintr-un cadru vertical cu o serie de bare, corzi și accesorii, care permit efectuarea unei

game largi de exerciții de întindere, tonifiere și întărire a întregului corp.

Context: Turnul Pilates folosește arcuri pentru rezistență, iar arcurile și înălțimea lor pot fi ajustate pentru a adăuga suport sau provocare.

Sursă def.: <https://michaelis.ro/pilates-reformer/#1713271410687-8b73ed23-311c>

Sursă context: <https://pilatesfitstudio.ro/pilates/pilates-cu-aparate/>

Documentat de: Daria Iușan

Data doc.: 09.05.2024

Revizuit de: Ruxandra Berescu

Data reviz.: 27.10.2024

256. *tzatziki*

Domeniu: culinar

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Sos grecesc făcut din iaurt, felii de castraveți, usturoi și mentă.

Context: Sos Tzatziki din iaurt cu castraveți și usturoi. Tzatziki (tsatsiki) – sos grecesc din iaurt – sosul de vară favorit al familiei! Iaurt grecesc, castraveți proaspeți, usturoi.

Sursă def.: <http://savoriurbane.com/sos-tzatziki-din-iaurt-cu-castrave%E2%80%A6/>

Sursă context: <http://savoriurbane.com/sos-tzatziki-din-iaurt-cu-castrave%E2%80%A6/>

Documentat de: Teodora Sas

Data doc.: 10.06.2016

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 11.10.2024

257. *uberist*

Domeniu: social

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Șofer partener al firmei Uber.

Context: Scriitorul francez – pilot făcea zboruri cu escale în diferite aeroporturi, pe când scriitorul vâlcean de origine trăiește o seamă de experiențe terestre la volanul unui autoturism, ca uberist (timp de cinci ani).

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.curierul.ro/innobilarea-prin-scris-a-banalului-aparent/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.03.2019

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.03.2019

258. *uberiza, a (se)*

Domeniu: economie

Cat. gr.: v.

Definiție: A trece prin procesul de uberizare.

Context: Procedurile se îndreaptă tot mai mult spre dematerializare, avocatura se „uberizează”, la fel ca restul serviciilor.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: view-source: <https://www.bizlawyer.ro/stiri/piata-avocaturii/interviuri-esentiale-traian-briciu-presedintele-unbr-avocatura-se-uberizeaza-la-fel-ca-restul-serviciilor-trebuie-sa-facem-fata-intensificarii-concurentei-cu-alte-profesii-care-se-promoveaza-intens-in-mediul-online>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.02.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 15.02.2021

259. *uberizare*

Domeniu: economie

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Model economic în care activele sau resursele sunt folosite în comun, fără ca o companie sau persoană să le dețină.

Context: Intens contestată de transportatorii din toate țările lumii, apoi de reprezentanții altor domenii de activitate, „uberizarea” se extinde în continuare și are adepți chiar și din HR.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://jurnalul.ro/bani-afaceri/uberizarea-intre-solutie-si-dezastru-832671.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.02.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 15.02.2021

260. *uberizat/ă*

Domeniu: economie

Cat. gr.: adj.

Definiție: Care a trecut prin procesul de uberizare.

Context: Suntem fie prinși într-un sistem, fie trăim deja în lumea „uberizată”, în care fiecare lucrează pentru el, nu există protecție socială etc.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://spotmedia.ro/stiri/politica/istoria-e-scrisa-de-invingatori-cine-sunt-invigatorii-in-romania-de-dupa-1989-interviu-cu-laureatul-goncourt-herve-le-tellier>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.02.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 15.02.2021

261. *udrism*

Domeniu: politic

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Acțiune realizată de către sau în favoarea Elenei Udrea.

Context: Trebuie sancționat prin lege udrismul pentru că există un fenomen: se taie bani de peste tot, că e austeritate, de la spitale, de la școli, de la pensii, ca să se dea bani la patinoare și la telecabine pentru doamna Udrea.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: http://www.puterea.ro/ultima_or/ponta_inventeaza_termenul_udrism-24873.html

Documentat de: Mădălina Muntean

Data doc.: 18.04.2019

Revizuit de: Maria Petruța

Data reviz.: 10.05.2019

262. *unghii baby boomer*

Domeniu: modă

Cat. gr.: s.f.pl.

Definiție: Manichiură care constă în dispunerea culorii în degrade pe patul unghiei, pornind de la o culoare naturală la baza unghiei și ajungând la alb spre vârful acesteia.

Context: În vara aceasta, unghiile baby boomer vor lua cu asalt tendințele în materie de frumusețe, iar tu te vei putea bucura de mâini îngrijite, cu aspect elegant și clasic, dar care nu trec neobservate!

Sursă def.: <https://brillbird.ro/trendul-baby-boomer-ia-amploare-in-lumea-unghiilor-chic/>

Sursă context: <https://www.divahair.ro/frumusetel/unghiile-baby-boomer-tendinta-care-va-inlocui-manichiura-french-in-vara-2018>

Documentat de: Flavia Mihaela Turdean

Data doc.: 05.06.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 05.06.2019

263. *urmăritor*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Cel care urmărește postările.

Context: Fotbalistul portughez Cristiano Ronaldo, atacantul echipei Real Madrid, este personajul public cu cei mai mulți urmăritori pe rețelele de socializare din întreaga lume [...]

Sursă def.: <https://dilemaveche.ro/sectiune/editoriale-si-opinii/pe-ce-lume-traim/urmaritori-adepti-followersi-638998.html>

Sursă context: <https://www.antena3.ro/actualitate/social/cine-este-cea-mai-urmarita-persoana-pe-retelele-de-socializare-440354.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 01.11.2017

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 25.06.2022

264. *userist*

Domeniu: politic

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Sustinător, simpatizant sau membru al partidului Uniunea Salvați România.

Context: Nu știm cum au votat cei din comisii decât dacă avem un insider, de multe ori un userist care să ne spună ce s-a întâmplat acolo, a afirmat deputatul USR.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: https://www.libertatea.ro/stiri/usr-vrea-sa-schimbe-regulamentul-parlamentului-pentru-mai-multa-transparenta-1764781?fbclid=IwAR2JZMYD5WAUkPO7wJvvQmLuHVJE8C0BZyeW7g8powSBkhZ59Q_oZ6mCkt0

Documentat de: Flavia Mihaela Turdean

Data doc.: 16.04.2019

Revizuit de: Silvia Coste

Data reviz.: 06.05.2019

265. *vaccin anti-coronavirusuri*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Tip de vaccin destinat pentru a crea imunitate împotriva Covid-19.

Context: În prezent nu există un vaccin anti-coronavirusuri.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.srm.ro/coronavirusul-2019-ncov/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

266. *vârf al epidemiei / vârf epidemic*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Impactul maxim al epidemiei Covid-19 în cadrul unui scenariu de evoluție a epidemiei.

Context: Astfel, în diferite scenarii mai mult sau mai puțin optimiste, vârful epidemiei va fi atins, monofazic sau bifazic, în lunile aprilie / mai / iunie 2020.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/04/Recomand%C4%83ri-privind-practica-de-specialitate-%C3%AEn-chirurgia-plastic%C4%83-%C8%99i-microchirurgia-reconstruct.pdf>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

267. *ventilator de respirație artificială / aparat medical de respirație artificială*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Aparatul care livrează oxigen plămânilor fără ajutorul unui ventilator.

Context: În paralel cu finanțarea asigurată de Consiliul Județean Maramureș pentru dotarea Spitalului de Boli Infecțioase, au fost demarate campanii publice de strângere de fonduri pentru dotarea cu ventilatoare de respirație artificială de către filiala județeană a Camerei de Comerț și Industrie România-China...

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.medicalmanager.ro/maramures-spitalul-de-boli-infecioase-din-baia-mare-va-avea-saptamana-viitoare-aparatul-de-testare-covid-19/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

268. *virulicid / virucid*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.n. / adj.

Definiție: (Substanță) care poate distruge virusurile.

Context: Pentru dezinfecție se va folosi un dezinfectant de tip biocid sau dispozitiv medical înregistrat, cu efect virucid.

Dezinfectant detergent spray virucid pentru suprafețe S2, 750 ml

Sursă def.: DEX

Sursă context: <http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/04/Metodologia-privind-tratamentul-prin-dializ%C4%83-cronic%C4%83-%C3%AEn-Rom%C3%A2nia-%C3%AEn-condi%C8%9Biile-pandemiei-COVID-.pdf>
<https://neomed.ro/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

269. *vizieră / vizieră medicală / vizieră protecție / vizieră față / vizieră facială*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Tip de echipament de protecție pentru nas, gură și ochi, din material polycarbonat transparent, cu ecran interschimbabil, utilizată în prevenirea riscului de contaminare cu agenți patogeni care se transmit prin particule solide sau aerosoli, ce permite dezinfectarea, decontaminarea chimică cu substanțe biocide după fiecare folosire, care se fixează pe cap.

Context: Cerințele tehnice la viziere au fost solicitate ca cerințe tehnice minimale, după cum urmează:

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/05/clarificare-1.pdf>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

270. *wakeskater*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Persoană care practică wakeskating.

Context: Ca wakeskateri, încercăm în mod ideal să găsim locuri naturale, cu terase sau cu elemente de pe care poți sări sau pe care facem trick-uri în stilul celor din skateboarding.

Sursă def.: propunerea terminologului

Sursă context: <https://www.redbull.com/ro-ro/wakeskating-in-piscina-cleopatrei-in-hierapolis>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 28.10.2024

271. *wakeskating*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Sport nautic, care presupune ca surferul să-și mențină echilibrul pe o placă de surf acrobatic, trasă de o ambarcațiune. Surferul este legat de placă la nivelul picioarelor și poartă o încălțăminte specială. El execută diferite figuri în timp ce se deplasează cu placa pe valuri.

Context: Mai există o variație, wakeskating-ul (cu un alt tip de placă) care este o alternativă la skateboardingului pe apă. Se pot face aceleași trickuri la fel ca pe asfalt, plus câteva provenite din wakeboarding.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://www.de-corina.ro/2018/08/15/sporturi-nautice-pe-snagov-langa-bucuresti-ce-alegi-sup-wakeboard-or-wakesurf/>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 28.10.2024

272. *windsurfing*

Domeniu: sport

Cat. gr.: s.n.

Definiție: Sport nautic în care surferul stă în picioare pe o placă de surf echipată cu o velă.

Context: În România, windsurfing-ul se practică de peste 20 de ani, fiind un sport ce îmbină elemente de freestyle cu săriturile la înălțime, atunci când sunt valuri. În zilele când

marea este relativ liniștită, însă bate vântul, windsurfing-ul îți permite să faci plimbări lungi pe luciul apei.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://sfaturi.decathlon.ro/surf-in-romania-unde-il-poti-practica-si-de-ce-echipament-ai-nevoie>

Documentat de: Andreea-Victoria Grigore

Data doc.: 27.04.2023

Revizuit de: Andreea-Victoria Grigore

Data reviz.: 28.10.2024

273. *wishlist / listă de dorințe*

Domeniu: marketing

Cat. gr.: s.n. /s.f.

Definiție: Caracteristică reprezentativă a eCommerce-ului care permite cumpărătorilor să creeze colecții personalizate de produse pe care doresc să le cumpere.

Context: Puteți salva în wishlist oricâte produse din oferta eMAG pentru a le cumpăra mai târziu sau a cere părerea prietenilor despre ele.

Sursă def.: <https://www.contentspeed.ro/startup/module/functionality/module-ecommerce/notificare-wishlist-2018106.html>

Sursă context: <https://www.emag.ro/blog/2011/09/wishlist-emag-salvezi-organizezi-discuti-cu-prietenii/>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 28.09.2013

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 28.09.2013

274. *Yogilates*

Domeniu: Pilates

Cat. gr.: s.p.

Definiție: Tip de antrenament ce combină mișcărilor de Yoga cu cele specifice exercițiilor de tip Pilates.

Context: Sistemul Yogilates a fost creat, în 1997, de către Jonathan Urla, un simplu instructor de Pilates la momentul în care aceasta formă de mișcare era la stadiul de idee.

Sursă def.: https://www.doctor.info.ro/yogilates,_o_combinatie_intre_yoga_si_pilates.html

Sursă context: https://www.doctor.info.ro/yogilates,_o_combinatie_intre_yoga_si_pilates.html

Documentat de: Mălina Zaharia

Data doc.: 23.04.2024

Revizuit de: Elena-Ionela Buhalo

Data reviz.: 29.10.2024

275. *YouTuber*

Domeniu: rețele de socializare

Cat. gr.: s.m.

Definiție: Creator de conținut care își dezvoltă propriul canal pe platforma YouTube și își împărtășește videoclipurile cu o audiență largă.

Context: Pentru a deveni un YouTuber de succes, este necesară o combinație de pasiune, consistență și capacitatea de a vă adapta și de a învăța din feedback-ul primit.

Sursă def.: <https://www.adorio.ro/cariera/youtuber>

Sursă context: <https://www.adorio.ro/cariera/youtuber>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 13.02.2018

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 22.07.2020

276. *zoonotic*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: adj.

Definiție: Care se poate transmite între animale și oameni.

Context: Coronavirusurile sunt zoonotice, ceea ce înseamnă că se pot transmite între animale și oameni.

Sursă def.: propunerea terminologiei

Sursă context: <https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/infectia-cu-noul-coronavirus-cum-se-manifesta-si-cum-poate-fi-prevenita>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

277. *zoonoză*

Domeniu: Covid-19

Cat. gr.: s.f.

Definiție: Boală infecțioasă sau parazitară la animale, transmisibilă omului.

Context: „Acele teste pentru anticorpi vor putea măsura acel nivel de prezență serologică, acel nivel de anticorpi, dar asta nu înseamnă că cineva cu anticorpi” este imun, a declarat dr. Maria Van Kerkhove, director la OMS pentru boli emergente și zoonoză, în timpul unei conferințe de presă susținută la sediul agenției de la Geneva.

Sursă def.: DEX

Sursă context: <https://stirileprotv.ro/stiri/sanatate/oms-avertizeaza-ca-nu-exista-dovezi-ca-testele-pentru-anticorpi-dovedesc-imunitatea.html>

Documentat de: Cristina Varga

Data doc.: 12.04.2021

Revizuit de: Cristina Varga

Data reviz.: 12.04.2021

INDEX ALFABETIC DE TERMENI

- abdomen cu picioarele întinse, 29
- abdomene inverse, 30
- abducție a șoldului, 30
- acumulator portabil, 31
- AeroPilates, 31
- aftermarket, 32
- al doilea val de coronavirus /
al doilea val / al doilea val
al pandemiei / al doilea val
al pandemiei de
coronavirus, 32
- aripioară, 33
- asistent digital / robot de chat
predictiv, 34
- athleisure, 34
- autoizolare, 35
- babificare, 35
- bactericid, 36
- banana, a, 37
- bară de împingere, 37
- bicicletă, 38
- bicicletă bionică, 39
- blanao, 39
- blockbuster, 40
- blush, 40
- Body Pump, 41
- bodyboarding, 41
- bookaholic, 42
- BOSU, 42
- breton, 43
- bullying, 44
- business coach, 44
- butoi, 45
- cadou, 46
- cadou video, 46
- capacitate de testare, 47
- carantină / izolare preventivă, 48
- carantină completă / carantină
totală, 49
- carantină instituționalizată, 49
- carantină la domiciliu, 50

- carantina, a, 47
- carantinare, 48
- carenă, 51
- casă pasivă, 51
- căști AirPods, 52
- ceară pentru surf, 53
- ceas inteligent, 53
- city break, 54
- clickbait, 54
- Clorochină, 55
- CLT, 55
- cluster / clusteruri, 56
- clutch business, 56
- coadă, 57
- coadă de rândunică, 58
- coinfecție, 58
- combinare, 59
- combinatozaur, 59
- concealer, 60
- contact / contacti, 60
- contact direct, 61
- contact indirect, 61
- coronavirus, 62
- Coronavirus al sindromului
respirator din Orientul
Mijlociu / MERS-CoV, 63
- Coronavirusul sindromului
respirator acut sever 2 /
SARS-CoV-2, 64
- Covid-19 / boala COVID-19,
64
- covoiajare / co-voiajare, 65
- creator de conținut, 66
- cringe, 66
- criptare end-to-end, 67
- cryptojacking / minare de
criptomonedă, 67
- cub din spumă pentru yoga,
68
- curea de antrenament pentru
gleznă, 68
- da seen, a, 69
- dăncilism, 70
- deepfake, 70
- denim panties, 71
- dependență de cumpărături /
oniomanie, 71
- diamant, 72
- dietă MIND, 72
- dietă Paleo / dietă paleolitică,
73
- dietă pegan, 73
- dietă raw vegan, 74

- discuri de alunecare, 75
- distanțare fizică / distanțare de
siguranță / distanțare socială,
75
- docudramă, 76
- donut, 77
- donuterie, 78
- drafta, a, 78
- dragnofobie, 79
- duet, 79, 80
- echipament de protecție
personală / EPP /
echipament individual de
protecție / echipament
personal de protecție, 80
- echipament de protecție
respiratorie / mască
respiratorie / măști FFP2 /
măști de protecție tip FFP2 /
măști de tip FFP2, 81
- ecran pentru față, 82
- educația de la egal la egal /
învățare colegială, 83
- emoji / emoticon, 83
- EP, 84
- espresso corretto, 84
- Euromaidan, 85
- face binging, a, 86
- face un duet, a, 86
- flossing, 87
- flow, 88
- folie de protecție
antimicrobiană / folie
apărătoare, 88
- fracktivist, 89
- gamificare, 90
- ganteră, 90
- ganteră din neopren, 91
- geantă crossbody, 91
- geantă de Pilates, 92
- gelaterie, 92
- genuflexiune completă, 93
- genuflexiune cu bara, 93
- geocell, 94
- gest barieră / gest-barieră, 94
- ghosting, 95
- giveaway, 95
- gogoasă, 96
- gogoasă americană, 97
- golden call, 97
- goldist, 98
- goofy, 98
- hatchback, 99

- headliner, 99
- Hidroxiclorochină, 100
- HIIT, 100
- imunitate colectivă / de grup /
de turmă / colectivă, 101
- inel pentru Pilates, 102
- infodemie, 102
- inhalosedare, 103
- instagramabil, 103
- instameet, 104
- inteligența artificială
generativă, 105
- izolare completă, 105
- izolare la domiciliu, 106
- izoletă, 106
- job shadowing, 107
- jumpsuit, 108
- kiter, 108
- kitesurfing, 109
- kovesism, 109
- machiaj dewy, 110
- mamă kyoiku, 110
- mâncare neagră, 112
- mâncat pe tastatură, 112
- manspreading, 111
- mască peel off, 111
- MERS CoV, 113
- metoda RIE, 114
- microblading, 114
- milkshake, 115
- minare de criptomonede /
minarea criptomonedelor,
115
- minge de Pilates, 116
- minge terapeutică tip arici,
116
- misecuvinism, 117
- moleculă-momeală, 118
- monedă / monedă tiktok, 118
- nas, 119
- pacient zero, 119
- pad pentru surf, 120
- panna cotta, 120
- parenting lejer, 121
- părinte „plug de zăpadă”, 123
- părinte-elicopter, 124
- părinte-tigru, 125
- pașaport imunologic /
pașaport imunitar /
pașaport de imunitate, 122
- pastelaje, 121

- pastilat, 122
- pernă cilindrică, 125
- PETază, 126
- physalis, 126
- pieptăn pentru ceară, 127
- piesă vestimentară statement, 127
- Pilates clinic, 128
- Pilates cu platformă de sărituri, 128
- Pilates la perete, 129
- Pilates la saltea, 129
- Pilates prenatal, 130
- pișcotar, 130
- placă de salt, 131
- placă de skimboard, 132
- plank, 132
- plank cu ridicare de picior, 133
- plank din genunchi, 133
- planșă cu ridicare de picior, 134
- planșă laterală, 134
- pod gluteal, 136
- podcast, 136
- post intermitent, 137
- postac, 137
- poziție de lebădă, 138
- poziție decubit dorsal, 138
- provocare, 139, 140
- punte, 140
- rată de testare / medie de testare, 141
- Reformer, 141
- regular, 142
- Remdesivir, 142
- restaurant Drive-Thru, 143
- rinocorecție, 144
- robot de chat, 144
- rochie slip, 145
- rocker, 145
- saltea pentru Pilates, 146
- scaun Pilates, 146
- scrub, 147
- semifreddo, 147
- shapefile, 148
- shortist / listă scurtă, 148
- sibcoin, 149
- Sindrom de detresă respiratorie acută / SDRA, 150

- sindrom prințesă, 150
- Sindrom respirator acut sever / SARS, 151
- skater, 152
- smombie, 152
- smoothie, 153
- șosetă pilates cu aderență antiderapantă, 163
- speed dating, 153
- spinning / ciclism de interior, 154
- spoiler, 154
- sprâncene împletite, 155
- sprâncene-pană, 155
- squishy, 156
- stalkări, a, 157
- stare de alertă / stare de urgență coronavirus / stare de urgență, 157
- sticker decorativ / sticker de perete / autocolant de perete, 158
- stil boho chic, 159
- stres profesional cronic / burnout, 159
- sugar baby, 160
- sugar daddy, 161
- sugar dating, 161
- superfals / super fake, 162
- swag, 162
- teambuilding, 163
- tehnică rt-pcr / tehnologie RT-PCR / metodă Real Time PCR (RT-PCR), 165
- tehnică tie dye, 164
- tehnologie 5G, 165
- tehnologie VAR, 166
- telefon pliabil, 167
- test de tip RT-PCR / test RT-PCR / test Real Time PCR
- test rt-pcr / test pcr / Test de diagnostic RT-PCR, 167
- testare RT-PCR, 169
- test-drive, 169
- TikTok / TikTok, 170
- tiktok / tiktokuri, 170
- tiktokăreală, 171
- tiktoker / tiktokeriță, 172
- toe tap, 172
- tornadic, 173
- trailer, 173
- tratament cu plasmă / terapie cu plasmă, 174

- trendsetter, 174
- trola, a, 175
- trotinetist, 175
- TRX, 176
- turn Pilates, 176
- tzatziki, 177
- uberist, 178
- uberiza, a (se), 178
- uberizare, 179
- uberizat/ă, 179
- udrism, 180
- unghii baby boomer, 180
- urmăritor, 181
- userist, 182
- vaccin anti-coronavirusuri,
182
- vârf al epidemiei / vârf
epidemic, 183
- ventilator de respirație
artificială / aparat medical
de respirație artificială, 183
- vizieră / vizieră medicală /
vizieră protecție / vizieră
față / vizieră facială, 184
- wakeskater, 185
- wakeskating, 186
- windsurfing, 186
- wishlist / listă de dorințe, 187
- Yogilates, 187
- YouTuber, 188
- zoonotic, 188
- zoonoză, 189

BIBLIOGRAFIE

1. Adamo, G. (2010). „L'Osservatorio neologico della lingua italiana (Onli)". Cabré, M. T.; Domènech, O.; Estopà, R.; Freixa, J.; Lorente, M. (ed.). *Actas del Congreso Internacional de Neología en las lenguas románicas (CINEO)*. Barcelona: Institut de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra, 151-160.
2. Alves, I. M. (1996). „Un projet terminologique : l'observatoire de néologismes scientifiques et techniques du portugais du Brésil". *Meta*, 41 (2), 255-258.
3. Alves, I. M. (2012). „Un observatoire pour l'étude de la néologie du portugais brésilien", *Cahiers de lexicologie*, 2012 – 2, n° 101. *Dynamique de la recherche en lexicologie, lexicographie et terminologie au Brésil*, 127-138.
4. Avram, M. (1997). *Anglicismele în limba română actuală*. București: Editura Academiei Române.
5. Bucă, M. (2024). *Dicționar de neologisme*. București: Editura Meteor Press.
6. Cabré, M.T. (2015). „La neologia: un nou camp a la cerca de la seva consolidació científica". *Caplletra: revista internacional de filologia*, N°. 59, 125-136.
7. Cabré, M.T. (1993). *La terminología: teoría, metodología, aplicaciones*. Barcelona: Antártida/Empúries.
8. Candel, D. (1999). „Néologie et terminologie: activités et réflexions". *Terminologies nouvelles*, 20, 43-53.
9. Ciobanu, G. (2003). *Neologismes economics en les llengues romaniques a traves de la premsa*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística

- Aplicada Pompeu Fabra. URL: <https://archive.org/details/neologismeseconomicssenllesllenguesromaniquesatravesdelaprensa>.
10. Ciobanu, G. (1996). *Anglicisme în limba română*. Timișoara: Editura Amphora.
 11. Ciobanu, G. (2004). *Romanian Words of English Origin*. Timișoara: Editura Mirton.
 12. Ciobanu, G. (2006). „Dinamica adaptării elementului englez în limba română”, Sala, Marius (coord.), *Studii de gramatică și de formare a cuvintelor. În memoria Mioarei Avram*. București: Editura Academiei Române, 57-63.
 13. Depecker, L.; Rousseau, L.-J. (1999). „Nouveaux outils pour la néologie”. *Terminologie nouvelle*, 20, 2-3.
 14. Depecker, L.; Tucatu, C. (1999). „Recherches néologiques sur Internet”. *Terminologie nouvelles*, 20, 4-11.
 15. Diki-Kidiri, M. et al. (1981). *Guide de la néologie*. Paris: Conseil International de la Langue Française.
 16. Felber, H. (1987). „Terminology and Neology”. *TermNet News*, 19, 1-3.
 17. Freixa, A. J. (2022). „Garbell: l'avaluador automàtic de neologismes catalans”, *Terminàlia* 26: 7-16. DOI: 10.2436/20.2503.01.179.
 18. Guilbert, L. (1971). „La néologie scientifique et technique”. *La Banque des mots*, 1, 45-54.
 19. Guilbert, L. (ed.). (1974). „La néologie lexicale”. *Langages*, 36, 128. Paris: Didier-Larousse.
 20. Guilbert, L. (1972). „Théorie du néologisme”. *Cahiers de l'Association Internationale des Etudes Françaises*, 25, 9-29.
 21. Humbley, J. (2003). „La néologie en terminologie”. Sablayrolles, J.-F. (ed.). *L'innovation lexicale*. Paris: Honoré Champion.

22. Humbley, J. (2006). „La néologie : interface entre ancien et nouveau”. Greenstein, R. (ed.). *Langues et cultures: une histoire d'interface*. Paris: Publications de la Sorbonne, 91-103.
23. Humbley, J., (2018). *La néologie terminologique*. Limoges: Lambert-Lucas.
24. Lerat, P. (1990). „L'analyse morphologique des termes nouveaux”. *La Banque des mots*, n° especial, 23-34.
25. Lino, M. T. (1990). „Néologie(s) et terminologie : observatoire du portugais contemporain”. *La Banque des mots*, n° especial, 67-74.
26. LINO, M. T. (1989). „Banco de neologismos do português contemporâneo – balanço de uma experiência”. *Atas do IV Encontro da Associação Portuguesa de Linguística*. Lisboa: APL, 177-194.
27. Marcu, F., Maneca, C. (1986). *Dicționar de neologisme*. București: Editura Academiei.
28. Marcu, F. (2019). *Dicționar actualizat de neologisme*. București: Editura Saeculum.
29. Pricop, L., Boaru, N. (2022). *Dicționar de neologisme*. București: Editura Cartex.
30. Rey, A. (1965). „Essais de définition du concept de néologisme”. *Actes du Colloque International de Terminologie*, 9-28. Québec: Office de Langue Française. [Publicado en 1975, *Essai de définition du concept de néologisme. L'aménagement de la néologie*. Québec: Éditeur officiel du Québec.]
31. Rey, A. (1976). „Néologisme, un pseudo-concept?”. *Cahiers de lexicologie*, 1 (28), 3-17.
32. Rey, A. (2005). „The concept of neologism and the evolution of terminologies in individual languages”. *Terminology*, 11 (2), 311-332.
33. Sablayrolles, J.-F (2003). «Le sentiment néologique». Sablayrolles, Jean-François (ed.). *L'innovation lexicale*. Paris: Honoré Champion. 99-124.

34. Sablayrolles, J.-F. (ed.). (2008). *Néologie et terminologie dans les dictionnaires*. Paris: Champion, Collection Lexica Mots et dictionnaires, vol. 16.
35. Varga, C. (coord.). (2021). *Neologisme în limba română din presă și de pe rețelele sociale începând cu 2015*. URL: <http://2019.iplv.fr/Varga/neo/>.
36. Varga, C. (2010). „Anglicismos en informática. Incorporación, extensión y generalización de los neologismos en rumano”, M. T. Cabré et al. (eds.), *Actes del I Congrés Internacional de Neologia de les Llengües Romàniques*. Barcelona: IULA.
37. Varga, C. (2021). „Memorias de la Covid-19. Terminología y memoria colectiva”, *Quaestiones Romanicae*, vol. nr. IX / 3, 492-502. URL: <https://doi.org/10.35923/QR.09.02.40>
38. Varga, C. (2022a). „Terminologies émergentes et exploration de corpus spécialisé. Le lexique de la covid-19 en roumain”, *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Philologia*, nr. 1/2022, 235-254.
39. Varga, C. (2022b). „Terminologia rețelelor sociale în limba romana. Reprezentarea structurii conceptuale a domeniului”, *Orientari actuale în lingvistica teoretică și aplicată*. București: Editura Universității din București, 307-318.
40. Varga, C. (2023). „Terminología de las redes sociales en rumano y en las lenguas románicas”, *Quaestiones Romanicae*, vol. nr. X. Timișoara: Editura Universității de Vest, 460-470.

Volumul *Monitorizarea semiautomată a dinamicii limbii române. Glosar de neologisme și studiu teoretic*, pe linia recentelor studii neologice aplicate sau teoretice în domeniu, documentează sistematizat cuvintele nou intrate în limba română. În cazul de față, s-au glosat tematic neologismele din texte românești publicate în perioada anilor 2012-2024. Colectivul care a elaborat documentația respectivă este format din două cercetătoare cu experiență în domeniu și 17 studenți masteranzi. Inițiatorul, coordonatorul și principalul autor al volumului, lectorul universitar Cristina Varga, propune spre publicare un material care continuă un drum exploratoriu început cu ceva ani în urmă, parte, de altfel, a unui complex repertoriu de interese științifice de care a făcut dovadă de-a lungul carierei sale profesionale. Volumul conține o introducere și descrierea structurii glosarului antemenționat, detalierea metodologiei aplicate și a obiectivelor demersului științific și, nu în ultimul rând, rezultatul angajamentului colectivului de cercetători: glosarul, elaborat după toate regulile artei.

conf. univ. dr. Diana Cotrău,
Universitatea Babeș-Bolyai

ISBN: 978-606-37-2412-1